

ჰამლეტი

მოქმედი პირნი:

კლავდიუს, დანიის ხელმწიფე.

ჰამლეტი, უწინდელის ხელმწიფის შვილი და ეხლანდელის ძმისწული.

პოლონიუს, პირველი პირი სასახლეში.

ჰორაციო, ჰამლეტის მეგობარი.

ლაერტი, პოლონიუსის ძე.

ვოლტიმანდი,

კორნელიუსი,

როზენკრანცი, კარისკაცი

გილდენსტერი,

ოსრიკი,

კიდევ ერთი კარისკაცი.

პასტორი.

მარცელუსი, ოფიცრები

ფრანცისკო, ჯარისკაცი.

რეინალდო, პოლონიუსის მსახური.

ასისტანტი.

ელჩი.

აჩრდილი ჰამლეტის მამისა.

ფორტინბრასი, ნორვეგიის პრინცი.

გერტრუდა, დანიის დედოფალი და დედა ჰამლეტისა.

ოფელია, პოლონიუსის ასული.

დიდებულნი, მათი ცოლები, ოფიცრები, ჯარისკაცი, აქტორები, მესაფლავენი, მეზღვაურნი, შიკრიკნი და სხვანი.

სანახავი ელსინორაშია.

მოქმედება პირველი

სურათი პირველი

ელსინორა, ტერასი ციხე-დარბაზის წინ.

(ფრანცისკო დარაჯადა დგას. ბერნარდო შემოდის)

ბ ე რ ნ ა რ დ ო

მანდ ვინა დგახარ?

ფ რ ა ნ ც ი ს კ ო

თითონ ვინა ხარ? მითხარ ნიშანი.

ბ ე რ ნ ა რ დ ო

დღეგრძელი იყოს მეფე ჩვენი!

ფ რ ა ნ ც ი ს კ ო

ბერნარდო, თქვენა?

ბ ე რ ნ ა რ დ ო

ჰო, ბერნარდო ვარ.

ფ რ ა ნ ც ი ს კ ო

თქვენს ვადაზედ მოხვედით სწორედ.

ბ ე რ ნ ა რ დ ო

დროა, ფრანცისკო, დაიძინო, – თორმეტი დაჰკრა.

ფ რ ა ნ ც ი ს კ ო

დიდად გმადლობთ, რომ გამომცვალეთ დანიშნულს დროზედ;

საშინლად მცივა და აქ დგომაც მომწყინდა კიდეც.

ბ ე რ ნ ა რ დ ო

ხომ არაფერი არ მომხდარა, რაც დარაჯად ხარ?

ფ რ ა ნ ც ი ს კ ო

ასე გასინჯეთ, თავსაც კი არ გაურბენია.

ბ ე რ ნ ა რ დ ო

წადი, მშვიდობით! ჰორაციო და ან მარცელუს

თუ სადმე შეგვხვდენ, უთხარ, ჩქარა ჩემთან მოვიდენ.

ერთადა გვმართებს დარაჯობა დღეს მე და იმათ.

(შემოდის ჰ ო რ ა ც ი ო და მ ა რ ც ე ლ ი უ ს).

ფ რ ა ნ ც ი ს კ ო

აი, მგონია, მათი ხმაა. აქ ვინ მოდიხართ?

ჰ ო რ ა ც ი ო

მოყვარენი ვართ.

მ ა რ ც ე ლ უ ს

ქვეშევრდომნი დანიის მეფის.

ფ რ ა ნ ც ი ს კ ო

თქვენ ბრძანებულხართ? გამარჯვება!

მ ა რ ც ე ლ უ ს
შენც გაგიმარჯოს,
ვინ გამოგცვალა? შენს მაგივრად ვინა დარაჯობს?
ფ რ ა ნ ც ი ს კ ო
ბერნარდო არის ჩემს ალაგას. ღამე მშვიდობის!
(გადის)

მ ა რ ც ე ლ უ ს
ეი, ბერნარდო!
ბ ე რ ნ ა რ დ ო
ჰორაციო, მგონი შენა ხარ?

ჰ ო რ ა ც ი ო
მგონი, ისა ვარ.
ბ ე რ ნ ა რ დ ო
მეგობრებო, თქვენა ყოფილხართ?
რასა იქთ, ჩემო ჰორაციო, ან შენ, მარცელუს?

მ ა რ ც ე ლ უ ს
წუხანდელსავით ხომ არავის გამოუვლია?
ბ ე რ ნ ა რ დ ო
დღეს არაფერი არ მინახავს.

მ ა რ ც ე ლ უ ს
იცი, რა გითხრა:
მე ჰორაციო არ მიჯერებს და მეუბნება,
მოჩვენებაა უბრალოო, რაც ჩვენ ზედიზედ
საზარლის სახით ორჯერ თვალწინ გამოგვეცხადა.
ამისთვის ვთხოვე ჩვენთან ერთად დადგეს დარაჯად
და თავის თვალით ნახოს, რადგან ჩვენი არ სჯერა.
თუკი მოვიდა ამაღამაც, ეს ეტყვის რასმე.

ჰ ო რ ა ც ი ო
ნეტა რას ამბობთ, აბა ეგ რა დასაჯერია?

ბ ე რ ნ ა რ დ ო
მოდი აქ დაჯექ, მოთმინებით მოგვიგდე ყური;
თუმც არ ენდობი ჩვენს ნათქვამსა, მაგრამ მაინც კი
უნდა გიამბოთ, რაც ორ ღამეს ამბავი ვნახეთ.

ჰ ო რ ა ც ი ო
კარგი, აქ დავსხდეთ და ბერნარდომ გვიამბოს ყველა.

ბ ე რ ნ ა რ დ ო
წუხანდელ ღამეს, როდესაც კი ჩრდილოთ-ვარსკლავმა
სხივი მოჰვინა ცის იმ კიდეს, სად ეხლაც ნათობს
როცა საათმა დაჰკრა ერთი, მე და მარცელუს...

მ ა რ ც ე ლ უ ს

გაჩუმდი! ჰხედავ, კიდევ მოდის! ჩუმადა-მეთქი!
(შემოდის აჩრდილი)

ბ ე რ ნ ა რ დ ო

მიცვალებულის ხელმწიფისა მზგავსია სწორედ!

მ ა რ ც ე ლ უ ს

უთხარი რამე, ჰორაციო, შენ სწავლული ხარ.

ბ ე რ ნ ა რ დ ო

მეფეს არა ჰგავს, ჰორაციო? შეჰხედე ერთი!

ჰ ო რ ა ც ი ო

მართლა ის არის! ვკვირობ და თან შიშით ვკანკალებ.

ბ ე რ ნ ა რ დ ო

მგონია, უნდა, რომ ხმა გავცეთ.

მ ა რ ც ე ლ უ ს (ჰორაციოს)

რადას უყურებ?

ჰ ო რ ა ც ი ო

მითხარ, ვინა ხარ, რომ დადიხარ ამ წყვიად ღამეს

ისე ამაყად, მედიდურად, ვით ჩვეულებრივ

მიცვალებული მეფე ჩვენი იარებოდა.

გაფიცებ ცასა, სთქვი, ვინა ხარ!

მ ა რ ც ე ლ უ ს

ვგონებ, ეწყინა.

ბ ე რ ნ ა რ დ ო

ჰხედავ, წავიდა!

ჰ ო რ ა ც ი ო

სთქვი, სთქვი-მეთქი!

(აჩრდილი გადის).

მ ა რ ც ე ლ უ ს

გაჰქრა, წავიდა.

ბ ე რ ნ ა რ დ ო

რადა კანკალებ, ჰორაციო, რაზედ გაფითრდი!

როგორ გგონია, ეხლაც მხოლოდ მოჩვენებაა?

ჰ ო რ ა ც ი ო

ღმერთს გეფიცებით, არასდროს არ დავიჯერებდი,

ჩემის თვალთვე ასე ცხადად რომ არ მენახა.

მ ა რ ც ე ლ უ ს

მეფეს ჰგავს, განა?

ჰ ო რ ა ც ი ო

ისე, როგორც შენ შენს თავს ჰგავხარ,

სწორედ მაგვარის ჯაჰვ-ჯავშანით მორთული იყო,

როს დაამარცხა თავგასული ნორვეგიელი;

სწორედ მაგგვარად ჰქონდა მასაც წარბი შეკრული,
როს პოლონელი მარტოდმარტომ ყინულზედ დასცა.
ფრიად მაკვირვებს.

მ ა რ ც ე ლ უ ს

ეს მესამედ არის დღეს სწორედ,
რაიც რომ მამლის ყვილის დროს წინ ჩვენსა დარაჯს
გაუვლის ხოლმე მამაცურის, ნელის ნაბიჯით.

ჰ ო რ ა ც ი ო

დაბეჯითებით კი ვერ ვიტყვი, მაგრამ მგონია,
ეს ამბავი მტრის შემოსევას მოასწავებდეს.

მ ა რ ც ე ლ უ ს

ერთი ჩამოვსხდეთ და მითხარით, თუ იცით ვინმემ,
წესად რად დასდევს ეს სასტიკი მოდარაჯობა,
რომ ღამეც კია მოსვენება არავისა აქვს?
ან რისთვის ასხმენ ზარბაზნებსა ყოველ დღე და ჟამ?
რად მოაქვთ ომის საჭურველი უცხო ქვეყნიდამ?
და ან გემების მკეთებელთ რად ამუშავებენ
ისე საჩქაროდ, რომ კვირადღეც არ გააჩნიათ
და დღეს ღამისგან დაქანცულთ არ არჩევინებენ!
ვინ მეტყვის ამას?

ჰ ო რ ა ც ი ო

მე გაიამბობთ რაც კი მსენია.
თქვენ კარგად იცით, რომ ხელმწიფე მიცვალებული,
რომლის აჩრდილმა ეხლა ჩვენს წინ გამოიარა,
ნორვეგთა მეფემ, ფორტინბარასმა, ბრძოლად გაიხმო,
შურმა და ჯიბრმა მას ეს საქმე გააბედვინა.
იმ ომში მოჰკლა ფორტინბრასი ჩვენმა ხელმწიფემ,
რომელს სახელი ვაჟკაცობის განთქმული ჰქონდა.
სიკვდილის წინა ნორვეგთ მეფეს აღთქმა დაედო
და შეემოწმა ბეჭდის დასმით, ხელის მოწერით:
თუ დაამარცხე, შენ გქონდესო ჩემი სამეფოც;
ჩვენი ხელმწიფეც ბადალსავე დაჰპირებოდა –
პირობის ძალით ხომ ჩვენ დაგვრჩა იმის ქვეყნები.
ფორტინბრასის შვილს ეს ამბავი არაფრად მოსწონს,
მას ეხლა ძლიერ უდუღს სისხლი სიჭაბუკისა,
აგროვებს თურმე აქა-იქ მთელს ნოვეგიაში
უმიწიწაწყლოთა, სრულად თავზედ ხელაღებულთა,
რომელთაც ოღონდ ლუკმა-პურს კი ნუ გამოუღევე
და თუნდა ქვეყნის კიდისაკენ წამოგყვებიან.
მას უნდა თურმე ის ქვეყნები ძალით წაგვართვას,

რაიც დაჰკარგა იმის მამამ. მე ასე ვგონებ,
ეს არის ჩვენის მომზადების სწორი მიზეზი;
ესეთი ცხარე მისვლა-მოსვლაც ამის ბრალია.

ბ ე რ ნ ა რ დ ო

მეცა მგონია, რომ რაცა სთქვი, ეგ უნდა იყოს.
სწორედ ამისთვის საჭურველით წინ გაგვიარა
საზარო ჩრდილმა უბედურის ჩვენის მეფისამ, –
მაინც ის იყო და ის არის ომის მიზეზი.

ჰ ო რ ა ც ი ო

გონების თვალის შესაზარად ეს მოგვევლინა:
როდესაც რომი ბრძანებლობდა მთელს ქვეყანაზედ,
ყოვლად ძლიერის, დიდ კეისრის სიკვდილის დღის წინ
მკვდარნი საფლავით ამოვიდენ შესუდრულები
და მათი კვნესა გაისმოდა რომის ქუჩებში.
ვარსკვლავნი სჩანდენ ცეცხლის კუდით და სწვიმდა სისხლი;
შავი გადევრა ზოგან მზესა და თვით მთოვარეც,
რომელს ნებტუნის სამფლობელო ემორჩილება,
დაბნელდა ისე, თითქო წარღვნის დღე ყოფილიყო!
ეხლაც საშინელ მოვლენათა ნიშნები მოჩანს:
ცამა და მიწამ პირი მისცა დღეს ერთმანეთსა,
რომ გვაუწყონ ჩვენ, რაც მოელის ხალხს და ქვეყანას.
(აჩრდილი კიდევ შემოდის)

ჩუმად! შეჰხედეთ! კიდევ მოდის! წინ გადვუდგები,
თუნდა რომ კიდეც გამათავოს და მტვრად მაქციოს.
გაჩერდი მანდვე, მოჩვენებავ! თუ შეგიძლიან,
ხმა ამოიღო; თუ ენა გაქვს, მითხარი რამე!
მითხარ! – თუ არის იმისთანა კეთილი საქმე,
რომელს შეეძლოს შენის სულის შემსუბუქება;
მითხარ, თუ იცი ამ შენეულ სამეფოს ხვედრი,
რომლის აცდენა წინდაწინვე შეიძლებოდა;
იქნება სადმე მიწას გქონდეს ჩაფლული განძი,
მოგროებული ძალადობით, რომლისთვის აჩრდილთ,
ამბობენ, ღამე სიარული სასჯელად გმართებთ.
(მამალი ჰყივის)

მითხარი რამე; დადეგ, დადეგ! მითხარი რამე! –
არსად გაუშვა ეგ, მარცელუს!

მ ა რ ც ე ლ უ ს

მახვილი დაკვრა?

ჰ ო რ ა ც ი ო

თუ არ გაჩერდეს, დაჰკარ!

ბ ე რ ნ ა რ დ ო

აგერ!

ჰ ო რ ა ც ი ო

აგერ აქ არის!

(აჩრდილი გადის)

მ ა რ ც ე ლ უ ს

აკვირდი. დავაშავეთ, რომ მოვინდომეთ
ძალით შეპყრობა ეგეთისა დიდებულ სახის.
როგორც ჰაერსა, ისე მაგას ვერას დავაკლებთ
და ხმლის შეხებით დავამტკიცებთ ჩვენს უღონობას.

ბ ე რ ნ ა რ დ ო

მამალს კი რომ არ დაეყვილა, იტყოდა რასმე.

ჰ ო რ ა ც ი ო

რა რომ მოესმა იმისი ხმა, ააკანკალა,
ვით განკითხულსა დამნაშავეს. გამიგონია,
რომ როდესაც კი განთიადზედ მამალი ჰყივის
და მაღალის ხმით გვატყობინებს გათენებასა,
იღვიძებს მაშინ ღმერთი დღისა, – მამლის ყივილზედ
სულნი მყის მათის სამყოფისკენ ეშურებიან,
თუნდ იყვნენ ზღვაში, თუნდ ჰაერში, ცეცხლში, მიწაში;
ამის სიმართლეს ეს მოვლენაც ცხადად გვიჩვენებს.

მ ა რ ც ე ლ უ ს

მართლა, რომ სწორედ გაქრა იგი მამლის ყივილზედ.
ზოგნი ამბობენ, რომ მამალი მთელ ღამეს ჰყივის,
როცა დგებაო დღე მაცხოვრის დაბადებისა.
ვერც ერთი სული მაშინ გარეთ ვერ ივლის თურმე;
მთელი ღამეა უშიშარი და დალოცვილი,
აღარც კუდიანს აქვს რამ ძალა, არც ჯადოსნობას.

ჰ ო რ ა ც ი ო

მეც სწორედ ეგრე გამიგია და ცოტაც მჯერა –
შეჭხედეთ, როგორ ვარდისფერსა საბურველსავით
დილის რიჟრაჟი ეფინება მთის წვერზედ ცის ნამს;
დროა, წავიდეთ და ამაღამ რაც კი რამ ვნახეთ,
ყოველისფერი მალე ჰამლეტს შევატყობინოთ.
გეფიცებით, რომ თუმცა ჩვენთვის აჩრდილი მუნჯობს,
იმის წინ ენას ამოიდგამს. რას იტყვით, ვუთხრათ?
ამას ვალად გვდებს სიყვარული და ერთგულება.

მ ა რ ც ე ლ უ ს

ეგრე მოვიქცეთ, გთხოვთ მე დიდად, და ხვალ დილითვე
შევიტყობთ სწორედ, იმის ნახვა სად შეგვიძლიან.

(გადიან)

ს უ რ ა თ ი II

იგივე ალაგი, სახელმწიფო დარბაზი სასახლეში.

(შემოდიან ხ ე ლ მ წ ი ფ ე, დ ე დ ო ფ ა ლ ი, ჰ ა მ ლ ე ტ, პ ო ლ ო ნ ი უ ს, ლ ა ე რ ტ, ვ ო ლ ტ ი მ ა ნ დ, კ ო რ ნ ე ლ ი უ ს, დ ი დ ე ბ უ ლ ნ ი და ა მ ა ლ ა)

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

თუმცა ძვირფასის ჩვენის ძმისა მიცვალების დღე
ჯერ თვალწინ გვიდგას და გვმართებს, რომ მწუხარედ ვიყოთ -
მთელ სახელმწიფოს, ვით ერთ კაცსა, გლოვა ეკუთვნის,
მაგრამ გონება ჩვენი იბრძვის მწუხარებასთან
და სხვა ვალსაც გვდებს – ჩვენს თავზედაც უნდა ვიზრუნოთ.
ჩვენ აღვირჩიეთ და და რძალი ჩვენი მეუღლედ
და ამ განთქმულის სახელმწიფოს მბრძანებელადა.
ჩვენ ვიქორწინეთ მწუხარების სიხარულითა, —
როს ცალი თვალი იცინოდა, ცალი სტიროდა;
თუმც სიხარული არად გვიჩნდა ჩვენის ძმის შემდეგ,
მაგრამ კი მაინც მწუხარება მით განვიქარვეთ;
გავათანაბრეთ სულთ სასწორზედ სევდა და ლხინი
და თქვენც ამ საქმეს ბრძნულის რჩევით დაეხმარენით;
გმადლობთ ამისთვის. – ახლა სხვაზედ ვილაპარაკოთ:
ფორტინბრასის შვილს განუზრახავს ჩვენგან წართმევა
იმ ქვეყნებისა, რაიც მისმა მშობელმა მამამ
თვით ჩვენს დიდებულ ძმას დაუთმო სრულის კანონით.
ეტყობა, იმან ძლიერება ჩვენი არ იცის,
ან ჰგონებია, რომ ჩვენის ძმის სიკვდილის შემდეგ
ამ ქვეყანაში სუფევს მხოლოდ უთანხმოება;
ან ცრუ ოცნებას, ცრუ ანგარიშს გაუტაცნია,
რომ კაცსა კაცზედ ჰგზავნის ამგვარ მონდობილობით.
თქვენ დღეს შეგყარეთ, რომ გაცნობოთ, რაც განვიზრახეთ:
ჩვენ წერილსა ვწერთ ფორტინბრასის მოხუცსა ბიძას,
რომელიც მუდამ ავადმყოფობს და შესაძლოა,
თავის ძმისწულის საქმე ჯერედ არც კი იცოდეს;
ვწერთ, დაუშალოს, – ეს იმისთვის ძნელი არ არის,
რადან ჯარს და ხარჯს აგროვებენ მის სამეფოში. –
თქვენ, კორნელიუს და ვოლტიმანდ, ჩვენ აღვირჩიეთ
ამ წერილისა და სალამის ჩვენის მიმართმევად
ნორვეგთ მეფესთან. სხვა უფლება თქვენ არა გაქვთ – რა
იმას გარდა, რაც აქ სწერია. წადით, მშვიდობით.

აბა, სისწრაფით ერთგულება მე დამიმტკიცეთ.

კორნელიუს და ვოლტიმანდ

მზა ვართ ყოველთვის, აღვასრულოთ ბრძანება თქვენი.

ხელმწიფე

მაგისი ეჭვი მე არა მაქვს; ღმერთი გიძლოდეთ. –

(გადიან ვოლტიმანდ და კორნელიუს).

ახლა გვაუწყე, შვილო ლაერტ, შენ რა გწადიან?

რალაც გაქვს ჩვენთან სათხოვნელი, და ეს იცოდე

გონიერს თხოვნას ცუდად ჩვენ შენ არ ჩაგიტარებთ.

ან რას გვთხოვ ისეთს, უთქმელადაც არ აღგისრულოთ?

ხელნი პირისთვის არ არიან ისე ერთგულნი

და გულს გონება ისე ახლოს არ ეთვისრება,

ვით ჩვენი ტახტი ერთგულია მამიშენისთვის.

მითხარ, რა გინდა?

ლაერტ

ხელმწიფეო, მე ამასა ვთხოვთ,

ნება მიბოძოთ საფრანგეთში დაბრუნებისა.

მე ვალად მედო, თქვენს დიდებულ ტახტზედ ასვლის დღეს

აქა გხლებოდით, მორჩილება გამომეცხადა;

რაკი ეს ვალი შევასრულე, უწინდელებრივ

გულიც, გონებაც მიმიწევნ საფრანგეთისკენ.

გთხოვთ, არ შემრისხოთ.

ხელმწიფე

მამაშენმა კი ნება დაგროთ? -

აბა რას იტყვი, პოლონიუს, რა პასუხს აძლევ?

პოლონიუს

დიდის ვედრებით ძლივს დამტყუა მე ნების დართვა

და მწუხარების ბეჭედიც ზედ დამასმევინა.

მეც გთხოვთ აგრეთვე, ხელმწიფეო, ნება უბოძოთ.

ხელმწიფე

მაშ, წადი, ლაერტ, და ღმერთსა ვთხოვ, ბედი გიძლოდეს;

ეცადე, შენი ჭაბუკობა კარგად წარმართო. -

ახლა შენ, ჰამლეტ, ჩემო ძმის ძევ და ჩემო ძეო...

ჰამლეტ (თავისთვის)

ნათესაობით ახლონი ვართ, სხვაფრივ... არ ვიცი.

ხელმწიფე

აბა რად გაკრავს შუბლზე კიდევ ჭმუნვის ღრუბელი?

ჰამლეტ

მაგას რად ბრძანებთ, მე მზე მეტად ნათლად მინათებს.

დედოფალი

ნუ ჩავარდნილხარ, შვილო ჰამლეტ, მწარ–საგონებელს
და მეგობრად იგულებდე დანიის მეფეს.

ნუ ჩასცქერიხარ დედამიწას, თითქო ეძებდე
დიდებულისა მამიშენის დაკარგულ კვალსა.

შენც კარგად იცი, ეგე წესი საერთო არის:

რაც ცოცხალია, ყველა კვდება და მიწას სტოვებს
საუკუნოსთვის.

ა მ ლ ე ტ

დიალ, დიალ, საერთო არის.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

მაშ ეს ამბავი გასაოცრად რაღად სჩანს შენთვის?

ჰ ა მ ლ ე ტ

ჩემთვის კი არ სჩანს, იგი არის. მე როდი ვიცი,
ჩენა რას ჰქვია; ჩემ გულისთქმას ვერ გამოაჩენს
ვერც ეს მეღნისფრად შეღებილი წამოსასხამი,
ვერც მგლოვიარედ წესისამებრ ძაძებში ჯდომა,
ვერც ქარიშხალებრ აღმოსული კვნესა გულისა,
ვერცა თვალთაგან მომდინარე ცრელთა წყარონი,
ვერც პირისახე მწუხარების გამომეტყველი
და სხვა ამგვარი წესი, რიგი, მართებულობა.

ყველა ესე „სჩანს“, ყველას ძალუმს მათ მითვისება!
მაგრამ მე გულში მაქვს რაღაცა; გარწმუნებთ, იგი
არ საჭიროობს მწუხარების მოკაზმულობას.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

მოსაწონია, შვილო ჰამლეტ, რომ ეგრედ იხდი
შენის ძვირფასის მშობლისადმი გლოვისა ვალსა,
მაგრამ ხომ იცი, მამაშენმაც მამა დაჰკარგა,
იმის მშობელმაც თვისი მამა და აქ დარჩენილთ
მართებთ დროებით მწუხარება შვილთ კვალობაზედ;
სიკერპით გლოვა ხანგრძლივი კი ღვთის გმობა არის,
როდი შეჰფერის ეგე ვაჟკაცს; ვინც მაგას სჩადის,
ის მხოლოდ ზეცას გაარისხებს და თან ამტკიცებს
თვის გულრბილობას, უმეცრებას, მოუთმენლობას;
რადგან ცხადია, რაც კი ჰხდება ყოველ დღე და ჟამ,
უთქმელად უნდა ავიტანოთ, არ ვიუცხოვოთ.

აქ ჯიუტობა ზეცის მიმართ ცოდვა იქნება,

ცოდვა წინაშე ბუნებისა, მკვდრისა წინაშე,

წინაშე თვითონ სიბრძნისა და გონიერების,

რომელსაც მარტივ წესად უდევს მშობელთ სიკვდილი,

და პირველ კაცის გარდაცვლიდამ დღევანდელ დღემდე

ამას ამბობს და იმეორებს: „ეს ასე იყოს!“

გთხოვთ, უნაყოფო მწუხარებას თავი არიდო
და მამაშენად მე მიგულო. ყველას ვუცხადებთ,
რომ შენზედ უფრო მახლობელი ჩვენს ტახტს არ უვის,
და როგორც მამა შეიყვარებს თავის ღვიძლ შვილსა,
ჩვენ არა ნაკლებ შენ გვიყვარხარ. – შენ კიდევ სთქვი,
რომ ვიტენბერგში სწავლისათვის წასვლას აპირობ;
ეგ ჩვენს ნებასა და სურვილს არ შეეფერება.
გთხოვთ, რომ აქ დარჩე ჩვენს ნუგეშად, ჩვენს თვალის ჩინად,
როგორც პირველი კარისკაცი და როგორც შვილი.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

დედის თხოვნაზედ, იმედი მაქვს, უარს ვერ იტყვი;
მეც მაგასა გთხოვ, – ვიტენბერგში რომ არ წახვიდე.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მე თქვენს ბრძანებას არ გადავალ.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

აი, პასუხი

სასიამოვნო, სიყვარულის გამომეტყველი.

იყავ შენ, ჰამლეტ, დანიაში თანასწორ ჩვენდა. -

ეხლა წავიდეთ, დედოფალო. გულზედ შუქსა მფენს
ამის თანხმობა, წარმოთქმული თავის ნებითვე.

მის სადღეგრძელოდ ხელთ ავიღოთ სავსე ფიალა
და ზარბაზნის ხმამ ეს აცნობოს მაღლა ღრუბელთა
რომ ცის ქუხილმა ბანი მოსცეს დედამიწის ხმას.

გადიან ხელმწიფე, დედოფალი, პოლონის, ლაერტ,
დიდებულნი და სხვა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

რად არ მეშლება ეს სხეული ესრედ მაგარი?

რად არ გადნება და ცის ნამად რად არ იქცევა!

ან შემოქმედი თავის მოკვლას ნეტა რად გვიშლის?

ოჰ, ღმერთო, ღმერთო! ყველა საქმე ამ წუთის სოფლის
როგორ ფუჭია, უნაყოფო, დაობებული.

თითქო ქვეყანა იყოს ბაღი გაუმარგლავი,

რამიაც ხარობს მხოლოდ ღვარძლი, ცუდი ბალახი.

ეგეცა ვნახეთ?! ორი თვეა, რაც ის მკვდარია...

მაგრამ ორი თვე ჯერ სად არის! მერე რა მეფე!

ის ამას ჰგავდა, ვით სატირსა ჰიპერიონი.

როგორ უყვარდა დედაჩემი, ვით პატივს სცემდა,

ნელს ნიავსაც კი მის სახეს არ მიაკარებდა.

ოჰ, ცავ და მიწავ! ვითომ კიდევ ღირს მოგონებად!

ესეც მას როგორ ეხვეოდა, თავს ევლებოდა,
თითქო გულისთქმას გულისთქმითა ასაზრდოებდა.
და მხოლოდ ერთ თვეს! ოჰ, ნუღარა, ნუ მაგონდები!
არარაობავ, დედაკაცი უნდა გერქვას შენ!
ჯერედ ერთი თვე ძლივს გასულა, არ გასცვეთია
ჯერ ფეხსაცმელი, რომლით იგი ცრემლის მფრქვეველი
მისდევდა კუბოს უბედური მამიჩემისას!
და ეხლა კია დაქორწინდა, – ოჰ, ზეცის მადლო!
უჭკვო პირუტყვი იგლოვებდა უფრო ხანგრძლივად.
დაქორწინდა და მერე ვისთან? ბიძაჩემთანა!
თვით მამიჩემის ღვიძლსა ძმასთან! თუმცა ძმა არის,
მაგრამ ისე ჰგავს თავის ძმასა, ვით მე ჰერკულესს.
ეს სულ ერთს თვესა, დიად ერთს თვეს! არ შეშრობია
გარდმონადენნი მის ცბიერთა თვალთაგან ცრემლნი
და ქმრის საწოლი შეაგინა სისხლის შერევით!
ცუდ ამბებს ვხედავთ, კვლავაც უნდა ცუდს მოველოდეთ.
გაიპე გულო, რაკი ენა უნდა დადუმდეს.

(შემოდინან ჰორაციო, ბერნარდო და მარცელუს)

ჰ ო რ ა ც ი ო

მშვიდობა თქვენი ნახვა, ჩემო ბატონისშვილო!

ჰ ა მ ლ ე ტ

მოხარული ვარ, რომ კარგად და ჯანმრთელად გხედავთ.

მგონი, შენა ხარ, ჰორაციო.

ჰ ო რ ა ც ი ო

დიად, ბატონო,

მე თვით გახლავარ თქვენი მონა, მოსამსახურე.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მაგას ნუ მეტყვი, მეგობარი მიწოდე შენი.

რად წამოსულხარ, ერთი მითხარ, ვიტენბერგიდამ? –

მარცელუს, შენა?

მ ა რ ც ე ლ უ ს

მე მიბრძანებთ?

ჰ ა მ ლ ე ტ

შენ რადასა იქ? – (ჰორაციოს)

არა, სთქვი სწორედ, რად მოხვედი ვიტენბერგიდამ?

ჰ ო რ ა ც ი ო

მიზეზი გახლავთ სიზარმაცე, ხელმწიფისშვილო.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მაგვარსა სიტყვას შენს მტერსაც კი არ მოვუწონებ

და შენს თავზედვე შენგან ცილსა როგორ მოგიტმენ!
ვიცი, ზარმაცი შენ არა ხარ, მაგრამ არ ვიცი,
ელსინორაში რას აკეთებ; ეს კი იცოდე,
ვიდრემდე წახვალ, ღვინის სმაში კარგად გაგწვრთნიან.

ჰორაციო

მე გაიხელით მამითქვენის დამარხვისათვის.

ჰამლეტ

ნუკი დამცინი, მეგობარო! მე ეს მგონია
შენ დედიჩემის ქორწილისთვის უფრო მოხვედი.

ჰორაციო

ერთი მეორეს, მართალს ბრძანებთ, თითქმის თან მოჰყვა.

ჰამლეტ

თავიანთ სარჩოს, ჰორაციო, უფრთხილდებიან:
მომზადებული დასამარხად საჭმელ-სასმელი
ცივად მიართვეს ქორწილის დღეს; - ოჰ, ნეტა ის დღე
მე არ მენახა და თუნდ ზეცას თვით ჩემს მოსისხლეს
მტერს შევხვედროდი. – მამაჩემი... თითქო მას ვხედავ.

ჰორაციო

სადა, ბატონო?

ჰამლეტ

მე ვხედავ მას გონების თვალთ.

ჰორაციო

კეთილი სული ბრძანდებოდა, მეც კი მინახავს.

ჰამლეტ

ის კაცი იყო, ვით შეჰფერის კაცსა კაცობა...
მე ველარ ვნახავ იმის მზგავსსა ჩემ სიცოცხლეში!

ჰორაციო

წუხელის, ვგონებ, ვნახე იგი, ხელმწიფისშვილო.

ჰამლეტ

ვინ იგი ნახე?

ჰორაციო

მამათქვენი, ჩვენი ხელმწიფე.

ჰამლეტ

მამაჩემიო?

ჰორაციო

გთხოვთ, რომ ჯერედ არ გაიკვირვოთ
და მომისმინოთ, რასაც მე თქვენ სასწაულს გეტყვით;
აი ესენიც ჩემ სიმართლეს დაამტკიცებენ.

ჰამლეტ

სთქვი, თუ ღმერთი გრწამს, სთქვი, სთქვი, ჩქარა!

ჰორაციო

შუალამის დროს,
როდესაც სრული მყუდროება ჩამოვარდნილა
და ერთად მდგარან დარაჯებად ეს ყმაწვილები,
ზედიზედ ორსა ღამეს მისი სახე უნახავთ.
მამათქვენსაებრ შეჭურვილი ყოფილა იგი
თავით ფეხამდე და ნელიად, ხელმწიფებურად
სამჯერ ზედიზედ გაუვლია ზარდაცემულთ წინ
სკიპტრის მანძილზედ. ამათ შიშით მარღვებში სისხლი
გაჰყინვიათ და სიტყვა ველარ შეუბედნიათ.
ესე ყოველი საიდუმლოდ შემატყობინეს
და მათთან ერთად მე დავყავი მესამე ღამე.
როგორც მიაძბეს, მეც ნამდვილად იგივე ვნახე:
იგივე სახე, იგივე დრო, იგივე ადგილი;
და მამათქვენსა ისე ჰგავდა ის მოჩვენება,
როგორც რომ ერთი ხელი ჩემი მეორესა ჰგავს.

ჰამლეტ

სად მოჰხდა ეგა?

ჰორაციო

იმ ტერასზედ, სადაც ვდარაჯობთ.

ჰამლეტ

ხმა არ გაეცით?

ჰორაციო

როგორ არა, ხელმწიფისშვილო,
მაგრამ პასუხი არ მომიგო, თუმცა ერთხელ კი
თავი აიღო, თითქო სურდა ხმის ამოღება;
ამ დროს მამალმა დაიყვილა და მის ყივილზედ
მსწრაფლ გაეშურა, მიგვეფარა იგი თვალთაგან.

ამლეტ

საოცარია!

ჰორაციო

გვერწმუნეთ, რომ რაც მოგახსენეთ,
მართალი არის ყოველივე და ვალად გვედო,
გვეუწყებინა.

ჰამლეტ

კარგი... მაგრამ... ფრიად მალელებს
მე ეს ამბავი – ამდამაც თქვენ იდარაჯებთ?

მარცელუს და ბერნარდო

დიალ, ბატონო.

ჰამლეტ

საჭურველი ესხა, თუ არა?
მ ა რ ც ე ლ უ ს და ბ ე რ ნ ა რ დ ო
შექურვილ იყო, როგორ არა.
ჰ ა მ ლ ე ტ
თავით ფეხამდე?
მ ა რ ც ე ლ უ ს და ბ ე რ ნ ა რ დ ო
თავით ფეხამდე.
ჰ ა მ ლ ე ტ
პირის-სახე მაშ არ გინახავთ?
ჰ ო რ ა ც ი ო
ვნახეთ, ბატონო, საბურველი ახდილი ჰქონდა.
ჰ ა მ ლ ე ტ
მრისხანედ ხომ არ გიყურებდათ?
ჰ ო რ ა ც ი ო
იმის სახეზედ
უფრო მოჩანდა მწუხარება, ვიდრემდე რისხვა.
ჰ ა მ ლ ე ტ
გაწითლებული იყო იგი, თუ ნაცრისფერი?
ჰ ო რ ა ც ი ო
მთლად ნაცრისფერი.
ჰ ა მ ლ ე ტ
თქვენ გიმზერდათ?
ჰ ო რ ა ც ი ო
თვალგაშტერებით.
ჰ ა მ ლ ე ტ
ოჰ, ნეტავი კი მაშინ თქვენთან მეც ვყოფილიყავ.
ჰ ო რ ა ც ი ო
შეშინდებოდით.
ჰ ა მ ლ ე ტ
შესაძლოა... რატომ... იქნება.–
დაჰყო რამ ხანსა თქვენ წინაშე?
ჰ ო რ ა ც ი ო
ვიდრემდე ასსა
აუჩქარებლივ დაითვლიდეთ.
მ ა რ ც ე ლ უ ს და ბ ე რ ნ ა რ დ ო
უფრო დიდხანსა.
ჰ ო რ ა ც ი ო
მე რომ იქ ვიყავ, მეტ ხანს აღარ გაჩერებულა.
ჰ ა მ ლ ე ტ
თეთრი წვერი ხომ არა ჰქონდა?

ჰორაციო

არა, შავ წვერში

ჭადრა ჰქონდა გარეული, ვით სიცოცხლის დროს.

ჰამლეტ

ამაღამ მეც არ დავიძინებ; იქნება კიდევ

გამოიაროს.

ჰორაციო

სიტყვას გამლევთ, რომ გამოივლის.

ჰამლეტ

თუ მამიჩემის სახედ მოვა, ვეტყვი მე რასმე,

თუნდ ჯოჯობეთმა პირი ჰქნას და ხმა ჩამიწყვიტოს.

მხოლოდ ამას გთხოვთ, თუ აქამდის ეგე ამბავი

არსად არ გითქვამთ, დღეიდანაც ნურავის ეტყვით,—

და ამაღამ თუ მოხდეს რამე, გულს ჩაიჩნიეთ,

მაგრამ სიტყვა კი არსად წაგცდეთ. ეხლა, მშვიდობით.

სამაგიეროს გადაგიხდით ერთგულებისთვის.

ტერასზედ მოვალ მე უთუოდ შუაღამის დროს.

ყველანი

თქვენს სამსახურად მზად გახლავართ.

ჰამლეტ

სამსახურს არ გთხოვთ,

თქვენ მიმეგობრეთ ისე, როგორც მე თქვენ გმეგობრობთ.

(გადიან ჰორაციო, მარცელუს და ბერნარდო)

სული უნახავთ აღჭურვილი მამიჩემისა...

ეს უცნაური ამბავია; მგონი, აქ რაღაც

თვალთმაქცობაა. ნეტა როდის დადგება ღამე!

დაღამებამდის, სულო ჩემო, დადეგ, დაწყნარდი!

ბოროტი საქმე დღის სინათლეს ვერსად წაუვა,

თუნდ დასამალად დედამიწა გადაეფაროს.

(გადის).

სურათი III

ოთახი პოლომნიუსის სახლში.

(შემოდიან ლაერტ და ოფელია).

აერტ

მშვიდობით, დაო! ჩემი ბარგი ხომალზედ არის

და მეც მზადა ვარ წასასვლელად; მხოლოდ ამას გთხოვ,

როდესაც მგზავრსა ზურგის ქარი ჩემკენ გზავნიდეს,

თავს ძილს ნუ მისცემ და შენს ამბავს მომაწოდებდე.

ო ფ ე ლ ი ა

განა ეჭვი გაქვს?

ლ ა ე რ ტ

ჰამლეტისა აბა რა გითხრა.

მისი გიჟმაჟი არშიყოფა ესე მიიღე,
ვით სხვების ბაძი, ვით ჭაბუკის სისხლის სიცელქე,
ვით გაზაფხულზედ ნაადრევად გაშლილი ია,
რომელიც გვატკბობს მხოლოდ ერთ წუთს სუნით დაფერით.

ფ ე ლ ი ა

მხოლოდ ერთ წუთსა?

ლ ა ე რ ტ

სწორედ ერთ წუთს. იცოდე ჩემგან,
დიდი ბუნება მარტო ტანით არ არის დიდი,
მაღალ ტაძარში მაღალია სულის კვეთებაც.
იქნება ჰამლეტს შენ ამჟამად უყვარდე კიდეც, -
ჯერ სიცრუე და ორპირობა არ დასჩნევია
მის სათნო სურვილს, მაგრამ შიში კი უნდა გქონდეს:
მას, ვით მეფის შვილს, თვის სურვილზედ არ აქვს უფლება,
იგი მორჩილებს თავის სისხლს და შთამომავლობას.
მას როდი ძალულს ის შეირთოს, ვისაც ისურვებს,
როგორც ეს ჩვენთვის შესაძლოა. მის არჩევანზედ
ფუძნდება მთელის სახელმწიფოს შვება- დიდაბა
და ეს არჩევა უნდა მოხდეს ქვეყნის თანხმობით,
რომლისაც თავი იგი არის. მაშ თუ კვლავ კიდეც
სიტყვა გაგიბა სიყვარულზედ, იმდენად ენდე,
რამდენად ძალულს მან ეს სიტყვა საქმედ აქციოს
და რამდენადაც უყაბულებს ამას დანია.
იფიქრე კარგად, რა ელის შენს უმანკო სახელს,
თუ გულდანდობით ყურს დაუგდებ მის ტკბილ გალობას,
ან თუ უბიწო განძს ხელთ მისცემ გრძნობას მღელვარეს.
ფრთხილად მოიქეც, ოფელია, ჩემო ძვირფასო,
და მოერიდე გულის თქმასა, ვნებათ ღელვასა.
მარტო მთვარეს რომ გადუშალოს ქალმა გულმკერდი,
უბიწოებას თვისას იგი მითაც შებლაღავს, -
თვით სათნობას ვერ ასცდება ცილისწამება.
გაზაფხულისა ყვავილთ მატლი ხშირად მაშინ ღრღნის,
როდესაც ნორჩნი კოკორნი ჯერ არ გაფურჩქვნიათ
და სიყმაწვილის დილის ჟამსა ზეციერს ნამზედ
უფრო მავნეა გესლიანის ქარისა ბერვა.
შიშობდე-მეთქი, შიშს თან მოსდევს უდარდელობა,

და სიყმაწვილე, თუ სხვა არ მტრობს, თავის თავს ებრძვის.

ო ფ ე ლ ი ა

მაგ დარიგების კეთილ სიტყვებს გულს ჩავისახავ
ერთგულ დარაჯად, მაგრამ, ძმაო, მეც ამასა გთხოვ,
რომ არ მიჰბადო ფარისეველ სულიერ მამებს,
რომელნიც ჩვენ კი გვაყენებენ ეკლიან გზაზედ
და ჯილდოდ ზეცას გვიპირდებიან, მაგრამ თითონვე,
მზგავსად თავგასულ გარყვნილების, ბეჯითად სტკეპნენ
გულმავიწყობით ყვავილოვანს ცოდვის ბილიკსა.

ლ ა ე რ ტ

მაგას ნუ შიშიობ. _ რად გავჩერდი ნეტა ამდენ ხანს.

აგერ აქ მოდის მამაჩემიც.

(შემოდის პოლონიუს)

ოჰ, მამაჩემო!

ორჯერ დალოცვას თან მოჰყვება ორკეცი მაღლი;
თვითონ შემთხვევა მიწვევს, ორჯერ გამოგესალმობ.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს ი

ლაერთ, ჯერ კიდევ აქ ყოფილხარ? რაღას გვიანობ?

ქარმა დაჰბერა იალქნებს და შენღა გელიან.

(თავზედ ხელს დაადებს)

წინ მიგიძლოდეს ჩემი ლოცვა და ეცადე, რომ
ესე მცირედი დარიგება გულს ჩაიბეჭდო:
ენით ნუ იტყვი, რასაც აზრობ; ნურც შეასრულებ
შეუფერებელს აზრსა რასმე. იყავ ყოველთვის
თავაზიანი, თავს კი ნურვის ნუ გაუყადრებ;
ვინც კი მეგობრად მიგაჩნია, გამოგიცდია,
ფოლადის ჯაჭვით მიიჭედე; მაგრამ იცოდე,
ხელს ნუ გაისვრი იმისთანა ახალგაზრდებთან,
რომელთ დედის რძე ჯერ ტუჩებზედ არ შემრობიათ.

შფოთს მოერიდე, მაგრამ თუკი მოგიხდა სადმე,

ისე მოიქეც, რომ შენ სხვანი გერიდებოდნენ;

ბევრი ისმინე, მაგრამ ცოტა ილაპარაკე,

ყური მიაპყარ სხვების აზრსა, შენი დაჰფარე;

ტანისამოსი შეიკერე ჯიბის შესაფერ

და ეცადე, რომ იყოს კარგი, მდიდრად მორთული,

მაგრამ ერიდე მობრწყინვალე ზიზილ-პიპილებს _

ტანისამოსზედ შეეტყობა კაცს მის ღირსება.

დიდნი კაცნი იქ, საფრანგეთში, დიდის სიფრთხილით

და გემოვნებით ტანთსამკაულს ირჩევენ ხოლმე.

ფულს ნურც სხვისაგან ისესხებ და ნურც შენ ასესხებ,

რადგან სესხებით ფულსაც ჰკარგავ და მეგობარსაც,
და თუ ისესხებ, შენს საქმეებს აურდაურევ.

ყველაზე მეტად ეს გახსოვდეს, რომ შენსა სიტყვას
არ უღალატო, მაშინ სხვასაც არ უღალატებ, –

ეს მართალია ისე, როგორც ღამე დღეს მოსდევს.

ჩემმა დალოცვამ ჩაგინერგოს გულში ეს რჩევა!

ლ ა ე რ ტ

უმორჩილესად გეთხოვებით, ძვირფასო მამავ.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

დროა, წახვიდე, მსახურებიც იქ მიგელიან.

ლ ა ე რ ტ

მშვიდობით, დაო, რაც კი გითხარ, არ დაივიწყო.

ო ფ ე ლ ი ა

ლაერთ, რაც მითხარ, გულში მაქვს მე ღრმად ჩაკეტილი
და მის გასაღებს თან გაგატან.

ლ ა ე რ ტ

იყავ მშვიდობით!

(გადის)

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

ერთი ეს მითხარ, ლაერთ შენ რას გეუბნებოდა?

ო ფ ე ლ ი ა

ბატონო ჩემო, პრინცს ჰამლეტზედ ვლაპარაკობდით.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

ეგ შენ მე კარგად მომაგონე მე ყური მოვკარ,

რომ ამ ბოლოს დროს ხშირად იგი გესაუბრება

და მის საუბარს ისმენ თურმე სიამოვნებით;

მე ეს მითხრეს და გამაფრთხილეს; თუ მართალია,

სჩანს, ვერ აფასებ ვერც შენ თავსა, ვერც შენ ღირსებას

ისე, როგორც ჩემს ასულს უნდა ეკადრებოდეს.

ნამდვილი მითხარ, რა ამბავი მოხდა თქვენს შორის?

ო ფ ე ლ ი ა

ბატონო ჩემო, ამ ბოლოს დროს მან რამდენჯერმე

ალერსიანი სიტყვა მითხრა.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

ალერსიანი

სიტყვა მითხრაო!.. მე მგონია, ბავშვი აღარ ხარ

და განსაცდელი სადაც ბუდობს, უნდა გესმოდეს.

მერე გჯერა, რომ ნამდვილია მისი ალერსი?

ო ფ ე ლ ი ა

რა მოგახსენოთ?

პოლონიუს

მამ კარგია, მე მოგახსენებ:

შენ ბავშვის მზგავსად ყალბი სიტყვა ნაღდი გგონია.

უფრო ძვირფასად დააფასე შენ შენი თავი,

თორემ მაგგვარის ქცევით ლამის ჭკვიდამ შემშალო.

ოფელია

მან მოკრძალებით სიყვარული გამომიცხადა.

პოლონიუს

მოკრძალებითა!! ვიცი, ვიცი ეგ მოკრძალება.

ოფელია

თვისი სიტყვები დაამტკიცა სასტიკის ფიცით.

პოლონიუს

ეგ მახე არის მწყერთ საჭერი; მე კარგად ვიცი,

ნულარ მიიღებ ცეცხლად მაგ ალს, რაიც ანათებს,

მაგრამ არ ათბობს და სიტყვებთან ერთადა ჰქრება.

მორიდებული იყავ-მეთქი, ამ დღეის შემდეგ,

შენთან ლაპარაკს ნულარავის გაუადვილებ.

ჰამლეტს კი ენდე შენ იმდენად, როგორც შეჰფერის

მის სიჭაბუკეს; და ამასაც ნუ დაივიწყებ, _

თავისუფლება კაცს მეტი აქვს ვიდრემდე ქალსა.

სხვა რალა გითხრა, _ ნუ ენდობი შენ იმის ფიცსა,

იგი არ არის იმ ფერისა, რა ფერისაც სჩანს:

თუმც არა-წმინდა გულისთქმათა მოუგზავნიათ,

მაგრამ წმიდანობს, რომ ადვილად მოხიბლვა შესძლოს. _

პირდაპირ გეტყვი, ოფელია, დღევანდელ დღიდან

აღარ გაბედო ლაპარაკი ხელმწიფის შვილთან.

მე შენ გიბრძანებ, გეყურება?! ეხლა წავიდე.

ოფელია

როგორც მიბრძანებთ, მზა გახლავართ, ისე მოვიქცე.

(გადიან)

სურათი IV

ტერასი.

(შემოდიან ჰამლეტ, ჰორაციო და მარცელუს).

ჰამლეტ

ოჰ, როგორ ცივა და მსუსხავი ქარიც უბერავს!

ჰორაციო

მართლა რომ ისე სუსხავს, თითქო იკბინებაო.

ჰამლეტ

ეხლა რა დროა?

ჰორაციო

ჯერ არ არის, მგონი თორმეტი.

მარცელუს

როგორ არ არის, დაჰკრა კიდეც.

ორაციო

დაჰკრა კიდეცა!

მე ვერ გავიგე. მოახლოვდა მაშ ეხლა ის დრო,

როცა აჩრდილმა იცის ხოლმე აქეთ გამოვლა.

(მოისმის საყვირისა და ზარბაზნის ხმა)

ეს ხმაურობა რასა ნიშნავს, ხელმწიფისშვილო?

ჰამლეტ

ამდამ დიდი ნადიმი აქვს ჩვენს ხელმწიფესა;

მთელ ღამეს უნდა სვან და ცეკვით დრო გაატარონ,

და როდესაც კი ის მიირთმევს სადღეგრძელოსა,

სამადლობელად ზარბაზნის ხმა, საყვირ-წინწილნი

ულოცვენ თურმე ტკბილ ღვინოზედ გამარჯვებასა.

ჰორაციო

წესი ეგრეა?

ჰამლეტ

დიაღ,წესი ეგეთი არის,

მაგრამ მგონია, თუმც შეზრდილი ვარ მე მაგ წესთან

მის მტკიცედ დაცვას მივიწყება ემჯობინება.

მუდამ მეჯლიში, სიმთვრალე და დროს-გატარება

უცხო ხალხთ თვალში თავსა გვჭრის და სახელსაც გვიტეხს;

ჩვენ გვემახიან ლოთებს და სხვას კიდეც უარესს

და ჩვენს ქველ საქმეს, ყველგან განთქმულს ჩვენსა დიდებას

ფასიც, ღირსებაც უმცირდება ღვინის წყალობით.

ხშირად მოხდება ცხოვრებაში, რომ რამე ნაკლი,

თუნდ იყოს იგი დაბადებით თანდაყოლილი

და მისი ბრალი ეკუთვნოდეს მხოლოდ ჩვენ სხეულს;

თუნდ ჰკვირსშემრყევი სისხლის ღელვა მიზეზად ჰქონდეს,

ან ჩვეულება ზრდილობისა უარმყოფელი, _

რომ იგი ნაკლი ბუნებისა, თუ ჩვენის ბედის

აღგვბეჭდავს ხოლმე სხვათა თვალში თავისის ბეჭდით

და შეუპოვრად ჩვენს სულის განძს უბრალოდ ბღალავს,

თუნდ იგი განძი იყოს წმიდა, მიუწდომელი, _

მიმწარის წვეთი ტკბილ ფიალას სიმწარით ავსებს.

(შემოდის აჩრდილი)

ჰორაციო

აგერ აჩრდილი მოდის კიდევ, ხელმიწიფისშვილო!

ჰამლეტ

კეთილნო სულნო, ანგელოზნო, თქვენ გვფარველობდეთ!

რაც უნდა იყო, წყეული, თუ ნეტარი სული,

ციტ მოსული, თუ ამომძვრალი ჯოჯოხეთიდამ,

ბოროტებისა, თუ სიკეთის გულს გამზრახველი, _

ისე საამო სახე გმევს, რომ უნდა გითხრა რამ,

მე შენ გიწოდებ: ჰამლეტს, მამას, დანიის მეფეს, _

ოჰ, მიპასუხე, ნუ მომაკვდენ იჭვნეულობით!

მითხარ, მაგ შენმა წმინდა ძვლებმა რისთვის დახიეს

მათი სუდარა? და ან მძიმე, ღრმა აკლდამამ,

სადაც მშვიდობით განგასვენეთ, რადა ჰქნა პირი

და მარმალღროს სამყოფიდამ ზე ამოგტყორცნა?

გვითხარ, რას ნიშნავს, რომ მკვდარ სხეულს, სრულად შექურვილს

მოგსურვებია მთვარის სხივის დანახვა კვალად

და ღამის მწყვდიადს საშიშარ ჰხდი? ან გვითხარ კიდევ,

სულს და გონებას რად გვირყევ ჩვენ, ბუნების გლახაკთ,

ისეთ ფიქრებით, რასაც ჭკუა ვერ მისწვდომია?!

სთქვი, ეს რად არის, ან ჩვენ რა ვქნათ, ან შენ რა გინდა?!

ჰორაციო

გიწვევთ, თან წაჰყვით, თითქო ცალკე უნდა რამ გითხრათ.

მარცელუს

ჰხედავთ, ალერსით განიშნებთ, რომ შორს წაჰყვით სადმე,

მაგრამ ნუ წახვალთ.

ჰორაციო

თქვენი წასვლა როგორ იქნება!

ჰამლეტ

აქ არას ამბობს, უნდა წავყვე.

ჰორაციო

მაგას ნუ იზამთ.

ჰამლეტ

ვითომ რადაო, ან რას უნდა ვერიდებოდე!

ჩემი სიცოცხლე ჩალის ფასად არ მიმაჩნია

და ჩემს სულს, უკვდავს მაგასავით, ეგ ვერას უზამს.

აგერ, მანიშნებს, წამომყეო; უნდა წავიდე.

ჰორაციო

როგორ იქნება, მერე ზღვისკენ რომ მიგიტყუოთ,

ან აგიყვანოთ თვალთუწდომელ სალის კლდის წვერზედ,
რაიც მაღლიდამ მღელვარე ზღვას ძირს დასცქერია,
და იქ მიიღოს კიდევ სხვაფრივ საშიში სახე
და მით გონება დაგიბნელოთ, ჭკვიდამ შეგშალოთ!
აბა იფიქრეთ, ისიც კმარა თქვენს გასაწირად,
რომ უფსკრულიდამ გესმოდეთ ზღვის მრისხანე დრტვინვა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

კიდევ მანიშნებს! კარგი, წადი, აი მეც მოგდევ.

მ ა რ ც ე ლ უ ს

ვერა, ვერ წახვალთ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მომეცალეთ!

ჰ ო რ ა ც ი ო

პრინცო, დამშვიდდით,

აბა სად მისდევთ?

ჰ ა მ ლ ე ტ

ბედისწერა ჩემი იქ მიწვევს,

და ყოველ წვრილ მარღვს ჩემ სხეულში აძლევს სიმტკიცეს

ნემეის ლომის მარღვის მსგავსად.

(აჩრდილი იწვევს)

მიძახის-მეთქი!

ხელი გაუშვით, ყმაწვილებო! შემოქმედს ვფიცავ,

ვინც კი დამიჭერს, მყის იმასაც აჩრდილად ვაქცევ!

წადი, მოვდივარ.

(ჰამლეტ ხელს ააშვებინებს და აჩრდილს გაჰყვება.)

ჰ ო რ ა ც ი ო

ლამის ჭკუიდამ მთლად შეიშალოს.

მ ა რ ც ე ლ უ ს

ჩვენც უკან გავყვეთ, მორჩილების დრო აღარ არის.

ჰ ო რ ა ც ი ო

უნდა წავიდეთ, _ ამ ამბავსა ნეტა რა მოსდევს?

მ ა რ ც ე ლ უ ს

მგონი, დანიას ელის რაღაც უბედურება.

ჰ ო რ ა ც ი ო

ღმერთმა კეთილი ბოლო მისცეს.

მ ა რ ც ე ლ უ ს

აბა, წავიდეთ

(გადიან)

ს უ რ ა თ ი V

მოშორებული ადგილი ტერასისა.

(შემოდინან აჩრდილი და ჰამლეტ)

ჰ ა მ ლ ე ტ

სადღა მიგყავარ? სთქვი! ამაზედ შორს არ წამოვალ!

ა ჩ რ დ ი ლ ი

ყური მომაპყარ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მე მზადა ვარ.

ა ჩ რ დ ი ლ ი

მოვიდა ის დრო,

როდესაც მალე სატანჯავად უნდა დავბრუნდე

გოგირდის ცეცხლში.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ოჰ, საბრალო, ბედკრულო სულო!

ნუკი მიბრალე, რასაც გეტყვი, ის მომისმინე.

ჰ ა მ ლ ე ტ

უნდა გისმინო, ვალადაც მდევეს; ილაპარაკე.

ა ჩ რ დ ი ლ ი

მოსმენამდის კი მოემზადე შურისძიებად.

ჰ ა მ ლ ე ტ

რაო, ეგ რა სთქვი?

ა ჩ რ დ ი ლ ი

მე სული ვარ, მამიშენისა

და სასჯელად მძევს, ხანსა რასმე დამე ვიარო.

დღე ცეცხლში ვიწვი, იქ ვმარხულობ და ცეცხლითვე ვწმენდ,

რაც სიცოცხლეში მე ცოდვები მომიქმედნია.

აკრძალული რომ არა მქონდეს და რომ შემეძლოს

გადმოგცე ჩემის საპყრობილოს საიდუმლონი,

მე გიამბობდი ისეთ ამბავს, რომ ამ მოთხრობის

უბრალო სიტყვაც გულსა და სისხლს გაგიყინებდა,

გადმოგიყრიდა ორსავე თვალს თავის ბუდიდამ,

ვით ცის მნათობნი მათ სფერიდამ ცვივიან ხოლმე,

და შენსა ხშირსა, ხუჭუჭს თმასა მიამზავსებდა

რისხვით გულმოსულ ქვემძრომ ძღარბის აბურძგნულ ეკლებს,

მაგრამ სისხლ-ხორციტ ქმნილნი ყურნი ვერ მიჰხვდებიან,

რაც ამბავია საუკუნო განსასვენებელს.

ჰამლეტ, ეხლა კი მომისმინე, ჰოი, მისმინე!

თუ გყვარებია შენ როდისმე ძვირფასი მამა...

ჰ ა მ ლ ე ტ

ჰოი, ზეცაო!

ა ჩ რ დ ი ლ ი

იმის მკვლელსა გადაუხადე
მის ავსულობა უბუნებო.

ჰ ა მ ლ ე ტ

როგორ თუ მკვლელსა?

ა ჩ რ დ ი ლ ი

დიდი ცოდვას კაცის მოკვლა, მაგრამ ეს სხვაზედ
უარესია, უბუნებო, გასაოცარი.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ჩქარა მაცნობე, ფრთებს შევისხავ ფიქრზედ უსწრაფესს
და ვით არშიყი გავფრინდები შურისძიებად.

ა ჩ რ დ ი ლ ი

მე მჯერა შენგან, ამ ამბავს რომ შენ არ აღენთე,
მაშინ იმ უმზგავს ბალახად არ ეღირებოდი,
რაც ქვესკნელს ლეთის ნაპირებზედ სიმსუქნით ღვებდა.

ჰამლეტ, მისმინე: ხმა გავარდა მთელ დანიაში,
რომ ვითომც ჩემთვის გველს ეკბინოს ბაღში წოლის დროს,-
ჩემი სიკვდილი დააბრალებს ამ შეთხზულ ამბავს.

მაგრამ იცოდე, გულუბრყვილო ყმაწვილო კაცო,
რომ იმავე გველს, მამიშენის სიცოცხლის მომსპობს,
ეხლა გვირგვინი მისი ადგას.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ოჰ, წინადმგრძნობო

ჩემო გონებავ! მაშ ეგ გველი ბიძაჩემია!

ა ჩ რ დ ი ლ ი

სწორედ იმ მხეცმა, გარყვნილმა და სისხლის შემრევმა,
გრძნეულის ჭკუით, მომხიბლავთა საჩუქართ ძლევეთ
დაიყოლია თვალად სათნო მეუღლე ჩემი
და უნამოსოდ სარეცელი შემიგინა მე.

წეულიმც იყოს ის ჭკუაც და ის საჩუქარიც,

რასაც აქვს ძალი ესრედ გრძნობით მოღორებისა!

ოჰ, ჰამლეტ, ჰამლეტ, ხომ გრძნობ ესეთს თავდამცირებას!

მე მიღალატა, მე, რომელსაც სიკვდილის დღემდე
ისე მიყვარდა, ვით შევფიცე ქორწილის ჟამსა.

მერე გამცვალა იმისთანა ურცხვ არსებაზედ,
რომელს არ ძალუღოს შედარება ჩემთან ღირსებით.

მაგრამ როგორც რომ სათნოებას ვერვინ შეაცდენს,
თუნდ გარყვნილება შეიმოსოს ზეცის დიდებით,
ისე ურცხვი რამ თავის საწოლს არ დასჯერდება,
თუნდ მის მეუღლეს ჰქონდეს სახე ანგელოზისა -

ციურ სარეცელს უარყოფს და უწმინდურს ეძებს.
მაგრამ გავჩუმდეთ, მგონია, ვგრძნობ დილის ნიავეს.
მოკლედ გიამბობ: ერთხელ, როცა სადილის შემდეგ
ჩემს ბაღში ვიწექ და მეძინა ჩვეულებრივად,
ჩუმად მოვიდა ბიძაშენი, ფეხმოპარებით,
ლენცოფის წვენიტ სავსე მინა ეჭირა ხელში
და ის წყეული საწამლავი ყურს ჩამაწვეთა;
ეს ის წვენია, რაიც სწრაფად, ვერცხლის წყალივით
ტანში იზნევა და ადედებს კაცის წმინდა სისხლს,
როგორც რომ რძესა მჟავე წვენი. ჩემზედაც იგი
ძალი იჩინა და სნეეულის ლაზარეს მსგავსად
მსწრაფლად გადმეკრა წმინდა კანზედ საზიზღი ქერტლი,
ეგრედ მძინარე ღვიძლმა ძმამ მე გამომასალმა
სიცოცხლეს ჩემსა, ჩემსა გვირგვინს, ჩემსა მეუღლეს!
ის დროც არ მომცა, რომ ცოდვები მომენანია
და გამისტუმრა საშინელის სამჯავროის წინ
უზიარებლად, ზეთ-უკურთხად, უაღსარებოდ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ჰოი, საზარო, საშინელო უსჯულოებავ!

ა ჩ რ დ ი ლ ი

თუ კაცი გქვიან, ნუ აიტან შენ ამას, ჰამლეტ;
ნუ მისცემ ნებას, რომ დანიის მეფის საწოლი
სისხლის შერევის, გარყვნილების ასპარეზად ჰყონ.
მაგრამ რა გზასაც აირჩევდე გადახდისათვის,
ნურას გაბედავ დედიშენის წინააღმდეგსა
და ნუ შებღალავ იმით შენს სულს, შენსა გონებას.
იგი თვით ზეცას მიაწებე და მის სინიდისს;
დეე მათ სტანჯონ, მათ მოჰკითხონ. – ეხლა კი წავალ;
ციცინათელას მკრთალსა ნათელს ძალა აკლდება,
ეტყობა, დილა მოახლოვდა. დროა, წავიდე.
მშვიდობით, ჰამლეტ, მიგონებდე, არ დამივიწყო!
(გადის)

ჰ ა მ ლ ე ტ

ოჰ, ზეცის ძალნო, დედამიწავ, რაღა ვთქვა კიდევ?
თუნდ ჯოჯოხეთიც მათთან იყოს! ფუ, ამ სიცოცხლეს!
გულო, დამშვიდდი, და ძარღვებო, ნუ მიჩლუნგდებით,
უეცრად წელში ნუ მომღუნავთ. მიგონებდეთ?!
საბრალო სულო, სხვას ვის უნდა მოვიგონებდე,
ვიდრე ამ ბედრკრულ თავში მაქვს მე მეხსიერება.
შენ გიგონებდე! ჩემის ხსოვნის ფურცლებზედ წავშლი,

რაც კი როდისმე ან მსმენია, ან წამიკითხავს;
წავშლი, რაც კი შიგ ჩაბეჭდილა თვალით ნახული
და აქ დავიცავ მტკიცედ, ამ ჩემს გულის ფიცარზედ
მარტო შენს ნათქვამს სხვა ამბავთა გაურეველად, –
ჰოი, ავსულო დედეკაცო! ჰოი, ბოროტო,
პირით მღიმარევ, დაწყევლილო, ბოროტო გულით!
კარგი იქნება, აქ ჩავწერო სახსოვარ წიგნში,
რომ ბოროტ კაცსა ღიმილი არ გაუჭირდება.
სხვაგან თუ არა, დანიაში ხომ ასე არის! (სწერს)
ეხლა აქ მყავხარ, ბიძაჩემო! ნიშნად რა მითხრა?
„მშვიდობით, ჰამლეტ, მიგონებდე, არ დამივიწყო!“
მეც ხომ შევფიცე.

ჰორაციო (გარედამ)

პრინცო, ჰამლეტ!

მარცელუს (გარედამ)

სადა ბრძანდებით?

ჰორაციო (გარედამ)

ღმერთო, დაიხსენ!

მარცელუს

აგრე იყოს.

ჰორაციო (გარედამ)

ჰე, სად ბრძანდებით,

ხელმწიფისშვილო?

ჰამლეტ

ჰე, ჰე! აქეთ, აქეთკენ მოდი,

ჩემო მიმინო.

(შემოდინან ჰორაციო და მარცელუს),

მარცელუს

როგორა ხართ, ბატონო ჰამლეტ?

ჰორაციო

აბა რას ბრძანებთ, რა შეიტყუეთ?

ჰამლეტ

საოცარი რამ.

ჰორაციო

გთხოვთ, ჩვენც გვაცნობოთ.

ჰამლეტ

თქვენ გამამხელთ. მე ვერას გეტყვით.

ჰორაციო

ზეცას ვფიცავარ, რომ არ გაგამხელთ.

მარცელიუს

მეც არას ვიტყვი.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მითხარით მაშ მე, კაცისაგან დასაჯერია...

სწორედ არავის არ ეტყვიოთ კი?

ჰ ო რ ა ც ი ო დ ა მ ა რ ც ე ლ უ ს

სასტიკ ფისცა ვდებთ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ბოროტი კაცი დანიაშიც ბოროტი არის.

ჰ ო რ ა ც ი ო

მაგის საცნობად რად გვინდოდა აჩრდილის მოსვლა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ეგ, მართალია, მართალს ამბობ და მე მგონია,

სჯობს ამ ამბავს არ გამოვუდგეთ და გავიყარნეთ.

თქვენ თქვენს გზას წადით, სადაც გსურთ და გესაქმებოდეთ –

ხომ იცით საქმეც და სურვილიც ყველას თვისი აქვს, –

მე კი ჩემ საწყალ ხვედრს ავყვები, წავალ, ვილოცავ.

ჰ ო რ ა ც ი ო

რად ლაპარაკობ უცნაურად, ხელმწიფისშვილო?

ჰ ა მ ლ ე ტ

გულით ვწუხვარ, რომ გაწყეინეთ, ძალიან ვწუხვარ.

ჰ ო რ ა ც ი ო

აბა რას ბრძანებთ, აქ წყენა რა მოსატანია.

ჰ ა მ ლ ე ტ

წმინდა პატრიკის სახელს ვფიცავ, რომ დიდი წყენა

მოგაყენეთ მე, მოჩვენებას რაც შეეხება, –

პატიოსანი სული არის იგი, მერწმუნეთ,

მაგრამ ჩვენ შორის რაც რამ მოხდა, მე ვერ გიამბობთ,

ცნობის სურვილი მოიკალით, თქვენვე დასძლიეთ. –

ეხლა მე ერთის სათხოვარით უნდა მოგმართოთ,

როგორც მეგობრებს, ვით ჯარისკაცთ, ვით თანაშემწეებრდით.

ჰ ო რ ა ც ი ო

რა სათხოვარით? ჩვენ მზადა ვართ, მხოლოდ გვიბრძანეთ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ნურავის ეტყვიოთ, რაც ამალამ ამბავი ნახეთ.

ჰ ო რ ა ც ი ო დ ა მ ა რ ც ე ლ უ ს

აბა ვის ვეტყვიოთ!

ჰ ა მ ლ ე ტ

შემომფიცეთ.

ჰ ო რ ა ც ი ო

ფიცით გარწმუნებთ,

არავის ვუთხრა.
მ ა რ ც ე ლ ი უ ს
არც მე ვიტყვი, მეც გაძლევ ფიცსა.
ჰ ა მ ლ ე ტ
ჩემ ხმალზედ უნდა დაიფიცოთ.
მ ა რ ც ე ლ ი უ ს
ხომ დავიფიცეთ.
ჰ ა მ ლ ე ტ
ჩემ ხმალზედ-მეთქი, გეყურებათ? ხმალზედ.
ა ჩ რ დ ი ლ ი (ქვეშიდამ)
შეჰფიცეთ.
ჰ ა მ ლ ე ტ
აჰ, მეგობარო, მანდ ყოფილხარ? შენც მაგას ამბობ?
გესმით მისი ხმა სარდაფიდან? იფიცეთ-მეთქი!
ჰ ო რ ა ც ი ო
მიბრძანეთ, როგორ დავიფიცოთ.
ჰ ა მ ლ ე ტ
დაიფიცეთ, რომ
არავის უთხრათ, რაცა ნახეთ. ხმალზედ იფიცეთ.
ა ჩ რ დ ი ლ ი (ქვეშიდამვე)
შეჰფიცეთ.
ჰ ა მ ლ ე ტ
ჰხედავთ, ვით დამძრება. იქით გადვიდეთ.
აი ჩემ ხმალსა, ყმაწვილებო, დაადეთ ხელი
და შემომფიცეთ, არსადა სთქვათ, რაც გაიგონეთ.
ა ჩ რ დ ი ლ ი (ქვეშიდამვე)
ხმალზედ შეჰფიცეთ.
ჰ ა მ ლ ე ტ
ეგ, კარგი სთქვი, ჩემო თხუნელა,
ეგრე ჩქარა სთხრი მიწას, განა? ოჰ, რა მუშაა!
გადავინაცვლოთ, მეგობრებო, ერთხელაც კიდევ.
ჰ ო რ ა ც ი ო
დღისა და ღამის გაყრას ვფიცავ, რომ ეს ამბავი
გასაოცებლად უცხო არის.
ჰ ა მ ლ ე ტ
თუ გეუცხოვა,
ისე მიიღე, ვით უცხო სა შეეფერება.
ბევრი რამ ჰხდება, ჰორაციო, ზეცად და ქვეყნად,
რაც ფილოსოფთ სიზმრად არც კი მოლანდებიათ.
ეხლა წავიდეთ. – ეგრემც ზეცის ძალნი გვარვიდეთ,

ეს სათხოვარი შემისრულეთ: იქნება ჩემთვის
საჭირო იყოს უცნაურის სახის მიღება
და ჩემის ქცევის, მიხვრა-მოხვრის სხვაფრივად შეცვლა, –
თუ მნახოთ მაშინ, ნურავის ნუ შეამჩნევენებთ,
რომ ჩემ შესახებ საიდუმლო ვითომ რა იცით.
ნურც გულზედ ხელებს შემოიკრებთ ეჭვიანობით,
ნურც თავს გაიქნევთ, ორაზროვნად ნურაფერს იტყვით,
ამის მზგავსს რასმე: „ვიცით, ვიცით, ჩვენ კარგად ვიცით...“
ან კიდევ ასე: „ჩვენ შეგვეძლო, რომ გვდომებოდა,
რომ შეგვძლებოდა იმისი თქმა...“ – ეს შემომფიცეთ.
ეგრემც ღვთის მადლი გასაჭირში თქვენ მოგფენოდეთ.

ა ჩ რ დ ი ლ ი (ქვეშიდამვე)

შეჰფიცეთ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ჩუმად! ჩუმად იყავ! ტანჯულო სულო!
ჩემო ერთგულო მეგობრებო, თქვენად მიგულეთ
და ეს გახსოვდეთ, რასაც შესძლებს საბრალო ჰამლეტ,
არას დაზოგავს მეგობრობის დასამტკიცებლად.
ღმერთმა ჰქნას, მალე მისცემოდეს ამის შემთხვევა.
ერთად წავიდეთ. ტუჩზედ ხელი მაგრად გეჭიროთ.
დროთა კავშირი დაირღვა და წყეულმა ბედმა
მე რად მარგუნა მისი შეკვრა! – აბა, წავიდეთ.
(გადიან)

მ ო ქ მ ე დ ე ბ ა მ ე ო რ ე

სურათი I

ოთახი პოლონიუსის სახლში
(შემოდინ პოლონიუს და რეინალდიო).

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

ეს წერილი და ეს ფული ლაერტს მიეცი.

რ ე ი ნ ა ლ დ ო

კარგი, ბატონო.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

კიდევ უფრო კარგი იქნება,
ჩემო ერთგულო რეინალდო, ვიდრე ნახავდე,
სხვებს დაწვრილებით გამოჰკითხო იმის ამბავი.

რ ე ი ნ ა ლ დ ო

მეც ეგ მინდა.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

უკეთესი, ეგ კარგადა სთქვი.

ყური დამიგდე: ჯერ შეიტყე, თუ იქ პარიზში,
ჩვენის ქვეყნიდამ ვინ არიან, რას აკეთებენ,
ან როგორს ხალხში ტრიალებენ, რამდენსა ხარჯვენ;
და თუ გაიგე გამოკითხვით, მიხვევ-მოხვევით,
თავი აჩვენე ისე, ვითომც შორით იცნობდე;
უთხარ: „დიალ-თქო, დიალ, ვიცნობ მე იმის მამას;
იმის მეგობართ ცნობაცა მაქვს, ცოტა იმისიც“.
ხომ კარგად მიხვდი, რეინალდო?

რ ე ი ნ ა ლ დ ო

მიხვდდი, ბატონო.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

„ცოტა იმისიც“... ნუკი იტყვი „კარგად ვიცნობო“.

ზედ დაუმატე ესეც კიდევ: „ავი ზნისაა,
და ესა-და-ეს ნაკლიცა სჭირს“. თან შეგიძლიან
სხვადასხვა ცილიც მოუგონო, მაგრამ ერიდე,
ამ ტყულებით არ შეეხო იმის ღირსებას.

სთქვი: „გიჟმაჟია, ქარიანი, ავის ქცევისა“,
და წუნნი დასდევ იმის სახელს მხოლოდ ისეთი,
რაიც შეჭფერის ყმაწვილობას, თავისუფლებას.

რ ე ი ნ ა ლ დ ო

ვითომ ქაღალდსაც თამაშობდეს...

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

დიალ, ქაღალდსაც,
ვითომ უყვარდეს მას ლოთობა, ჩხუბი და შფოთი,
ვითომც გარყვნილი იყოს იგი, – ესეც კი უთხარ.

რ ე ი ნ ა ლ დ ო

ბატონო, მაგით ხომ შევეხე იმის ღირსებას.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

არა უჭირს-რა, თუ სიფრთხილით შესწამებ ამ ცილს.
მაგრამ ნუ იტყვი, ვითომ იგი გარყვნილებაში
იყოს გართული; ნუკი გაჰხდი სალაპარაკოს.
ჩემი სურვილი ეგ არ არის, მე ეს მწადიან,
მის ავზნეობა ცოტაოდნად გამოუსახო
ისე, რომ იგი დააბრალონ თავისუფლებას,
თამამის სულით წამოყრილსა ცეცხლებრ ნაპერწკლებს
და მღელვარებას მოუდრეკელ, ურჩის სისხლისას.

რ ე ი ნ ა ლ დ ო

ეხლა, ბატონო...

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

გინდა მკითხო, ეგრე რად ვქნაო?

რ ე ი ნ ა ლ დ ო

დიაღ, ბატონო, რომ მიბრძანოთ, კარგი იქნება.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

ჩემს განზრახულსა მოკლედ გეტყვი და მე მგონია,
რომ კაი საფრთხე მოვიგონე. როდესაც კი შენ
ამ მცირე ცოდვებს ჩემ შვილს ლაერტს განგებ შესწამებ
და დაუმატებ, რიგიანად ვერ იქცევას,
მაშინ შენივე მოსაუბრე, თუკი როდისმე
თვალი მოუკრავს ლაერტის ცუდ ყოფაქცევისთვის,
გეტყვის: „ბატონო, მეგობარო, ჩემო ხელმწიფევ“,
ვით წესი არის საუბრის დროს მათ ქვეყანაში.

რ ე ი ნ ა ლ დ ო

მესმის, ბატონო.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

ასე იტყვის, ის იტყვის-მეთქი...

ჰო, რას ვამბობდი? დამავიწყდა... წირვის მადლს ვფიცავ,
რალაცა მქონდა მე სათქმელი... რაზედ გავჩერდი?

რ ე ი ნ ა ლ დ ო

თქვენა ბრძანებდით, ვით წესია, ისე გეტყვისო.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს ი

მართლა მანდ ვიყავ. დიაღ, დიაღ, სწორედ მანდ ვიყავ.

გეტყვის: „მივიცნობ იმ ყმაწვილსა, გუშინაც ვნახე,
თუ გუშინწინა, ამ დღეებში აქა და აქა,
ამა და ამ კაცს თან მისდევდა, თქვენ მართალი ხართ;
იქ თმაშობდა, აქ ლოთობდა, იქა ჩხუბობდა
ბურთაობის დროს, თითქმის ესეც შევამჩნიე, რომ
ურთიგო სახლში შედიოდა, ან, მოკლედ რომ ვთქვათ,
საროსკიპოში და სხვა და სხვა...“ ახლა მიყურე:
სიცრუის ჩანგლით შენ დაიჭერ სიმართლის თევზსა,
ვისაც გონება გვიჭრის, ყველა ასე ვიქცევით;
მიხვევ-მოხვევით, გამრუდებულ, ოღროჩოღრო გზით
სწორს და პირდაპირს კვალს მივაგნებთ. შენც ლაერტისას
ყველას შეიტყობ, ჩემი რჩევა თუ მოგაგონდა.
გაიგე განა? ხომ მიმიხვდი?

რ ე ი ნ ა ლ დ ო

მიხვდები, ბატონო.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

მამ ღმერთი იყოს შენი შემწე; წადი მშვიდობით.

რ ე ი ნ ა ლ დ ო

ჩემო ხელმწიფევ...

პოლონიუს

შენვე ყველას ადევნე თვალი.

რეინალდო

მე ეგ ვალად მდევს.

პოლონიუს

ჰო, მუსიკაც კარგად ისწავლოს.

რეინალდო

მესმის, ბატონო.

(მიდის)

პოლონიუს

კარგი, წადი.

(შემოდის ოფელია)

ოჰ, ოფელია,

აბა რას იტყვი?

ოფელია

ღმერთო ჩემო, შიშით ვკანკალებ,

პოლონიუს

რაო, რას ამბობ, რა შიშითა, ვერ გამიგია?!

ოფელია

მე ჩემს ოთახში საკერავსა, ვიჯექ, ვკერავდი,
ამ დროს იქ ჰამლეტ შემოვარდა გულგაღელილი,
თავზედაც ქუდი არ ეხურა და გამურული
წინდები ფეხის ქუსლებამდე ძირს ჩახვეწოდა;
იმის პერანგის ფერი ედო იმის სახესაც,
მუხლებს ერთმანეთს ცახცახითა ახლიდა იგი
და ისე ცუდად, შესაბრალოდ იყურებოდა,
თითქოს ეს არის მოსულაო ჯოჯოხთი დამ
და აპირობსო საშინელის ამბისა თხრობას.

პოლონიუს

იქნება შენმა სიყვარულმა ჭკვიდამ შეშალა?

ოფელია

რა მოგახსენოთ, თუმცა ვშიშობ, აგრე არ იყოს.

პოლონიუს

რაო, რა გითხრა?

ოფელია

დამიჭირა ჯერ ხელი მაგრად,
მერე გამშორდა ხელუშვებლად მკლავის სიგრძეზედ,
მეორე ხელი, აი ასე, შუბლზედ დაიდო
და გაშტერებით ჩამაცქერდა პირის-სახეში,
თითქოს დახატვა სწადდა ჩემი. დიდხანს სდგა ეგრე,

ბოლოს ხელი ხელს მომიჭირა შეუმჩნეველად,
სამჯერაც თავი ერთმანეთზედ აილ-დაილო
და ისე ძლიერ, საცოდავად ამოიკვნესა,
გეგონებოდათ შეერყაო მთელი სხეული
და თან ამ კვნესას ამოჰყვაო მისი სიცოცხლეც.
მერე გამიშვა, თავი მხრებზედ მოატრიალა
და თავისი გზა უთვალეზოდ გაიგნო თითქო,
რადგან ვიდრემდე გავიდოდა, მე მიყურებდა.
პოლონიუს

წამოდი ეხლავ, ხელმწიფესთან წამომყევ ჩქარა,
ეგ ნიშნებია სიყვარულით აღტაცებისა;
მაგვარს ჟინს ძალუმს თავის თავი თვითვე დაღუპოს
და ჭკუის ძალნი დაგვიბნოს განწირულებით;
მანც ყოველთვის ჟინს აგრე სჭირს. დიდადა ვწუხვარ,
მკვახე სიტყვა ხომ შენ იმისთვის არა გითქვამს-რა
უკანასკნელ ხანს?

ოფელია

არა; მხოლოდ როგორც მიბრძანეთ,
მე ავუკრძალე ჩემთან მოსვლა და წერილებიც
აღარ მივიღე.

პოლონიუს

აი მაგასაც გადურევია.

მეტად ვწუხვარ, რომ დღევანდლამდე მე იმის ქცევას
უფრო სიფრთხილით, გულმოდგინედ ყურს არ ვუგდებდი;
მე მეგონა, რომ იგი მხოლოდ გულს აყოლებდა
და მას სცდილობდა, დაეღუპნე. – დასწყევლოს ღმერთმა
ესეთი ეჭვი! როგორც ვატყობ, კაცს სიბერეში
თვის აზრისადმი ჩაცეება ისე სცოდნია,
ვით სიყმაწვილეს გაფრთხილება აკლია ხოლმე.
წამოდი, მომყევ ხელმწიფესთან. ეგე ამბავი
არ უნდა დარჩეს დაფარული. დაფარვას მეტი
ვნება მოჰყვება, ვიდრე წყენა გამხილებასა.

(გადიან)

სურათი II

ოთახი სასახლეში.

(შემოდიან ხელმწიფე, დედოფალი, როზენკრანც, გილდენსტერნ და ამალა)

ხელმწიფე

მშვიდობა თქვენდა, როზენკრანცო და გილდენსტერნო!

უნდა გაუწყონ, ასე მსწრაფლად რად მოგიწოდეთ;

იმას გარდა, რომ დიდმა ხანმა განვლო მას აქეთ,
რაც არ გვენახეთ, საქმეცა გვაქვს თქვენთან საჭირო.
თქვენც გაიგებდით ხომ ჰამლეტის გარდაქმნის ამბავს, –
დიაღ, „გარდაქმნას“ ვუწოდებ მე, რადგანაც იგი
არც გარეგნობით, არც შინაგნად ჰამლეტის აღარ ჰგავს.

მე არ მგონია, რომ მიზეზი მისის არევის
იყოს სხვა რამე თუ არ იმის მამის სიკვდილი.
მე გთხოვთ ორივეს, ვით თანშეზრდილთ ბავშვობიდანვე,
ვით მის ზნესთან და ხასიათთან დაახლოვებულთ,
დაჰყო რამ ხანი სასახლეში და მას ეცადოთ,
გაართოთ იგი, გადუყაროთ გულიდამ სევდა.
ეგებ შემთხვევით სხვა რამ მიზეზს მიაგნო კიდეც
მისის ეგეთის განუყრელის მწუხარებისას,
რომლის თავიდამ აცილება ჩვენვე შეგვეძლოს.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

იგი მუდმისად, ყმაწვილებო, თქვენ ხსოვნაშია,
და ქვეყანაზედ ორი კაცი არ მეგულება,
რომელნიც თქვენებრ უყვარდეს მას. ახლა ამას გთხოვთ,
რომ ჩვენთან დარჩეთ, შემოგვწიროთ მცირედი ხანი,
ხელი შეუწყოთ ჩვენს წადილს და ჩვენსა იმედსა
და ჩვენც თქვენს შრომას ხელმწიფურად დავაჯილდოვებთ.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

მფარველნო ჩვენნო, თქვენ შეგეძლოთ, გებრძანებინათ;
ჩვენ რა ღირსნი ვართ, რომ მეუფეთ თხოვნა მოგვმართონ!

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

ჩვენ მზად გახლავართ მორჩილებად შეძლემისამებრ
და სამსახური თქვენს ფერხთქვეშე მოგვირთმევია.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

მადლობელი ვართ, როზენკრანც და ჩემო გილდენსტერნ,
დ ე დ ო ფ ა ლ ი

მადლობელი ვართ, გილდენსტერნ და ჩემო როზენკრანც,
და გთხოვთ ეხლავე წახვიდეთ ჩემს საბრალო შვილთან, –
ვგონებ, ვეღარც კი იცნოთ იგი: – თქვენც, ყმაწვილებო,
თან იახელით და აჩვენეთ ჰამლეტის ბინა.

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

ნეტა ჩვენი ცდა, ჩვენთან ყოფნა კარგად მოუხდეს.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ღმერთმა გისმინოს.

(გადიან როზენკრანც, გილდენსტერნ, ზოგიერთნი მხლებელნი და შემოდის პოლონიუს)

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

ხელმწიფეო, თქვენი დესპანნი
ნორვეგიიდან მხიარულად უკან გაიხლნენ.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

მაინც შენ მუდამ კარგის ამბის მოციქული ხარ.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

განა ხელმწიფევი! დამერწმუნეთ, რომ მე თანაბრად
ვემსახურები ჩემს ღმერთსა და ჩემს ხელმწიფესა;
ერთს ვწირავ სულსა მეორეს კი მოვალეობას.

იცით რა უნდა მოგახსენოთ კიდევ, ბატონო:

თუ უწინდელეზრ მიჭრის ჭკუა და გულთმისნობა,
ვგონებ ჰამლეტის ჭკვიდამ შეშლის მიზეზი ვპოვე.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ოჰ, თუ ეგრეა, სთქვი, სთქვი ჩქარა, მწყურის, გავიგო.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

ჯერეთ პასუხი მოისმინეთ თქვენა ელჩთაგან,
შემდეგ ჩემს ამბავს, თუ ინებებთ, ხილად მოგართმევთ,

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

მამ წადი, შენვე პატივი ეც, შემოიყვანე,

(პოლონიუს გადის)

პოლონიუსმა, დედოფალო, შემატყობინა,
ვითომც ეპოვოს შენის შვილის სენის მიზეზი.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

მიზეზი, ვგონებ, არის მხოლოდ მამის სიკვდილი
და სიკვდილს შემდეგ ჩვენი მსწრაფლი დაქორწინება.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

მაგას შევიტყობთ. –

(შემოდინა პოლონიუს, ვოლტიმანდ და კორნელიუს).

ყმაწვილებო, დაბრუნებულხართ?

კეთილი იყოს თქვენი მოსვლა, აბა, ვოლტიმანდ,
რა ამბავს მეტყვი ჩვენი ძმისა, ნორვეგთ მეფისა?

ვ ო ლ ტ ი მ ა ნ დ

ნორვეგთა მეფემ თქვენ მრავალი მოკითხვა გიძღვნათ.

რაწამს მივედით, მაშინათვე გაგზავნა კაცნი
და თავის ძმისწულს აუკრძალა ჯარის მოკრეფა.

მას ჰგონებოდა პოლონთ მეფეს ეომებაო,

და რა შეიტყო, რომ ჯარს ჰკრეფდა თქვენს წინააღმდეგ,

ძლიერ შეწუხდა; ბრძანა: აკი დრო შემირჩიეს,

როცა სიბერე ჭირად მჭირს და დავუძღურდიო.

მიაყვანა ფორტინზრასი მყისვე თავისთან,

ფრიად დატუქსა და ეს აღთქმაც დაადებინა,

რომ თავის დღეში ვერ გაბედოს თქვენ წინააღმდეგ
გამოლაშქრება. მოხუცებულს ნორვეგთა მეფეს
მის მორჩილება მეტად ძლიერ ესიამოვნა
და თავის ძმისწულს ყოველწლივით გადაუწყვიტა
სამი ათასი ოქრო ჯილდოდ; თან დაავალა,
რომ მოგროვილის ჯარით პოლონს თავზედ დაესხას.
(ქაღალდს მიაართმევს)

ამასთან იგი ამ ქაღალდით უმდაბლესად გთხოვთ,
ნება უბოძეთ ნორვეგთ ჯარსა, პოლონს მიმავალს,
თქვენ სამეფოზედ გზად გავლისა, იმ პირობით კი,
რომ თქვენ ქვეშევრდომთ არაფერი არ დაუშავონ.
ეს პირობანი აქ სწერია, ჩემო ხელმწიფევ.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

დიდად მემამე აშბავი. როცა მოვიცლით.
ჩვენ წავიკითხავთ მაგ ქაღალდსა, პასუხსაც მივცემთ
და მაგ საქმესაც მოვიფიქრებთ. ეხლა კი წადით,
ჯერ დაისვენეთ და მასუკან ერთად ვივახშმოთ.
გმადლობთ, რომ ეგრე შეასრულეთ ბრძანება ჩვენი.
(გადიან ვოლტიმანდ და კორნელიუს)

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

კარგად გათავდა ეს საქმეც ხომ. ახლა, ხელმწიფევ
და დედოფალო მწყალობელო, მე რომ მოგიყვით,
თუ რასა ჰქვიათ ერთგულება, მეფის უფლება,
დღეს დღე რად ჰქვიათ, ღამეს ღამე და ან დრო დროსა,
ეგ ხომ იქნება დროს დაკარგვაც, დღისაც, ღამისაც.
მამ მოკლედ ვიტყვი, მოკლე სიტყვა სულია ჰქვისა,
გრძელი სიტყვა კი მხოლოდ მისი სამოსელია.
ჰო, მოკლედ ვიტყვი; თქვენი შვილი გაგიჟებულა!
გაგიჟებულა, დიდ, დიად გაგიჟებულა.
სხვა რა ვუწოდო, მე არ ვიცი, უჭკუო კაცსა.
ეგ არაფერი...

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

სათქმელი სთქვი, ნუ აზვიადებ.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

არ ვაზვიადებ, დედოფალო, ღმერთმა ხომ იცის. –
ის გიჟი არის, თქმა არ უნდა, ეს მართალია
და მართალია, რომ ეს მეტად სამწუხაროა
და სამწუხარო არის ისიც, რომ მართალია.
კილოს გამობმა ეხლა კარგად ვერ მოვახერხე
და არც მცალიან – ვერიდები გაზვიადებას.

რომ გიჟი არის, ხომ დავთანხმდით; ეხლა ეს დარჩა,
ჩვენ ამ მოვლენის მიზეზიცა სწორე ვიპოვოთ,
ან უკეთ რომ ვთქვათ, გავლენისა. ხომ კარგად იცით,
ამ გავლენიან მოვლენასაც თვის მიზეზი აქვს.

მამ ჩვენი საქმე ასე რჩება და დანარჩენზედ
ეხლა ვიფიქროთ. მე ქალი მყავს მოგეხსენებათ;
დიაღაცა მყავს, მოგეხსენებათ;

აი, ამ ქალმა მოწიწებით და მორჩილებით
ეს მე გადმომცა. აბა, ერთი ყური დაუგდეთ
და მერე თქვენვე მოიაზრეთ, თქვენვე განსაჯეთ.

(კითხულობს)

„ზეცით გარდმოვლენილს ჩემის სულის ღმერთს,
უუმშვენიერეს ოფელიას...“ მეტად უშნო და გაცვეთილი
სიტყვებია: რა არის აბა – „უუმშვენიერეს“. აი კიდევ:
„მისს ბრწყინვალე თეთრს მკერდზედ....“ და სხვ. და სხვ.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ეგ ჰამლეტისგან მოუვიდ ა?

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

გთხოვთ, დედოფალო,
ჯერედ მცირე ხანს დამაცალოთ; ყველას გაუწყებთ.

(კითხულობს)

„თუნდ ნუ ენდობი ვარსკვლავთ სინათლეს,
ნურც ცის სფეროში ტრიალსა მზისას,
თუნდ ნუ ენდობი მართალთ სიმართლეს,
ენდე ძალს ჩემის სიყვარულისას.

ოჰ, ძვირფასო ოფელია, ლექსების წერა მე არ მეხერხება,
არ შემიძლიან ჩემი გულისკვნესა რითმებისთვის ვთვალო,
მაგრამ გჯეროდეს, რომ მიყვარხარ, მიყვარხარ ყოვლის უმეტესად. მშვიდობით!
შენი საუკუნოდ, ვიდრე ამ სუსტ სხეულში სული შემრჩება, ჰამლეტ“.

ჩემმა ასულმა მორჩილებით მე ეს გადმომცა
და ყველაფერი დაწვრილებითშემატყობინა,
თუ სად გაენდო მას ჰამლეტი, როდის, ან რა გზით.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

თანაუგრძნო კი შენმა ქალმა იმის სიყვარულს?

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

ჯერ ეს მიბრძანეთ, რა აზრისა ბრძანდებით ჩემზედ?

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ჩვენ გვჯერა შენი ერთგულება პატიოსნება.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

მეც ეგ მინდა, რომ დ აგიმტკიცოთ, ახლა რას ჰფიქრობთ

თქვენ, ხელმწიფეო, ან რას ჰფიქრობს მეუღლე თქვენი?
რა შევიტყვე მის სიყვარულის აღფრთოვანება-
ეს შევამჩნიე, ვიდრე ჩემი ქალი მეტყოდა-
ნუთუ გგონიათ, რომ მე იმათ მოვუყრებდი,
გავუხდებოდი წინ-ტაბლად და სახსოვარ წიგნად,
დავმუნჯდებოდი, ან თვალს და გულს მოვარიდებდი?!
ნუთუ თქვენ მართლა ასე ჰფიქრობთ? არა, ხელმწიფე!
რაწამს შევიტყე, მაშინათვე საქმეს შევუდეგ
და ჩემ ქალბატონს ასე ვუთხარ; „ხომ იცი კარგად,
რომ ჰამლეტ შენ წრეს არ ეკუთვნის, სხვა სფერისაა
და არ მოხდება, რასაც ჰფიქრობ.“ თან დავარიგე,
ჰამლეტის ნახვა იმ ჟამს იქით არ გაეხედნა,
აღარც სახსოვრად საჩუქრები მიელო მისგან
და აღარც კაცი. ეს რჩევა მას კარგად დაუჯდა;
მაგრამ ჰამლეტ კი მოკლედ ვიტყვი იმის ამბავსა
განდევნის შემდეგ ჯერ მეტისმეტს სევდას მიეცა,
მასუკან მადაც დაეკარგა, მასუკან ძილიც,
მერე სისუსტე მოუვიდა, დიად შესუსტდა,
მერე თანდათან ჭკუაც ცოტა შეუმსუბუქდა,
ბოლოს გონებაც დაეკარგა და აი ეხლა
იგი გიჟია ჩვენდა გლოვად, ჩვენდა სატირლად.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

მამ შენ მიზეზი ეგ გგონია?

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ეგ უნდა იყოს.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

მითქვამს როდისმე, გთხოვთ, მიბრძანოთ: „ეს ესე არის,“

რომ საქმე ბოლოს ჩემ სიტყვაზედ არ მომხდარიყოს?

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

სწორედ არ მახსოვს.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს ი

რაც ეხლა ვთქვი, რომ არ გამართლდეს,

ეს თავი ამტანს მომაშორეთ. თუ კვალს მივაგენ,

მე საიდუმლო ვერას გზით ვერ დამემალემა,

თუნდ დედამიწის შუაგულში ბინა დაიდოს.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ეხლა რას იტყვი, აბა, სწორე როგორ შევიტყოთ?

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

მოგეხსენებათ, იგი ხშირად ამ დერეფანში

სეირნობს ხოლმე.

დედოფალი
სწორედ ამბობს.
პოლონიუს
მეც სწორედ ამ დროს

განგებ ჩემს ასულს გამოვგზავნი დერეფანშივე
და ჩვენ, მეფეო, ფარდას უკან ამოვეფარნეთ.
თვალი ადევნეთ მათ შეხვედრას და თუ არ მიხვდეთ,
რომ ოფელიას სიყვარულით გაგიჟებულა,
გამომადევნეთ სახელმწიფოს მართვის რჩევიდამ
და გუთნისდედად დამაყენეთ, უბრალო მწყემსად.

ხელმწიფე
კარგი, ეგ ვცადოთ.
(შემოდის ჰამლეტ წიგნის კითხვით)

დედოფალი
საცოდავი! ერთი შეხედეთ,
როგორ მწუხარედ, წიგნის კითხვით მოდის აქეთკენ!

პოლონიუს
თქვენ მომეცალეთ, ორნივ ჩქარა გარეთ გაბრძანდით.
მე მარტო მივალ და ლაპარაკს დავუწყებ რასმე.
(გადიან ხელმწიფე, დედოფალი და ამაღა).
როგორა ბრძანდებით, ხელმწიფისშვილო?

ჰამლეტ
მადლობა ღმერთს, კარგად გახლავართ.

პოლონიუს
მე ვეღარა მცნობ, ხელმწიფისშვილო?

ჰამლეტ
ძალიან კარგადა გცნობ, შენ თევზის ვაჭარი ხარ.

პოლონიუს
არა, ბატონო.

ჰამლეტ
მაშნეტა იმისთანა პატიოსანი კაცი იყო.

პოლონიუს
ეგ რა ბრძანეთ, ხელმწიფისშვილო, პატიოსანო?

ჰამლეტ
მე რომ ამ ქვეყნის ტრიალსა ვხედავ, პატიოსანი კაცი მხოლოდ ერთს ათი ათასში გამორჩეულსა
ჰქვიან.

პოლონიუს
ნამდვილი ბრძანებაა.

ჰამლეტ

არა თუ? თვითონ მზეც კი ძაღლის მძოვრში მატლს აჩენს და , ღვთაებრ ბრწყინვალე, აყროლებულს ლემს არ ერიდება. – შენ ქალი გყავს?

პოლონიუს

დიაღ, ბატონო.

ჰამლეტ

იმის მზეზედ ნუ ატარებ. მზისგან განაყოფიერება ზეგარდმო მადლია, მაგრამ თუ შენმა ქალმა ნაყოფი გამოიღო, მაშინ უფროხილდი, მეგობარო.

პოლონიუს

მაგითი რა გნებავთ ბრძანოთ?! (იქით) კიდევ ჩემს ქალს გადასწვდა. პირველად კი ვერ მიცნო, მითხრა, თევზის ვაჭარი ხარო. ძალიან შეურია. მეც ჩემს ყმაწვილობაში სიყვარულმა ბევრი ტანჯვა გამომატარებინა. თითქმის მეც ეგრე მომივიდა. აბა, ერთი კიდევ გამოველაპარაკო; რასა კითხულობთ, ხელმწიფისშვილო?

ჰამლეტ

სიტყვებს, სიტყვებს, სიტყვებს.

პოლონიუს

რა ამბავია მერე ხელმწიფისშვილო?

ჰამლეტ

სად რა ამბავი უნდა იყოს?

პოლონიუს

მე მოგახსენებთ, რა ამბავსა კითხულობთ-მეთქი?

ჰამლეტ

ცილისწამებას ჩემო ბატონო, ერთი ვიღაც წუწკი სატირიკოსი გვარწმუნებს, ბერიკაცებს თეთრი წვერი აქვთო, სახე აქვთო დაჭმუჭვნილი და თვალებში სქელი, ფისის მზგავსი, ამბრი ჩამოსდითო; ჭკუაზედ თხლად არიან და მუხლებში ღონე აკლიათო. მე ეს ყველაფერი სრულ ჭეშმარიტებად მიმაჩნია, მაგრამ გამომჟღავნება კი არაფერი პატიოსნებაა. აი, შენთვისაც ადვილია ჩემსავით გაყმაწვილება, თუ კიბოსავით უკან-უკან ფოფხვას დაიწყებს.

პოლონიუს (იქით)

თუმცა გიჟია, მაგრამ წყობისად კი ლაპარაკობს. (ჰამლეტს) ქვევით ჩაბრძანებას ხომ არ ინებებთ, ბატონო ჩემო

ჰამლეტ

საფლავში?

პოლონიუს

მართლა რომ ეგეც ქვევით ჩაბრძანება იქნება.(იქით) ხანდისხან რა მოსწრებული სიტყვა აქვს. ზოგჯერ სიოჟიუმი კაცი იმისთანა რამეს იტყვის, რასაც სიჭკვიანეში ვერც კი მოიფიქრებდა. ეხლა კი თავს დავანებებთ და ისე მოვახერხებ, რომ ჩემი ქალი და ეს ერთად შეეყარო. -

ხელმწიფისშვილო, ნება მიბოძეთ რომ გაიხლოთ.

ჰამლეტ

ისე ადვილად ვერას დაგითმობ, როგორც მაგ ნებას, სიცოცხლის გარდა, სიცოცხლის გარდა, სიცოცხლის გარდა!

პოლონიუს

მშვიდობით ბრძანდებოდეთ, ხელმწიფისვილო.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ოჰ, ეს ჩერჩეტი, გამოტვინებული ბებრები!

(შემოდინან როზენკრანც და გილდენსტერნ)

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

თუ ჰამლეტს ეძებთ, აგერ იქა დგას.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც (პოლონიუსს)

გმადლობთ, ბატონო.

(პოლონიუსს გადის)

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

ჩემ საყვარელს ბატონს ვახლავარ.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

ჩემ ძვირფასს ბატონს ვახლავარ უმორჩილესი მონა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ოჰ, ჩემო ძვირფასო მეგობრებო. რასა იქ, გილდენსტერნ? შენ რაღასა იქ ჩემო როზენკრანც ?

როგორა ხართ?

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

გახლავართ ისე, როორც შეეფერება დედამიწის უმნიშვნელო შვილებს.

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

ბედნიერი ვართ იმითი, რომ მეტისმეტად ბედნიერნი არა ვართ და ბედს მაღლა ქოჩრის წვერზედ არ ვაზივართ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

არც ხომ იმის ფეხქვეშა ხართ მოქცეული.

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

არა, ბატონო.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მამ გეტყობათ, სარტყელთან იქნებით, საცა უფრო მოწყალების გამცემი ალაგია.

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

დიახ, ბატონო, იმისი წყალობა არ გვაკლია.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მამ თქვენ ბედის საიდუმლოს ალაგთან დაახლოვებული ყოფილხართ. ან რა გასაკვირველი, _ ის ხომ ნამუსზედ ხელადებული ქალია. - ახალი ამბავი რა იცით?

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

არაფერი, ბატონო, იმას გარდა, რომ ეს ქვეყანა თითქოს უფრო გაპატიოსნდა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მამ მეორედ მოსვლის დღე უნდა მოახლოვებულიყოს; მაგრამ ეგ თქვენგან მოტანილი ამბავი

მართალი არ არის; სჯობს, ისევ თქვენი საკუთარი ამბავი ვიკითხო: რა უყავით, მეგობრებო, ბედს ისეთი, რომ აქ, ამ საპრობილეში გამოგისტუმრათ?

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

საპრობილეში, ხელმწიფისშვილო?

ჰ ა მ ლ ე ტ

დანია საპრობილეა.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

მამ ქვეყანაც საპრობილე ყოფილა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

სწორედ საპრობილეა, რომელშიაც ბევრი შენობაა, ბევრი ხვრელი, ბევრი ჯურღმული. სწორედ საპრობილეა, რომელშიაც ბევრი შენობაა, ბევრი ხვრელი, ბევრი ჯურღმული. დანია ერთი უარესი ჯურღმულთაგანია.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

ჩვენ ეგ არა გვგონია, ხელმწიფისშვილო.

ჰ ა მ ლ ე ტ

თქვენ ეგ არა გგონიათ? შეიძლება. კარგი და ცუდი თავისთავად როდი სადმეა, მას მხოლოდ კაცის გონება შეჰქმნის ხოლმე. ჩემთვის კი დანია საპრობილეა.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

ეგ თქვენის დიდებისმოყვარეობის ბრალი უნდა იყოს. ეს ქვეყანა მეტად ვიწროა თქვენის ფართო სულისათვის.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ოჰ, ღმერთო ჩემო, მე თუნდა კაკლის ნაჭუჭში მომწყვდეული ვიყო, ჩემი თავი დაუსრულებელის სივრცის მფლობელი მეგონებოდა, ოღონდ ცუდ სიზმრებს არა ვხედავდე.

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

კიდევ ეგ სიზმარებია დიდებისმოყვარეობა. დიდების მოყვარე კაცის არსება ჩრდილია სიზმრისა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მერე თითონ სიზმარიც ხომ ჩრდილია.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

მართალსა ბრძანებთ. და დიდებისმოყვარეობაც ისეთი მსუბუქი და ჰაერის მზგავსია, რომ იგი ჩრდილია ჩრდილისა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მამ გლახაკები სხეულნი ყოფილან, ქვეყნის მეფენი და სხეულგანთქმულნი გმირნი კი იმათნი აჩრდილნი. არ წავიდეთ აქედამ? დამერწმუნეთ, ეხლა მაგისტანა საქმეზედ სჯა არ მეადვილება.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც და გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

მზად გახლავართ თქვენის სამსახურისათვის.

ჰ ა მ ლ ე ტ

თუ ღმერთი გწამთ, სამსახურისას ნურას მეტყვით. მე არ მინდა თქვენ სხვა ჩემ მხლებელთ დაგადართ. დამერწმუნეთ, როგორც პატიოსან კაცს, თავი მომაბეზრა ამდენმა სამსახურმა, მე თქვენ ისე მეგობრულადა მკითხავთ, რამ მოგიყვანათ ელსინორაში?

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

ჩვენ თქვენს სანახავად გაიხელით, სხვა საქმე არა გვქონია-რა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

სწორედ გლახაკი ვარ, მადლობის შეძლებაც არა მაქვს, მაგრამ გმადლობთ მაინც, მეგობრებო.

მერწმუნეთ, ჩემი მადლობა საკმაოდ ძვირფასია, ნახევარ-ფლური ღირს. მაშ დაბარებული არა ხარ? თქვენ თითონ მოხვედით? თქვენისავე სურვილით? სთქვით რაღა; ნუ ყოყმანობ; სწორე მითხარით.

გ ი ლ დ ე ს ტ ე რ ნ

რა უნდა მოგახსენო, ხელმწიფისშვილო?

ჰ ა მ ლ ე ტ

რაც გნებავს, მხოლოდ პასუხი კი მომიგეთ. დაგიბარეს, განა? თქვენივე სახე ამხელს თქვენს საიდუმლოს და გულში იმდენი ეშმაკობა არა გაქვთ, რომ ეგ სახე გადაისხვაფეროთ. მე კარგად ვიცი, თქვენ ჩვენის ღვთისნიერი ხელმწიფისა და მის მეუღლისაგანა ხართ დაბარებული.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

რისთვის უნდა დავებარებინეთ, ხელმწიფისშვილო?

ჰ ა მ ლ ე ტ

ეგ თქვენ უნდა ამიხსნათ. გაფიცებთ ჩვენს უწინდელს მეგობრობას, ერთად გატარებულ დროს ჩვენს ახალგაზრდობისას, ჩვენს ერთმანეთის განუქრობელ სიკვარულს, ყოველისფერს ძვირფასს თქვენთვის, რასაც კი ჩვენზე უკეთესი მოლაპარაკე მოიგონებდა, გაფიცებთ-მეთქი ყოველს ამას, - ნუ დამიმალავთ, სწორედ მითხარით, დაგიბარეს, თუ არა?

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

შენ რას იტყვი?

ჰ ა მ ლ ე ტ

გგონიათ თვალი მოგაშოროთ?!- თუ ჩემი სიყვარული გაქვთ, ნუ დამიმალავთ

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ (ჰამლეტს)

დიაღ, ხელმწიფისშვილო, დაგვიბარეს.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მე თითონ გეტყვით, რისთვისაც და თქვენგანვე გამხელას თავი დამ აგაცილებთ; მაშინ ხელმწიფისა და დედოფლის მიერ თქვენდამონდობილ საიდუმლოს ბეწვიც არშეეშლება. ამ ბოლოს დროს, მე თითონ არ ვიცი რა მიზეზით, მხიარულება მომესპო; ჩვეულ დროს გატარებას თავი დაანებე; გულს ისეთი მძიმე სევდა შემომაწვა, რომ ეს მშვენიერი ქმნილება, დედამიწა, ხრიოკ კლდედღა მიმაჩნია; ეს საუცხოვო, ჰაეროვანი სახურავი, ჩვენზედ გადმოკიდებული ცის კამარა, ეს დიდებული ოქროსფერად ბრწყინვალე ჭერი სულისშემხუთველი, დაშხამული ბული მგონია. ხომ მშვენიერი ხელოვნებაა ადამიანი: ჭკუით დიდებული, სრული ნიჭიერებით, აგებულებით, ახოვანი, მიხვრა-მოხვრით საოცარი, საქმით სწორი ანგელოზისა, გონიერებით ღვთისა, _ და ესთვალი ქვეყანისა, ესცხოველთა მეფე ჩემთვის მხოლოდ მიწა და მტვერია. მე აღარც კაცის ნახვა მიაძება, აღარც ქალისა, თუმცა ღიმილზედ გატყობ, რომ ეს ჩემი სიტყვა არა გჯერა.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

მე ეგ ფიქრადაც არ მომსვლია, ხელმწიფისშვილო.

ჰ ა მ ლ ე ტ

რად გაიცინე, მაშ. როდესაც ვთქვი, აღარც კაცის ნახვა მიაძება-მეთქი.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

მე გავიფიქრე, რომ თუ კაცის ნახვა აღარ გეამებათ, ვერაფრად დაუხვდებით აქტორებს,

რომელნიც გზაზედ შეგვხვდნენ და ეს არის ეხლა აქ თქვენდა სამსახურად გიახლებიან.

ჰ ა მ ლ ე ტ

რადა? რომელი მათგანიც კი ხელმწიფობას თამაშობს, მობრძანდეს, ჩემგან მათის დიდებულების შესაფერ ხარკს მიიღებს. მოგზაურმა რაინდმა თავის მოჩლუნგებული ფარ-ხმალი იხმაროს.

ყმაწვილკაცს ოხვრა ტყუილად არ ჩაუვლის; ხუმარას ღმერთმა მშვიდობით გაათავებინოს თავისი როლი; მასხარამ ისინი აცინოს, ვისაც ფილტვებში ელიტინება და ყმაწვილმა ქალმა თავის გულისპასუხი თამამდ წარმოსთქვას, თუ ურითმო ლექსებმა გზაზედ არ შეაფერხეს. რომელი აქტორები არიან ეგენი?

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

რომელნიც თქვენ ისე ძალიან მოგწონდათ. ტრაგიკოსები გახლავან ქალაქიდან.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მერე აქა-იქა წანწალი რად დაუწყვიათ? ხომ ერთ ალაგას ყოფნა ერჩიათ სახელისათვის და შემოსავლისათვის.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

მე მგონია, ამისი მიზეზი ახალი წესების შემოღებაა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ისევ ამავე პატივისცემაში არიან, როგორც ჩემს ქალაქში ყოფნის დროს იყვნენ? ხალხი მისდევს?

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

არა, ისე აღარ მისდევს.

ჰ ა მ ლ ე ტ

რა მიზეზია, ხომ არ დაჟანგდნენ?

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

ისინი ისევ უწინდელეზრ შრომობენ, მაგრამ ეხლა ხალხი ვიდაც ბავშვების დასს უფრო უგდებს ყურსა,, ეს ახლად გამოჩეკილნი ჭყვირიან, რაც ძალი და ღონე აქვთ აზრის მიუხედავად და აღტაცებულ ტაშსაც ეღირსებიან ხოლმე, ესენი არიან ეხლა მოდად მიღებულნი და ისე ავად იხსენიებენ უბრალო მოთამაშეებს _ როგორც ისინი უწოდებენ _ რომ მრავალნი ხმალშემორტყმულნი ბატის კალმის შიშით თეატრში ვეღარ შედიან.

ჰ ა მ ლ ე ტ

როგორ, მართლა ბავშვები არიან? მერე ვინ პატრონობს იმათ, ან ფულს ვინ აძლევს? განა მაგ საქმეს მარტო იმ დრომდე უნდა მისდიონ, ვიდრე ხმა ექნებათ? მასუკან, როცა ეგენიც უბრალო აქტიორები შეიქმნებიან, უბრალონი შეიქმნებიან, თუკი მაგაზედ მეტი ნიჭი არა აქვთ, რაცა სთქვი _ მაშინ რა მადლობას გადაუხდიათ იმ მწერლებს, რომელნიც ეხლა მათ მომავალს ბედს სასაცილოდ აგდებინებენ.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

ამ ორ გუნდს ერთმანეთში დიდი უსიამოვნება აქვს და ხალხსაც ცოდვად არ მიაჩნია მათი საჩხუბრად წაქეზება. ერთიდროს ფლურიც არ შემოვიდოდა იმ წარმოდგენაში, რომელშიც ერთი გუნდის ავტორები და აქტორები მეორე გუნდს ჩხუბს არ აუტეხდენ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

განა ეგ შესაძლებელია?

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

ბევრის თავს მოხვედრია ამ ჩხუბებში.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მერე ბავშვებმა სძლიეს?

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

დიალ, სძლიეს; სძლიეს თვით ჰერკულესს თავის დედამიწის ბურთით.

ჰ ა მ ლ ე ტ

არც ეგ მიკვირს, ბიძაჩემი ეხლა დანიის მეფეა და ვინც მამიჩემის სიცოცხლის დროს მაგას მასხრად იგდებდა, ეხლა მაგის პატარ-პატარა სურათებში ოცს, ორმოცს, ორმოცდაათს, ასს დუკატს აძლევს. ამ ამბავში რაღაც არის უცნაური. ნეტავი ფილოსოფოსთ სწავლას მაინც შეეძლოს ამის მიგნება.

(გარედამ მოისმის საყვირის ხმა)

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

აგერ აქტორები გხლებიან.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ყმაწვილებო, კეთილი იყოს თქვენი მოსვლა ელსინორაში. მომეცით ხელი. სტუმრის მიღება ზრდილობითა და თავაზით უნდა. ნება მომეცით, მეც ასე მიგიღოთ, თორემ იქნება იფიქროთ, რომ აქტორების მოსვლა თქვენს მოსვლაზედ მეტად მესიამოვნა, რადგან ეხლავე გეტყვით, მე აქტორებს ძალიან ტკბილის ენით მივეგებები. მიამა თქვენი ნახვა, თუმცა მამა-ბიძაჩემი და ძალუა-დედაჩემი ძალიან შემცდარნი არიან.

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

რაში ბრძანდებიან შემცდარნი?

ჰ ა მ ლ ე ტ

მე ჭკუიდან შეშლილი მხოლოდ მაშინა ვარ, როცა ქარი ჩრდილოთ-დასავლეთით უბერავს; სამხრეთის ქარში კი ბაყაყიყლაპიას და ქორს ერთმანეთში კარგად გავარჩევ.

(შემოდის პოლონიუს)

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

მშვიდობა თქვენი ნახვა, ბატონებო.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ყური დაუგდე, გილდერსტერნ და შენც, როზენკრანც. თითო ყურთან თითო მსმენელი მოდის. ამ დიდ ბავშვს ჯერ კიდევ ბავშვის პერანგი არ გამოუცვლია.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

იქნება მეორედ გაბავშვდა. ასე ამბობენ, ბერიკაცს ბავშვობა ორჯერა აქვს გამოვლილიო.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მე წინდაწინვე მითქვამს, იმისთვის მოდის, რომ აქტორების ამბავი მაცნობს. აბა უყურეთ:- თქვენ მართალს ამბობთ, დიალ ეგ ორშაბათ დილით მოხდა.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

ბატონო ჩემო, მინდა ახალი ამბავი გაუწყოთ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ბატონო ჩემო, მეც მინდა ახალი ამბავი გაუწყოთ: „ როდესაც რომში როსციუსი აქტორად იყო...“

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

აქტორები გაიხლენენ აქ, ბატონო ჩემო.

ჰ ა მ ლ ე ტ

იქნება მართლა!

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

პატიოსან სიტყვას გაძლევთ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

„... ყოველ მათგანსა სახედარი ჰყავდა საჯდომად“.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

მაგათ ქვეყანაზედ აქტორი ვერა სჯობს: ვერც ტრაგედიაში, ვერც კომედიაში, ვერც ისტორიკულ წარმოდგენაში, ვერც იდილიაში, ვერც იდილიკურ-კომიკურში, ვერც ისტორიკულ-იდილიკურში, ვერც ტრაგიკულ-ისტორიკულში, ვერც ტრაგიკულ-კომიკურ-ისტორიკულ-იდილიკურში. მაგათთვის სულ-ერთია, თუნდ სანახავი ერთსა და იმავე ალაგს იყოს, თუნდ იგი იყოს დაუსრულებელი პოემა, სენეკა თავისთავად მძიმე აღარ გვეჩვენება და პლავტუსი თავისებურად მსუბუქი. ოხუნჯობასა და თავისუფალ ლაპარაკში კიდევ მაგათ ვერავინ შეედრება.

ჰ ა მ ლ ე ტ

„ოჰ, იფთაე, შენ მსაჯულო ისრაელისა“,

რა ძვირფასის საუნჯის პატრონი ხარ.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

რა საუნჯესა ბრძანებთ, ხელმწიფის შვილო?

ჰ ა მ ლ ე ტ

არ იცი?

„მას ერთადერთი მშვენიერი ასული ჰყავდა და განუზომელ სიყვარულით იგი უყვარდა“.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს (იქით)

კიდევ და კიდევ ჩემი ქალი!

ჰ ა მ ლ ე ტ

ტყუილს ვამზობ, ბებრო იფთაე?

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

თუ მე მიწოდებთ იფთაეს, ხელმწიფის შვილო, მართალია, მე ერთი ქალი მყავს და განუზომელი სიყვარულითაც მიყვარს.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ეგ ერთი მეორეს არ მოსდევს.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

მაშ რა მოსდევს?

ჰ ა მ ლ ე ტ

მოსდევს, რომ

„ელოდე იმას,

რაც სურს განგებას“.

და ესეც ხომ იცი:

„იგი მოხდება,
რაც გარდაწყდება“.

დანარჩენი ამ ლექსებისა საგალობლის პირველ ტაეში მოსძებნე, თორემ, ხომ ხედავ, მე სიტვას
მაწყვეტინებენ.

(შემოდის ოთხი, ან ხუთი აქტორი.)

გამარჯვება, ყმაწვილებო, გამარჯვება. - ოჰ, მოხარული ვარ, რომ კარგადა გხედავთ. -
მობრძანდით; - შენ, ჩემო ძველო მეგობარო, რამ სიდიდე წვერი გამოგსვლია მას აქეთ, რაც არ
მინახავხარ. დანიაში ჩემს მოსაბაძად ხომ არ მოხვედი? ყმაწვილო ქალო, შენ ეხლა ზეცას ერთა
ქუსლის სიმადლეზედ დაახლოებხარ. ღმერთმა ნუ ჰქნას, რომ შენი ხმა ისე მიწყდეს, როგორც
გახეხილი ოქროს წკრიალი. - მობრძანდით, მობრძანდით. აბა ჩვენ ქორით მონადირე
ფრანგებივით პირველსავე ნადირს მივესიოთ. თქვენის ხელოვნების ნიმუშად ერთ – ერთი
საგრძნობელი ლექსი სთქვით.

პირველი აქტორი

რომელი ლექსი, ბატონო ჩემი?

ჰამლეტ

მე მახსოვს, ამას წინათ შენგან ერთი ლექსი გავიგონე. თეატრში იმ პიესის წარმოდგენა არა
ყოფილა, თუ მარტო ერთხელ იყო, არ ვიცი. ხალხს არ მოსწონდა. იგი ხიზილალა იყო გემოვნების
უქონელთათვის, მაგრამ ჩემის აზრით და სხვების აზრითაც, რომელთაც ამ საქმეში ჩემზედ მეტი
ესმით – ჩინებული წარმოსადგენია; შვენიერის ხელოვნებით და სიმარტივით სურათ – სურათად
დაყოფილი. მე მახსოვს, ერთი ამბობდა, სიტყვებს მარილი და სანელებელი ცოტა აქვს და თითონ
მოთხრობასაც ატყვია, რომ ავტორს გრძნობიერება ჰკლებია, მაგრამ მაინც საკმაოდ მარტივია და
უფრო შვენიერია, ვიდრე განგებ გაშვენიერიებულიო: მე სხვებზედ მეტად იქ ლექსი მომეწონა,
ენეასის და დიდოს ლაპარაკი, მეტადრე, როდესაც ენეასი უამბობს პრიამის სიკვდილის ამბავს.
თუ კიდევ გახსოვს, აბა ერთი ამ სტრიქონიდან დაიწყე – გეტყვი ეხლავ...

„მძვინვარე პიროს, ვითარ მხეცი ჰირკანისა...“

არა, ასე არ არის, მაგრამ პიროსით კი იწყება.

„მძვინვარე პიროს – აღჭურვილსა შავი ფარ-ხმალით,

მზგავსით მის შავის განზრახვისა და შავის ღამის,

როს იგი იწვა შავბედიტის ხის ცხენის გვამში, -

ეხლა თავისი საჭურველი შიშისამღვრელი

უფრო საზარელ სამკაულზე გარდაუცვლია:

წითელი სისხლით შეღებილა თავით ფეხამდე,

მამათა სისხლით, დედათა სისხლით, სისხლით ქალ-ვაჟთა;

გამოწრთობილა ფოლადივით ქუჩების ცეცხლში,

რომელთ წილად ხვდათ მამხილებლის, წყეულის შუქით

გზის განათება თავიანთის მეფის მკვლელისა.

პიროს, მძვინვარე ჯოჯოხეთის ცეცხლით და რისხვით,

თვალთ-ნაპერწკლების გამომცემი, სისხლით შესვრილი

ეძებს მოხუცის მამათმთავარის პრიამის კვალსა“.

ეხლა შენ განაგრძე.

პოლონიუს

ღმერთს გეფიცებით, ხელმწიფისშვილო, შვენვირადა ბრძანეთ, მარტივის კილოთი და საამო გამომეტყველებით.

პირველი აქტორი

„აგერ მიაგნო მოხუცს პრიამს. იგი ამჟამად უღონოდ ქმნილი ბერძენთა გმირს ველარას აკლებს და იმის მკლავსა აღარ ერჩის ბებერი ხმალი. აგერ პიროსი მიწვდა კიდეც გაცოფებული უძლურსა პრიამს, მოუქნია ხმალი ძლიერად და მარტო მის ხმალის მიმოქნევის ქარმა, ზუილმა ღონემიხდილსა მოხუცებულს მუხლი მოჰკვეთა. ეს იგრძნო თითქო ილიონმა მიყუჩებულმა, ცეცხლი მოედო მის შენობებს საძირკვლებამდე და ნგრევის ჭექამ წუთსვე პიროსს სმენა მიჰხადა. აგერ მის ხმალი, რომლის დაკვრას ლამობდა იგი მოხუცებულის პრიამისა ჭადარა თავსა, თითქო ჰაერში დაეკიდოთ. თითონ პიროსი უძრავადა დგას დახატულის მტარვალის მზგავსად, თოთქო მოესპოთ მისთვის ნებაც და ძლიერებაც. მაგრამ ვით ხშირად წვიმა-ავდრის და ქუხილის წინ ცასა და მიწას მყუდროება მოეფინება, ჩადგება ქარი და ღრუბელნიც დაწყნარდებიან და ვით უეცრად საზარელი ჭექა-ქუხილი გააპობს ხოლმე დედამიწას, - ისე პიროსი განმეორებით წააქეზა შურისძიებამ მისის საშინელ განზრახვისა აღსასრულებლად. ციკლოპს ჩაქუჩი არ დაუკრავს ისე გულგრილად, როდესაც იგი მარსს უჭედდა მტკიცე საჭურველს, ვით პრიამს ხმალი სისხლიანი დასცა პიროსმა. ჰოი, შენ ბედო უნამუსო! ოჰ, ზეცის ძალნო, ერთად შეკრბენით და წაართვით მას ძლიერაბა, მილეწ-მოლეწეთ მისის ჩარხის სოლი და ფერსო და მორგვი ზეცით დაუგორეთ თუნდ ქვესკნელამდე“.

პოლონიუს

ეს ძალიან გაგრძელდა.

ჰამლეტ

შენს წვერსავით. ორივეს დალაქი ეჭირვება. - გთხოვთ, განაგრძო. ეს ან ხტუნვას უნდა უყურებდეს და უმართლებულო ლაპარაკი ესმოდეს. განადრძე, განაგრძე, ჰეკუბაზედაცა სთქვი.

პირველი აქტორი

„ღმერთო, ვინ ნახა დედოფალი მკერდგაღელილი...“

ჰ ა მ ლ ე ტ

მკერდგაღელი დედოფალი?

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

ეგ ჩინებულადა სთქვა: „მკერდგაღელი დედოფალი...“ ჩინებულია.

პ ი რ ვ ე ლ ი ა ქ ო რ ი

„როს უგზო-უკვლოდ ფეხშიშველი დარბოდა იგი
და ცეცხლის ალთა ჩაქრობასა ცრემლით ლამობდა.
უბრალო მწვარი ეკრა თავზედ, რომელზედაც მას
დედოფლის ჯილა უნდა სდგომოდა, და გამხდარს მხრებზედ
მანტიის ნაცვლად სახურავი წამოებურა,
რომლისთვის უცებ შიშის ზარით ხელი მოეველო.
ცინც კი ნახავდა მისს ამ ყოფას, გამწარებული
გესლაკრეფილის ენით ბედსა შეაჩვენებდა.
თვითონ ღმერთთაც რომ განეცადათ ჰეკუბას სახე,
როდესაც იმან დაინახა, ვითარ პიროსი
თვის შესაქცევად ხმლით ჰკუწავდა მის მეუღლის გვამს,
რომ ეგრძნოთ იმათ აღმოკვნესა მისი საზარი, -
თუ კაცთა საქმეს მოქმედება აქვს რაიმე მათზე,
მაშინ ისინიც სიბრალულით ცრემლს წამოდვრიდნენ“.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

შეჰხედეთ ერთი, სახეზედ როგორ შეიცვალა და თვალეში ცრემლი მოერია. კარგი, კმარა, თუ ღმერთი გრწამს.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ძალიან კარგი, დანარჩენს მასუკან იტყვი. - არ შეიძლება, ჩემო ბატონო, ეს აქტორები კარგად დააბინავებინო, და უბრძანო კარგადაც დაუხვდენ, თორემ ხომ იცი: ეგენი ამ დროს შემოკლებულნი მატინენი არიან და სიკვდილის შემდეგ საფლავის ქვაზედ ცუდი წარწერა უნდა გერჩიოს, სიცოცხლის დროს მაგათთან ცუდი ხმების დაყრასა.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

მე ისე მივიღებ მაგათ, ხელმწიფისშვილო, როგორც ეკადრებათ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

უცნაურს ამბობ; ბევრად უკეთესად უნდა მიიღო. ყველას რომ ისე მოექცე, როგორც ეკადრება, არავის არ აცდება გამათრახება. შენის სახელისა და ღირსების კვალობაზედ უნდა დაუხვდე მაგათ. რაც უფრო ნაკლების ღირსნი არიან, შენი სიკეთე მით უდიდესი გამოჩნდება, წაიყვანე.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

მობრძანდით, ყმაწვილებო.

ჰ ა მ ლ ე ტ

წაყევით მაგას, მეგობრებო, და ხვალ წარმოდგენა გავმართოთ. -

(გადიან პ ო ლ ო ნ ი უ ს და რამდენიმე აქტორი).

გამიგონე, ჩემო ძველო მეგობარო, შეგიძლიანთ გონზაგოს სიკვდილი წარმოადგინოთ?

პ ი რ ვ ე ლ ი ა ქ ო რ ი

შეგვიძლიან, ხელმწიფისშვილო.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მაშ ხვალ საღამოზედ გავმართოთ ეგ წარმოდგენა. იქნება მე თორმეტი, თუ თექვსმეტი სტრიქონი დავწერო მაშ ხვალ საღამოზედ გავმართოთ ეგ წარმოდგენა. იქნება მე თორმეტი, თუ თექვსმეტი სტრიქონი დავწერო და შიგ ჩავუმატო; შეიძლება უსუც გაიზეპიროთ?

პ ი რ ვ ე ლ ი ა ქ ტ ო რ ი

ბატონი ბრძანდებით.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ძალიან კარგი, წაჰყევით მაგ კაცს, მაგრამ სასაცილოდ კი არ აიგდოთ.

(ა ქ ტ ო რ ე ბ ი გადიან)

(რ ო ზ ე ნ კ რ ა ც ს და გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ ს) მეგობრებო, ამაღამადის თავი უნდა დაგანებოთ.

კიდევ და კიდევ მიხარის თქვენი ელსინორას მოსვლა.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

გმადლობთ, ბატონო. მშვიდობით ბრძანდებოდეთ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ღმერთმა მშვიდობით გამყოფოთ თქვენც. -

(გადიან რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც და გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ)

ძვლივს მარტო დავრჩი.

სწორედ მონა ვარ მაწანწალა და ყურმოჭრილი!

ნუთუ არ არის საოცარი, რომ ამ აქტორსა

მხოლოდ ამბავმა მოგონილმა, ცრუ აღელვებამ

სულისკვეთება შეუწონა მისვე ოცნებას,

შეხედულობა შეუშალა, უცვალა ფერი,

თვალთაგან ცრემლი გამოსწურა, ხმა მიუსუსტა

და შეურყია სრულად მისი აგებულება!

ყველა ეს ვისთვის? ჰეკუბასთვის. მერე რა არის

ჰეკუბა მისთვის, ან თითონ ეგ ჰეკუბასათვის,

რომ ასე ცხარე ცრემლსა ჰღვრიდა? ოჰ, რას იზამდა,

ჩემი ნაღველი და ტკივილი რომ გულს ჰქონდა!

ცრემლით წარღვნიდა მაშინ სცენას და მსმენელთ ყურებს

ზარდაცემულთა დაახშობდა; ჰკვიდამ შეშლიდა

ბრალისა მქონეს, შეაკრთობდა თვით უბრალოსაც,

დაიმონებდა ჩვენსა სმენას და მხვედველობას.

მე კი უმსგავსი, უგრძნობელი, გაუბედავი

საქმეს ვექცევი, თითქო მე არ შემეხებოდეს

და ხმას არ ვიღებ, არ ვიღებ ხმას იმ ხელმწიფისთვის,

რომელს გვირგვინიც და სიცოცხლეც უძვირფასესი

ავაზაკებრივ გამოსტაცეს იმ დაწყევლილთა.

განა მხდალი ვარ? ვნახოთ, აბა, ვის გაქვთ სურვილი,

მოხვიდეთ, ურცხვი დამიძახოთ და თავში ჩამკრათ,

თუნდა ეს წვერი დამაგლიჯოთ, პირს მომაცაროთ,
თუნდა სიცრუის ცილი ძალად მაკისრებინოთ,
თუნდ პირის-სახე შემიგინოთ?... ყველას ავიტან...
ავიტან-მეთქი... ვითომ არა? რა არის ჩემთვის
შეურაცხყოფა? მე ხომ მტრედის გულ-ღვიძლი მიძევს
და არც ნაღველა გამაჩნია, რომ ვიგრძნო რამე.
ეს რომ რა იყოს, ყვავ-ყორანნი ამა ქვეყნისა
იმ მონის მძოვრით აქამდისაც უნდა დამეძლო!
ოჰ, სისხლის მსმელო, გარყვნილებით აღსავსე, წუწკო,
პილწო, მურტალო, მოღალატე, უსინდისო!..
სწორედ ჭკუიდან დავიცალე, -ვიშ ვაჟკაცობა,
ძვირფასი მამა მომიკლეს მე და იმის შვილსა
შურისძიებად მიმიწვევენ ზეცაც, ქვესკნელიც,
მე კი უბრალო ლაპარაკით გულისჯავრს ვიკლავ
და ვიწყევლები, ვიგინები როსკიპ ქალივით.
ფუ, ამ სიცოცხლეს! კმარა, უნდა ჭკვა მოვიკრიფო:
გამიგონია, რომ როდესაც ცოდვიანები
თავიანთ ცოდვის მსგავსსა რასმე თეატრში ნახვენ,
გულდაკოდილნი მყის ამ ცოდვას თვითვე ამხელენ,
კაცის მოკვლასთან თუმც ისპობა მეტყველებაცა,
მაგრამ თვით ცოდვა სასწაულად შექმნის ღალადსა.
მე ამ აქტორებს მამიჩემის მოკვლის მზგავსს რასმე
ბიძაჩემის წინ ვათამაშებ და თვალს ვადევნებ,
წყლულსაც ერთგულად გავუსინჯავ და თუკი შეკრთა,
მაშინ მე ვიცი, თვით გავიგნებ მაშინ ჩემ გზასა.
იქნება მართლა მე რომ ვნახე, იგი აჩრდილი
ემშაკიც იყო, და ეშმაკს ხომ, როდესაც უნდა,
შეუძლიან თვით საამური სახე მიიღოს.
იქნება იმან განიზრახა ჩემი დაღუპვა,
რადგან ჩემებრივს სევდიან და სუსტ ქმნილებაზედ
მავნედ მოქმედობს ძლიერება ავის სულისა.
სჯობს, რომ საბუთი უფრო მტკიცე მეჭიროს ხელში.
ეს წარმოდგენა მე გამიმხელს მეფის სინიდისს.

(გადის).
მოქმედება მესამე
ს უ რ ა თ ი I
ოთახი სასახლეში.

(შემოდინ ხელმწიფე, დედოფალი, პოლონიუსი, ოფელია, როზენკრანც და გილდენსტერნ).

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

მაშ ვერ შესძელით, ლაპარაკში ვერ შეამჩნიეთ,
თუ რა მიზეზით მიუღია შეშლილის სახე,
და სიგიჟისა ქარტეხილით აღშფოთებული
რისთვის იმწარებს იგი ასე მშვიდსა ცხოვრებას?

როზენკრანც

თვისი ჭკვით შეშლა აღვიარა თავის პირითვე,
მაგრამ მიზეზი ვერა ღონით ვერ ვათქმევინეთ.

გილდენსტერნ

ისიც შევატყვეთ, ხელმწიფეო, რომ ეს გამოცდა
საწყენად დარჩა და ცდილობდა, შორს გაგვდგომოდა
ჭკვიდამ შეშლილის კაცის ხერხით, როდესაც კი ჩვენ
მას მივიყვანდით თავის სევდის მიზეზის თქმამდე.

დელოფალი

კარგად მივიღოთ?

როზენკრანც

ჩინებულად, დიდის თავაზით.

გილდენსტერნ

თუმცა თავის თავს, შევამჩნიეთ, ძალას ატანდა.

როზენკრანც

არა გვითხრა-რა თვითონ, მაგრამ არც ერთ ჩვენ კითხვას
უპასუხოდა არ სტოვებდა, ჩემო ხელმწიფევე.

დელოფალი

ხომ არა სცადეთ, რომ გავერთოთ იგი როგორმე?

როზენკრანც

როდესაც მასთან, დედოფალო, გახლებოდით,
გზაზედ აქტორებს შევეყარეთ აქ, მომავალთა
და ეს ამბავი თვით ჰამლეტსაც შევატყობინეთ
ფრიად საამოდ მიიჩნია და მგონი, ბრძანა,
რომ ამაღამვე წარმოდგენა გაამართვინონ.
ის აქტორები სასახლეში გახლავან ეხლა.

პოლონიუს

სწორედ აგრეა და მეც მთხოვა, რომ მოგახსენოთ,
ინებოთ და თქვენც წამობრძანდეთ წარმოდგენაზედ.

ხელმწიფე

სიამოვნებით დავესწრები და დიდად ვხარობ,
რომ ეგ სურვილი გულის აღძვრია. გთხოვთ, ყმაწვილებო,
კიდევაც ეგრე გაართოთ და წაახალისოთ.

როზენკრანც

ღმერთმა სხვაც ბევრი სამსახური შეგვაძლებინოს.

(გადიან როზენკრანც და გილდენსტერნ).

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

წადი, გეტრუდა, სატრფოვ ჩემო, მარტო დაგტოვე.

ჩვენ მოვახერხეთ, რომ ჰამლეტი აქ გამოივლის
და ოფელიას ვითომ უცბად წინ შეეყრება.

პოლონიუსი და მე აქვე დავიძალებით,

როგორც ჯაშუშნი დადგენილნი კანონიერად,-

თვით უჩინარნი, მაგრამ სხვების კარგად მხედველნი.

იმის შეხვედრას და მის ქცევას მყის შეეტყობა,

თუ იგი სენი სიყვარულის სევდის ბრალთა.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ეხლა მივდივარ.-ოფელია, ღმერთმა ინებოს,

რომ მართლა ეგე გულმომტაცი შვენიერება

იმის ჭკვით შეშლის ბედნიერი მიზეზი იყოს.

მაშინ იმედი ეს მექნება, რომ სათნო ქცევით

მას ჩვეულ გზაზე დააყენებ ორთავ სალხენად.

ო ფ ე ლ ი ა

ღმერთმა ინებოს, დედოფალო, ნატვრა აგიხდეთ.

(დედოფალი გადის).

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

შენ აქ იარე, ოფელია.-ჩემო ხელმწიფევ,

აქეთ მობრძანდით, აქ დადეგით.-(ოფელიას) აჰა, ეს წიგნი,

ვითომ კითხულობ. წიგნით ხელში რომ დაგინახავს,

შენი მარტოკა ყოფნა აღარ ეუცხოება.

გასაკიცხნი ვართ თუმც ამისთვის, მაგრამ კი ხშირად

ფარისევლობით, ვითომ-სათნო სახის ჩვენებით

ჩვენს ეშმაკეულ ბუნებასაც წმიდანად ვსახავთ.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე (იქით)

ოჰ, რასაც ამბობ, მართალია, ყოვლად მართალი!

როგორ მწვავად ჰკბენს მისი სიტყვა ჩემ სინიდისსა!

ფერუმარილით წათხუპნილის როსკიპის სახე

არ არის ისე საზიზღარი, ვით ცოდვა ჩემი,

გამოხვეული ფერად-ფერად სათნო სიტყვებში.

მძიმე ყოფილხარ, ცოდვის ტვირთო!

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

ჩემო ხელმწიფევ,

მგონია, მოდის, შევეფაროთ აი აქეთკენ.

(გადიან ხელმწიფე და პოლონიუს. შემოდის ჰამლეტი)

ჰ ა მ ლ ე ტ

ყოფნა?.. არ ყოფნა?.. საკითხავი აი ეს არის.

სულდიდ ქმნილებას რა შეჰფერის? ის, რომ იტანჯოს

და აიტანოს მჩაგრავ ბედის ნეშტრითა გმირვა,
თუ შეებრძოლოს მოზღვავებულ უბედურებას
და ამ შეებრძოლვით მოსპოს იგი?.. მოსპოს სიცოცხლე...
ბოლო მოუღოს.. მიიძინოს.. სხვა არაფერი...
ამ მიძინებით გათავდება ის გულისქენჯნა
და ათასი სხვა ბუნებრივი უკუღმართობა,
რაიც ხორცშესხმულ ადამიანს წილად ხდომია.
განა ეს ბოლო სანატრელი არ უნდა იყოს?
მოვსპოთ სიცოცხლე... დავიძინოთ.. რომ დავიძინოთ,
მერე სიზმრად იქ ვნახავთ რასმე?.. ძნელი ეს არის,
არ ვიცით მაშინ რა სიზმრები მოგვევლინება,
რომ სიკვდილის ძილს მივეცემით და მოვშორდებით
მოკვდავთ ცხოვრების მღელვარებას! აი ეს გვიშლის
და გრძელს ცხოვრებას ჩვენსას იგი გრძელი ტანჯავდა ჰხდის.
ვინ მოითმენდა უამისოდ ჟამთა სიმწარეს,
მტარვალის ჩაგვრას, სიამაყეს თავგასულობას,
ტანჯვასა მწვავესა უარყოფილ სიყვარულისას,
მართლმსაჯულების გვიანობას, მძლავრთ უკმეხობას,
შეურაცხყოფას ღირსეულის უღირსისაგან, -
მშვიდობის პოვნა რომ შეგვეძლოს დანის ერთ დაკვრით?
ვინა ზიდავდა ჯაფით, კვნესით ამ სიცოცხლის ტვირთს,
რომ არა გვექონდეს იმის შიში, თუ სიკვდილ-შემდეგ
იქ რა იქნება, იქ, იმ ბნელსა და უცნობ მხარეს,
სადით არც ერთი მგზავრი უკან აღარ ბრუნდება.
ეს შიში გვიხშობს ნებისყოფას და უფრო ვრჩევობთ
შემოჩვეულის და ნაცნობის ჭირის ატანას,
ვიდრე უცნობის შესახვედრად მისწრაფებასა.
აი ასე გვხდის ლაჩრად ჩვენივ ცნობიერება,
გაბედულობას მოსაზრება უსუსტებს შუქსა
და სასახელო ძლიერ საქმით, დიდად განზრახულთ
წინ ეღობება. - ოფელია! ჩუმად ახლა კი. -
მოიხსენიე შენს ლოცვაში, ჰოი ფერიავ,
ჩემი ცოდვები.
ო ფ ე ლ ი ა
ამ ბოლოს დროს როგორ ბრძანდებით, ხელმწიფისშვილო?
ჰ ა მ ლ ე ტ
დიდად გმადთლობთ, კარგად გახლავართ.
ო ფ ე ლ ი ა
მე სახსოვრები რომ მაქვს თქვენთაგან, დიდი ხანია,
მინდოდა უკან მომემართა, აი , ინებეთ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

სცდებით, მე თქვენთვის არაფერი არ მომიცია.

ო ფ ე ლ ი ა

თქვენ კარგად იცით, რომ მიბოძეთ და იმ სახსოვრებს
ამოდ-სასმენი სიტყვებიც თან გამოატანეთ,
რომელთაც ძვირფასს ნივთთ ღირსება გაუასკაცეს.
მდიდარს საჩუქარს სურგრძელისა მიმღებისათვის
ფასი აღარ აქვს, თუ გამცემი გაგულცივდება.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ჰაა? აშ შენ პატიოსანი ქალი ხარ!

ო ფ ე ლ ი ა

ბატონო ჩემო!

ჰ ა მ ლ ე ტ

ლამაზიცა ხარ!

ო ფ ე ლ ი ა

რა გსურთ, ბრძანოთ, ხელმწიფისშვილო?

ჰ ა მ ლ ე ტ

ის, რომ თუ პატიოსანი ხარ და ლამაზიც, შენს პატიოსნებას
სილამაზესთან ხელი არ უნდა ჰქონდეს.

ო ფ ე ლ ი ა

სილამაზე პატიოსნებაზედ უკეთესს ამხანაგს როგორ იშო-
ვის?

ჰ ა მ ლ ე ტ

მართალს ამბობ: სილამაზეს უფრო ადვილად შეუძლიან პა-
ტიოსნება გაიმაჭანკლოს, ვიდრე პატიოსნებამ სილამაზე თავის
მზგავსად გარდაქმნას. უწინ ეს დასაჯერებელი არ იყო, მაგრამ
ეხლა კი დრომ მოიტანა. მე შენ ერთხელ მიყვარდი.

ო ფ ე ლ ი ა

მეც მჯეროდა თქვენი სიყვარული.

ჰ ა მ ლ ე ტ

არ უნდა დაგაჯერებინა; სათნოება ისე ვერ შეეთვისება
ჩვენს დაბერებულს ბუნებას, რომ ამ სიბერის ნიშანი მაინც
არა დაგვრჩეს-რა. მე შენ არა მყვარებიხარ.

ო ფ ე ლ ი ა

მით უფრო შემცდარი ვყოფილვარ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მონასტერში წადი, მონასტერში. რად გინდა ქვეყანაზედ
ცოდვიანები გაამრავლო? აი თუნდ მეც, არა მგონია უპატიოს-
ნო კაცი ვიყო, მაგრამ იმდენი ნაკლელევანება მაქვს, რომ ემ-
ჯობინებოდა დედიჩემის მუცლიდან არა ვშობილიოყავ. მე მე-

ტისმეტად ამპარტავანი ვარ, ჯავრისგადამხდელი, პატივისმოყვარე: გულში იმდენი ავი განზრახვა მიტრიალებს, რომ გონებაში აღარ მეტევა, თვალთ ვერ წარმომიდგენია და დროც არა მყოფნის მათ შესასრულებლად. რისთვის დაძვრებიან ჩემისთანა სულდგმულები ცისა და დედამიწის შუა? ჩვენ ყველანი ნამდვილად მატყუარები ვართ. ნურც ერთს ნურას დაგვიჯერებ წადი მონასტერში. -მამაშენი სად არის?

ო ფ ე ლ ი ა

შინ გახლავთ, ხელმწიფისშვილო.

ჰ ა მ ლ ე ტ

კარები მაგრა ჩაუკეტე, რომ თავის სახლს გარეთ მასხარობა ვერსად შესძლოს. [მშვიდობით]

ო ფ ე ლ ი ა

ღმერთო მოწყალეო, შენ შეეწიე.

ჰ ა მ ლ ე ტ

თუ ქმარს შეირთავ, ეს სიმწარე მზითვად გამომიტანებია: ყინულსავით რომ უმანკო იყო და თოვლისავით წმინდა, მაინც ცილისწამება არ აგცდება. გეუბნები, მონასტერში წადი. მშვიდობით. თუ მაინცა და მაინც ქმარს შეირთავ, სულელი შეირთე, თორემ ჭკვიანებს კარგად ესმით, რა საშინელებსაც იმათ უმზადებთ. მონასტერში წადი, წადი ჩქარა, მშვიდობით.

ო ფ ე ლ ი ა

ძალნო ციურნო, თქვენ დაუბრუნეთ თავის გონება.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ისიც კარგად ვიცი, რომ თქვენ მხატვრობას ძალიან მისდევეთ. ღმერთმა ერთი სახე მოგცათ და თქვენ მეორეს იკეთებთ. დახტით, თამაშობთ, დაჩურჩულებთ, მეტს სახელს უგომებთ ღვთისგან გაჩენილს ადამიანს და ამ უწყესო ქცევის მიზეზად უმანკოებას ასახელებთ. კარგი, ამაზედ ლაპარაკს თავი უნდა დავანებო. კიდევაც ამან გამაგიჟა. მე ვამბობ, ქორწილებს თავი დავანებო. კიდევაც ამან გამაგიჟა. ვინც კი ეხლა დაქორწინებულია, ყველამ უნდა იცოცხლოს, ერთის გარდა. სხვები ისე დარჩნენ, როგორც არიან. მონასტერში წადი-მეთქი.

(გადის)

ო ფ ე ლ ი ა

ოჰ, რა დიდებულს ჭკვა-გონებას ეწია ბნელი!
სასახლის თვალსა, ენამჭევრსა, ვაჟკაცობით სრულს,
იმედსა და ვარდსა ამ მშვენიერ სახელმწიფოსას,
სამაგალითოს ზნეობის და ყოფა-ქცევისთვის!
დაემხო იგი და მე უნდა ყოვლად ბედკრული

მას ვუყურებდე,მას, სულგრძელს და გონებამაღალს,
ვისგან თაფლივით საამური აღთქმა მსმენია,
ეხლა მაჟღერაღს გაბზარულის ზარისა მზგავსად,
შეუდარებელს კოკორსა დამზარაღს სიგიჟის ქარით.

ვაი ჩემს ყოფას, რას ვხედავდი და აწ რას ვხედავ!
(შემოდინან ხელმწიფე და პოლონიუს)

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

არა, ეგ სენი სიყვარულის ბრალი არ არის
და ლაპარაკში ვერ შევატყვე ჭკუიღამ შეშლა,
თუმცა მის სიტყვებს დალაგება ცოტა კი აკლდა.
მაგას რაღაცა სევდის თესლი გულს ჩაზნევი
და სახიფათო უნდა იყოს, ვგონებ, იმ თესლის
აღორძინება. ამ ხიფათის ასაცილებლად,
მე მომივიდა უცებ აზრად, რომ ის საჩქაროდ
გავგზავნოთ ინგლისს ასაკრეფად დარჩენილ ხარკის.
ეგება ზღვებმა, უცხო მხარემ, უცხო საგნებმა
გადაუყარონ უცნაური ეგ გულისდარდი,
რაც მას გონებას უავადებს, ცნობას უკარგავს.

აბა ამისას შენ რას მეტყვი?

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

სრული სიმართლე
ბრძანებთ, ხელმწიფევ, თუმცა კიდევ მე ამას ვგონებ,
რომ დასაწყისი, დასაბამი იმის სევდისა
უარყოფილი, განდევნილი, სიყვარულია.-
რაც პრინცმა გითხრა, ოფელია,ყველა გავიგეთ,
გამეორებით ნულარაფერს გაიმეორებ.-
ჩემო ხელმწიფევ, ვით გნებავდეთ, ისე განსაჯეთ,
მაგრამ მე ვგონებ, თეატრ შემდეგ, კარგი იქნება,
რომ დედოფალმა თვისი შვილი ცალკე გაიხმოს
და მისი საქმე გამოჰკითხოს, თუნდაც დასტუქსოს.
თქვენის ნებართვით მეც იქ ახლო დავიმალევი.
თუ დედოფალიც ამ საუბრით ვერას გახდება,
მაშინ, მეფეო, გაისტუმრეთ იგი თუნდ ინგლისს
და თუნდა სხვაგან გადაჰკარგეთ.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ეგრე მოვიქცეთ.
დიდკაცთ სიგიჟეს ეჭირვება მუნდამ სიფრთხილე.
(გადიან)

სურათი II

ოთახი იმავე სასახლეში

(შემოდინან ჰამლეტ და რამდენიმე აქტორი)

ჰ ა მ ლ ე ტ

გთხოვ, ეს ლექსი ისე წარმოსთქვა, როგორც მე თვითონ გაჩვენე, თავისუფლებით და ძალადაუტანებლად, მაგრამ თუ ისეთი ყვირილი მორთე, როგორც ზოგიერთა ჩვენს აქტორებს ზნედა სჭირთ, სჯობს, ჩემი ლექსები ისევ ქუჩის გზირს ვათქმევინო. ნუ გააპობ ჰაერს, აი ასე, ხელების ქნევით და სიწყნარით მოიქეც. რაც უნდა ვნება ზღვასავით გულში გიღელავდეს, ქარიშხალსავით მრისხანებდეს და მორევსავით გიტრიალებდეს, მაინც საამო ზომიერება იქონიე. სულს მიწუხებს სწორედ, როდესაც რომელიმე ახმახი და პარიკდახურული მოთამაშე თავის ღრიალით თავისსვე ვნებათღელვას ნაკუწ-ნაკუწად აქცევს, როდესაც იგი ყურებს უჭედავს მდაბალ მაყურებლებს, რომელთაც მოსწონთ მხოლოდ ან გაუგებარი უსიტყვო თამაშობა, ან მაღალი ხმაურობა. ამისთანა მოთამაშე სწორედ მათრახით ასაჭრელელებელია; იგი ტერმაგონსაც აჭარბებს და იროდსაც. თუ ღმერთი გრწამს, ამას ერიდე.

პ ი რ ვ ე ლ ი ა ქ ტ ო რ ი

თქვენი ბრძანება აღსრულებული იქნება, ჩემო ხელმწიფე.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ნურც ძალიან მოდუნდები და შენივ გონიერება მრჩევლად იყოლიე. მოქმედება სიტყვას შეუფარე და სიტყვა მოქმედებას.

უფრთხილდი, ჩვეულებრივს სიწყნარეს არ გადახვიდე, თორემ თეატრის მნიშვნელობას ხელს შეუშლი. თეატრის აზრი უწინაც ეს ყოფილა და დღესაც ის არის, რომ ბუნებას სარკედ გაუხდეს, სათნოების მისი სახისმეტყველება აჩვენოს, ბიწიერებას მისი უმზგავსობა, დროებასა და ხალხს მათი ვითარება და ნაკვალევი. თუ ეს დანიშნულება ვერ შეასრულა, ან თუ გადაამეტა, იქნება რეგენები გააცინოს, მაგრამ გაგებულს ადამიანს კი შეაწუხებს და ერთის გაგებულის შეხედულება უნდა გერჩიოს მთელის თეატრისა. ოჰ, მე მინახვანან აქტორები, რომელნიც სხვებს უქიათ და ძალიანაც უქიათ, მაგრამ ღმერთო შეგცოდე, არც ლაპარაკის კილო, არც მიხვრა-მოხვრა მათი ადამიანისად არა ჰგვანებია არც ქრისტიანისას, არც უსჯულოისას. ისე იჭიმებოდნენ და ღრიალებდნენ, გეგონებოდათ ბუნებას შეგირდები ჰყოლია და იმათ შეუქმნიათ ეს ადამიანები, მაგრამ კარგნი ვერ გამოსულან და იმისთვის ისე უმზგავსად ჰბამავენ კაცობრიობას.

პ ი რ ვ ე ლ ი ა ქ ტ ო რ ი

ვეგონებ, ბატონო ჩემო, რომ ეგ ჩვეულება საკმაოდ შევცვალეთ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

შეცვლა რას ჰქვიან, სრულიად მოსკეთ, - და თქვენს მასხარებსაც უთხარით, იმაზედ მეტს ნურას ილაპარაკებენ, რაც როლში უწერიათ; თორემ ზოგიერთნი უბრალო მაყურებელთა გასაცინებლად მორთავენ ხოლმე ხითხითს, თუნდა იმ დროს საჭირო იყოს სრული ყურადღება პიესის რომელიმე მწელი ალაგის გასაგებად. ეგ მეტად უმართებელოა და ამტკიცებს მხოლოდ იმ მასხარების საცოდავ თავმოყვარეობას. წადით, მოემზადეთ.

(აქტორები გადიან. შემოდინან პოლონიუს, როზნკრანც და გილდენსტერნ).

რა ამბავი იცით, ჩემო ბატონო, ხელმწიფე წარმოდგენას დაესწრება?

პოლონიუს

ხელმწიფეც და დედოფალიც ეხლავ აქ ინებებენ მობრძანებას.

ჰამლეტ

მამწადი და აქტორები დააჩქარე.

(პოლონიუს გადის)

ძალიან კარგს იზამთ, თქვენც წახვიდეთ და ხელი შეუწყოთ

როზენკრანც და გილდენსტერნ

გიახლებით, ბატონო ჩემო.

(გადიან როზენკრანც, გილდენსტერნ. შემოდის ჰორაციო)

ჰამლეტ

ოჰ, ჰორაციო, რა ამბავი იცი?

ჰორაციო

მე გიახლით, ხელმწიფის შვილო, თქვენდა სამსახურად.

ჰამლეტ

მერწმუნე, ჩემო ჰორაციო, რომ შენისთანა პატიოსანი კაცი ჯერად არ შემხვედრია.

ჰორაციო

ჩემო ხელმწიფეც...

ჰამლეტ

ნუ გგონია, გეფერებოდე.

ან რა მაქვს შენთან საფერაო, რას გამოველი?

შენი სიმდიდრე არის შენივ გონიერება

და მხოლოდ იგი გაცმევს, გხურავს და გასაზრდოებს.

ან ერთი მითხარ, მიფერება ღარიბს რად უნდა?

დამაქრულ ენამ დეე ლოკოს ფუჭი სიმდიდრე,

მუხლის თავები ხშირის მოყრით შემოიცვითოს

იქ, სადაც ლაქუცს სასყიდელი მოელის რამე,

იცი, რა გითხრა: იმას აქეთ: რაც ჩემმა გულმა

თავისუფლება მოიპოვა კაცთ გარჩევისა,

შენ მიგითვისა და დაგბეჭდა თავისის ბეჭდით,

შენ, ვისაც ბევრი გიტანჯია, მაგრამ არ იმჩნევ;

არ იმჩნევ არცა ბედისწყრომას, არც მისს წყალობას

და ორივესთვის თანაბრობით მადლობას სწირავ.

ნეტავი იმას, ვინც აგრეა შეზავებული

გრძნობით, გონებით; ვინც საკრავად ბედს არ მსახურობს

და იმის თითებს არ აყოლებს თავის გულისთქმას.

აბა, მიჩვენე ჯერ ისეთი კაცი მე სადმე,

რომელიც მონად ვნებათღელვას არ გახდომია

და მასაც შენებრ აქ ჩავისვამ, აქ, გულის სიღრმეს!-

გრძლად მომივიდა ლაპარაკი, სხვის თქმა მინდოდა :

მეფის წინაშე წარმოდგენა არის ამაღამ,
წარმოდგენენ იმ ამბის მსგავსს, რაც ამას წინად
მე შენ გაცნობე მამიჩემის სიკვდილ შესახებ;
და ამასა გთხოვ, ის სურათი რომ დაიწყება,
განუშორებლად ბიძაჩემზედ თვალი გეჭიროს.
თუ დაფარული მისი ცოდვა მაშინ ან ენით,
ან მიხვრა-მოხვრით არ გამხილდა, _უნდა დავრწმუნდე,
რომ სწორედ ავი სული იყო, რაც ჩვენა ვნახეთ
და ჩემს ოცნებას მისთვის აკრავს შავი და ბნელი,
როგორც სამჭედლოს ვულკანისას. შენ ფრთხილად იყავ
და მეც თვალებით ჩავეჭდობი მისს პირის-სახეს;
მასუკან იმის ქცევა ერთად ავწონ-დავწონოთ.

ჰორაციო

მე მზად გახლავართ და გარწმუნებთ, თუ რომ ის შესძლებს
და მოპარვითა თავის გრძნობას იმ დროს დამალავს,
მე მიკისრია და მე გიზღავთ მაშინ ნაპარევს.

ჰამლეტ

აგერ მოდიან, წარმოდგენას უნდა უყურონ.

შენს ალაგს დადეგ; არ მინდა, რომ შემტყონ რამე.

(დანის მარში. საყვირის ხმა მოისმის. შემოდიან ხელმწიფე, დედოფალი, პოლონიუს, ოფელია,
როზენკაც, გილდენსტერნ და სხვანი).

ხელმწიფე

როგორ იმყოფები, საყვარელო ძმისწულო ჩვენო?

ჰამლეტ

ძალიან კარგად გახლავართ. ვიკვებები ქამელეონის საზრდოთი _ გიახლებით ჰაერს იმედიტ
შეზავებულს; ამ საქმლით თქვენ ვარიებს ვერ დაასუქებთ.

ხელმწიფე

შენი პასუხი ვერ გავიგე, ჰამლეტ. ეგ სიტყვები მე არ მეკუთვნის.

ჰამლეტ

ეხლა აღარც მე მეკუთვნის. _ (პოლონიუსს) შენ, მგონია, რომ უნივერსიტეტში ყოფნის დროს
სცენაზე გითამაშნია?

პოლონიუს

დიაღ, ხელმწიფისშვილო, მითამაშნია და კარგი აქტორის სახელიცა მქონდა გავარდნილი.

ჰამლეტ

რასა თამაშობდი?

პოლონიუს

მე ვთამაშობდი იულიუს კეისარს და კაპიტულში მომკლეს, მე მომკლა ბრუტოსმა.

ჰამლეტ

მაშინ ის ბრუტოსი სწორედ ბრუტიანი ყოფილა, რომ მაგისთანა ჩინებული ხბო დასაკლავად
გამოუმეტნია. აქტორები მზად არიან?

როზენკრანც

მზად გახლავან და თქვენს ბრძანებასღა ელიან.

დედოფალი

აქეთ მოდი, შვილო ჰამლეტ, ჩემს ახლო დაჯექ.

ჰამლეტ

არა, დედაჩემო, აქ უფრო მიმზიდავი ანდამატია.

პოლონიუს(ხელმწიფეს)

ხომ ჰხედავთ!

ჰამლეტ (ოფელიას)

ნებას მიბოძებთ, რომ თქვენს კალთას ქვეშ ამოვეფარო?

(წამოწვება ოფელიას ფეხით)

ოფელია

ვერა ხელმწიფისშვილო.

ჰამლეტ

მე ვამბობ, თავი თქვენს კალთაზედ დავდო-მეთქი.

ოფელია

ეგ კი თქვენი ნებაა.

ჰამლეტ

თქვენ იქნება გგონიათ, გულში ცუდი რამ განზრახვა მქონდეს?

ოფელია

მე არა მგონია-რა.

ჰამლეტ

რა კარგია, რომ კაცი ქალის მუხლებთან იყოს წამოწოლილი.

ოფელია

რას მიბრძანებთ ხელმწიფისშვილო?

ჰამლეტ

არაფერს

ოფელია

თქვენ დღეს მხიარულად ბრძანდებით

ჰამლეტ

ვინა? მე?

ოფელია

დიაღ, თქვენ

ჰამლეტ

არა თუ? მე ხომ თქვენი მასხარა ვარ, და ან კაცმა სხვა რა გააკეთოს, თუ არ იმხიარულოს? აი ხომ ხედავთ, დედაჩემს სახე როგორ უცინის და მამაჩემი კი ამ ორის საათის წინათ მოკვდა.

ოფელია

რას მიბრძანებთ? რატომ ორჯერ ორი თვე არ არის მას აქეთ.

ჰამლეტ

იქნება მაგდენი ხანია? მაშ ეშმაკმა ჩაიცვას შავი და ბნელი, მე კი ყარყუმის წამოსაბურავით

მოვითობი. ღმერთო ჩემო, კაცი ორი თვეა მკვდარია და ჯერ კიდევ არ გამოუგლოვიათ. მაშ, იმედია სახელოვანი კაცის ხსენება ნახევარ წელიწადსაც გადააცილებს. მაგრამ თუ რამდენიმე ეკლესია არ ააშენა, იმის სახელსაც ისეთივე ბედი მოეღოს, როგორც ჯოხის ცხენს, რომელზედაც ეს ეპიტაფიაა გამოთქმული:

„ჯოხის ცხენი

მოკვდა ჩვენი

საუკუნოდ მოსახსენი!“

(მოისმის საყვირის ხმა. უსიტყვო სანახავი).

(შემოდის აქტორი და აქტრისა ხელმწიფისა და დედოფლის ტანისამოსში, ერთმანეთს უალერსებენ და ეხვევიან.)

(დედოფალი დაიჩოქებს და ერთგულებას შეჰფიცებს. ხელმწიფე ფეხზე წამოაყენებს და თავს იმის მხარზე დასდებს. მერე დაწვება ყვავილებით დაფენილ სკამზედ. დედოფალი ხელმიფეს მძინარეს რომ დაინახავს გავა, შემდეგ მოვა ერთი აქტორი, მოხდის გვირგვინს, მძინარე ხელმწიფეს ყურში საწამლავს ჩააწვეთებს და გადის. დედოფალი შემობრუნდება, ნახავს, რომ ხელმწიფე მკვდარია და მწუხარებას მოჰყვება. მომწამლავი და ორი-სამი კიდევ სხვა აქტორი შემობრუნდებიან და დედოფალთან ერთად ვითომ სტირიან, ხელმწიფის გვამი გააქვთ.

მომწამლავი დედოფალს საჩუქრებს უძღვნის და ცოლად თხოულობს. დედოფალი ჯერ ურზედა (დედოფალი დაიჩოქებს და ერთგულებას შეჰფიცებს. ხელმწიფე ფეხზე წამოაყენებს და თავს იმის მხარზე დასდებს. მერე დაწვება ყვავილებით დაფენილ სკამზედ. დედოფალი ხელმიფეს მძინარეს რომ დაინახავს გავა, შემდეგ მოვა ერთი აქტორი, მოხდის გვირგვინს, მძინარე ხელმწიფეს ყურში საწამლავს ჩააწვეთებს და გადის. დედოფალი შემობრუნდება, ნახავს, რომ ხელმწიფე მკვდარია და მწუხარებას მოჰყვება. მომწამლავი და ორი-სამი კიდევ სხვა აქტორი შემობრუნდებიან და დედოფალთან ერთად ვითომ სტირიან, ხელმწიფის გვამი გააქვთ. მომწამლავი დედოფალს საჩუქრებს უძღვნის და ცოლად თხოულობს. დედოფალი ჯერ ურზედა დგას, მაგრამ ბოლოს დათანხმდება. გადიან).

ო ფ ე ლ ი ა

ეს რას ნიშნავს, ხელმწიფის შვილო?

ჰ ა მ ლ ე ტ

ეს ნიშნავს, რომ აქ რაღაც ბოროტებაა დაფარული.

ო ფ ე ლ ი ა

უთუოდ ეს სანახავი წარმოდგენის შინაარსია.

(შემოდის პროლოგი)

ჰ ა მ ლ ე ტ

აი, ეს ვაჟბატონი ყველაფერს შეგვატყობინებს: აქტორებს არაფრის დამალვა არ შეუძლიათ, ყველაფერი უნდა წამოროშონ.

ო ფ ე ლ ი ა

მაშ იმასაც აგვიხსნის, თუ ეს სანახავი რას ნიშნავს.

ჰ ა მ ლ ე ტ

აგვიხსნის, როგორ არა. და თუ თქვენც უჩვენებთ თქვენს სანახავს, აუხსნელს არც იმას დასტოვებს. ოღონდ თქვენ სანახავის ჩვენება ნუ შეგრცხვებათ და ახსნას ეგ არ მოერიდება.

ო ფ ე ლ ი ა

არაფერს არა ჰგავს, ხელმწიფისშვილო, ეგ ლაპარაკი.ნება მიბოძეთ წარმოდგენას ყური დავუგდო.

პ რ ო ლ ო გ ი

„მოწიწებითა ვითხოვ მოთმენას
და ტრაგედიის ჩქვენგან მოსმენას“.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ეს პროლოგია, თუ ბეჭდის ზედწარწერა?

ო ფ ე ლ ი ა

მართლა, რომ ძალიან მოკლეა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

როგორც ქალის სიყვარული.

(შემოდინან აქტორი და აქტრისა ხელმწიფისა და დედოფლის ტანისამოსში)

ა ქ ტ ო რ ი - ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

„ფეხოსის ეტლმა ოცდაათგზის შემოუარა,
გარს ნეპტუნისა ზღვათ -სამეფოს და რგვალსა მიწას,
თორმეტმა მთვარემ ოცდაათგზუს გამოგვაყრა
სხივნი, რომელნიც მიულო შუქს სხვა მნათობისას,
მას აქეთ, რაც ჩვენ ორთავ ტრფობა გულს დაგვემყარა,
და ქვეშ მოვეყვით წმინდა უღელს ქორწინებისას“.

ა ქ ტ რ ი ს ა - დ ე დ ო ფ ა ლ ი

„ნეტა მაგდენგზის მოივლიდეს მზე და მთოვარე
კიდევ, ვიდრემდე მოგვესპობა ეს ტრფიალება,
მაგრამ ვწუხვარ, რომ ამ ბოლოს დროს გულს გადიფარე
სევდის ღრუბელი და დაჰკარგე შენივ მზგავსება.
ეს ეჭვს მიბადებს, თუმც ამ ეჭვს ნუ შეუშინდები,
რადგანაც ქალის ეჭვი მოსდევს მხოლოდ სიყვარულს;
ეს ორივ გრძნობა ერთად არის დანაბადები,
ან არარაობს ან ძალს იჩენს ზომას გარდასულს.
ჩემს სიყვარულში ხომ დარწმუნდა აწ გული შენი
და ვით მეზრდება სიყვარული, შიშიც მეზრდება.
დიდ სიყვარულთან ეჭვიც ხდება მნელმოსათმენი
და შიშთან ერთად სიყვარულიც გაძლიერდება.“

ა ქ ტ ო რ ი - ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

„ჰოი, სატრფოო, მალე უნდა გავუდგე შორ გზას,
მე დავუძღვრდი და აღარ მაქვს სხეულში ღონე:
შენ აქ იცხოვრებ ამ ქვეყანას მშვენიერს და მზას,
ყოვლის სულისთვის საყვარელი, დარდის არ მქონე,
იქნება შეხვდე მალე კიდევ ჩემებრ ერთგულ ქმარს...“

ა ქ ტ რ ი ს ა - დ ე დ ო ფ ა ლ ი

მაგას რას ამბობ! ნუ მაჩვენოს ღმერთმა სხვა ქმარი,

ნუ გამიტაროს ეგ ღალატი დაწყლულეზულ გულს!
წყეულიმც ვიყო, თუ ოდესმე გიხილო მკვდარი
და სხვა ქმრის შერთვით ვავნო კიდეც შენს გაწმენდილ სულს!“

ჰ ა მ ლ ე ტ

ეს აბზინდაა, აბზინდა.

ა ქ ტ რ ი ს ა - დ ე დ ო ფ ა ლ ი

„მეორედ ქალი სიყვარულით ვერ გათხოვდება,
მიზეზად მხოლოდ ანგარიში მას უნდა ჰქონდეს.
ეგ პირველის ქმრის კვალად სიკვდილს ხომ ეგვანება,
რომ მის საწოლში სხვა მკოცნიდეს და მეხვეოდეს“.

ა ქ ტ ო რ ი - ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

„მჯერა, რომ ეხლა გულმართლად სთქვი შენი სურვილი,
მაგრამ ვივიწყებთ ხშირად ჩვენვე ჩვენგან განზრახულს,
განზრახვა არის ხსოვნისათვის მონა-მორჩილი,
იშვის ძლიერი და დაჰკარგავს ბოლოს ძლიერს სულს,
როგორც რომ ხეზედ მაგრად ებას ჯერ მკვახე ხილი,
და მერე მწიფე მოსყდეს ხესა არც კი შერხეულს,
ძნელი ეს არის, სამწუხაროდ რომ გვავიწყდება
ის გადუზხადოთ ჩვენსა თავსა, რაცა გვდევს ვალად
და რასაც ვაზრობთ, როცა გული აგვიღელდება
მღელვარებისა შემდეგ იგი გაჰქრება კვალად.

ჰმუნვა და ლხინი მით იჩენენ თვის ძლიერებას,
რომ თვისთან ერთად სპობენ მყისვე თავიანთ ნაყოფს,
რომ ჰმუნვა ჰმუნვობს და როს ლხინი ეძლევა შვებას,
მცირედ მიზეზით შეიცვლიან გრძნობას და სამყოფს.

წუთის სოფელი წუთისაა და რად გვიკვირდეს,
რომ ბედთან ერთად სიყვრულსაც ფერი ეცვლება,
რადგან ჯერ კიდეც საჭიროა, რომ ეს გამხილდეს, -
ბედს მოსდევს ტროფა, თუ ტროფობასა ბედნიერება.

დიდკაცს დამხობილს მეგობრები შემოეცლება,
ზე აღწეული იმეგობრებს მოსისხლე მტერსა,
დღემდის ხომ ვხედავთ, სიყვარული ბედს თავს ევლება
და ქონებითა გულს მოუგებ თუნდა მთელ ერსა.

გაჭირვებაში ვინც გამოსცდის ცრუ მეგობარსა
მტრად გადაიქცეს. - წელანაც ვთქვი და ვამბობ კვალად:
სურვილი ჩვენი და ბედი ერთს არ მისდევს გზასა,
და ხშირად ჩვენი განზრახული რჩება განზრახვად.

აი, ხომ ამბობ: „არ შევირთავ მეორე ქმარსა“

მაგრამ ეგ აზრი გაჰქრება, როს მნახავ საფლავად.

ა ქ ტ რ ი ს ა - დ ე დ ო ფ ა ლ ი

„მიწამ ნუ მომცეს საზრდოება, ნურც ზეცამ სხივი,
მომესპოს სრულად მოსვენება, სიამოვნება,
განწირულებად შემეცვალოს იმედი ტკბილი
და საპყრობილედ გადამექცეს ქვეყნიერება;
დეე, შემაშრეს საუკუნოდ პირზედ ღიმილი,
სიხარულის წილ ჩამინერგდეს გულს მწუხარება,
ნურც აქ, ნურც ზეცას გამინელდეს მწვავე სახმილი,
თუ რომ შენ შემდეგ განვიზრახო მე გათხოვება!“

ჰ ა მ ლ ე ტ (ოფელიას)

ეხლა ეს ფიცი რომ გასტეხოს?..

ა ქ ტ ო რ ი - ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

„კმარა ეგ ფიცი, საყვარელო, დამტოვე მარტო!
გულს დამიმძიმდა და მცირედ მსურს ძილს მივცე თავი,
მსურს, რომ მოსაწყენს დღესა ამას თვლემით გავერთო.“

(გადის)

ა ქ ტ რ ი ს ა - დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ოჰ, მოისვენე, ღმერთმა ნუ ჰქმნას ჩვენ შორის ავი”

(გადის)

ჰ ა მ ლ ე ტ

დედოფალო, როგორ მოგწონთ ეს წარმოდგენა?

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

მე ვგონებ, დედოფალი მეტად მძიმე აღთქმასა სდებს.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მართალია, მაგრამ თავის სიტყვას კი შეასრულებს.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

შენ უნდა იცოდე, ჰამლეტ, აზრი ამ წარმოდგენისა. უსიამოვნო ხომ არა არის რა?

ჰ ა მ ლ ე ტ

არა, სრულიადაც არა, ეგენი ხუმრობენ და ხუმრობითვე სწამლავენ ერთმანეთს. უსიამოვნო არა არის რა.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

რა ჰქვიან ამ წარმოდგენას?

ჰ ა მ ლ ე ტ

თაგვების მახე, დიაღ, დიაღ, მახე სხვა მნიშვნელობით. მაგისტანა მკვლელობა ვენაში მომხდარა, გონზავო მთავრის სახელია, ცოლს ჰქვიან ბაბტისტა. ეხლავე ნახავთ ყველაფერს. - მეტად ავაზაკური საქმეა, მაგრამ რა გვენადვლება! - თქვენს დიდებულებსა და ჩვენ სინდისი წმინდა გვაქვს და ეგ ვერ შეგვეხება. არა? ვისაც ნიორი უჭამია, პირიც იმას დაეწვას. (შემოდის მეორე აქტორი ლუციანუს).

ამას ლუციანუსი ჰქვიან, მთავრის ძმისწულია.

ო ფ ე ლ ი ა

თქვენ სწორედ თეატრი დასის მაგიერობასა სწევთ, ხელმწიფისშვილო.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მე შემეძლო თქვენსა და თქვენს საყვარელს შორის შუამავლის მაგიერობაც გამეწია, თუ პატარა სათამაშოებს ჩემ თვალწინ აათამაშებდით.

ო ფ ე ლ ი ა

თქვენ მწარედ მახვილობთ, ხელმწიფისშვილო.

ჰ ა მ ლ ე ტ

და თქვენც თუ გინდათ ეს მახვილი დამიჩლუნგოთ, უკვნესლად ვერ გადამირჩებით.

ო ფ ე ლ ი ა

თანდათან უარესსა ბრძანებთ...

ჰ ა მ ლ ე ტ ი

დიაღ, როგორც თქვენ თანდათან უარესს ქმრებს ირთავთ, - დაიწყე, მკვლელი, ანებე თავი მაგ შენი წყეულის სახის პრანჭვას და საქმეს შეუდექ, აბა, ჰა! „ყორანი ჩხავის და მიგვიწვევს შურისძიებად“

ლ უ ც ი ა ნ უ ს

„ფიქრი მაქვს შავი, წამალიც მზად და დროც საჩვენო,

მკლავიც მიჭრის და არც გარსა სჩანს ადამიანი...

შემდგარო ღამის ბალახებით, ბედშავო წვენო,

შენ, რაც ჰეკათის გრძნებით სამგზის ხარ გესლიანი,

გთხოვ, მაგ ბუნების ძლიერებით ეს შეაჩვენო,

და გამოსწირო მის სიცოცხლე ტკბილად სვიანი“.

(მძინარეს ყურში საწამლავს ჩააწვეთებს).

ჰ ა მ ლ ე ტ

ბაღში მოსწამლა იმის სახელმწიფოს ხელთ მოგდებისათვის; სახელად ჰქვიან გონზაგო. ეს ამბავი ნამდვიალია და ჩინებულის იტალიურის ენით არის დაწერილი. ეხლავე ნახავთ, თუ მკვლელი როგორ მოიგებს გონზაგოს ცოლის გულსა.

ო ფ ე ლ ი ა

ხელმწიფე აბრძანდა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

რადა? მოჩვენებულმა ცეცხლმა ხომ არ შეაშინა!

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

როგორ ბრძანდებით, ხელმწიფეო ჩემო?

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

შეაჩერეთ წარმოდგენა, ჩქარა, ჩქარა!

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

სანათი მოიტანეთ და წავიდეთ აქედამ.

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

სანათი, სანათი, სანათი!

(გადიან ყველანი, გარდა ჰორაციოსი და ჰამლეტისა)

ჰ ა მ ლ ე ტ

„დაჭრილ ირემს ცრემლები სდის,

ნუკრი ცქრიალებს,

რა ვუყოთ, რომ ეს ქვეყანა

ასე ტრიალებს!“

აბა ეს ლექსები, შუბლთან ბატის ფრთების ფრიალი და ვარდები აჭრელებულ ფეხსაცმელზედ
საკმაო არ არის, აქტორების დასში ჩავეწერო, თუკი ჩემმა ქისამ ჩემთან ერთად ფერი იცვალა?

ჰორაციო

რატომ? ნახევარ წილზედ.

ჰამლეტ

რადა, სრული კი არ მეკუთვნის?

„დამონ, ქვეყნად ჩააჩუმეს

ზევისის საყვირი,

და ზევისისვე ტახტზე დასვეს

დიდყურა... მხეცი“.

ჰორაციო

განა რითმს ვერ მოაწყობდით?

ჰამლეტ

ოჰ, ჩემო კარგო ჰორაციო. ამ აჩრდილის თითო სიტყვა ათასი ოქრო ღირებულა. შენიშნე?

ჰორაციო

ძალიან კარგად, ბატონო ჩემო.

ჰამლეტ

როცა მოწამლვაზე ლაპარაკი დაიწყეს...

ჰორაციო

კარგად შევნიშნე ყოველისფერი.

ჰამლეტ

აა! მობრძანდით, მესალამურენო, ცოტა მუსიკით შეგვაქციეთ,

რადგან, თუ მეფეს კომედია არ მოეწონა,

ეტყობა იგი არ ეამა, გულს განეწონა.

(შემოდინან როზენკრანც და გილდენსტერნ)

აბა, ცოტა მუსიკა გაგვაგონეთ.

გილდენსტერნ

ბატონო ჩემო, ნება მიბოძეთ, ერთი სიტყვა მოგახსენოთ.

ჰამლეტ

ბატონი ბრძანდები, თუნდა მთელი ისტორია მითხარ.

გილდენსტერნ

ხელმწიფე, ბატონო...

ჰამლეტ

რაო, რა მოუვიდა?

გილდენსტერნ

ცალკე ოთახში წაბრძანდა და მეტისმეტად უქეიფოდ შეიქნა.

ჰამლეტ

ღვინის სმისგან?

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

არა, ბატონო, ნაღველა აეშალა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მერე მაგდენი მიხვედრა მაინც უნდა გქონდეთ, რომ ექიმისათვის მიგემართნათ და არა ჩემთვის. თორემ მე რომ ჩემებური წამალი დავუნიშნო, იქნება იმ წამალმა უფრო დაანაღვლიანოს.

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

ბატონო ჩემო, სჯობს, დალაგებით პასუხი მიბრძანოთ და ჩემს თხოვნას გარე-გარე არ უაროთ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

აი, მოვშინაურდი, ბრძანე.

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

დედოფალი, დედათქვენი, დიდად შეწუხებულია და თქვენ გაახლათ ჩემი თავი...

ჰ ა მ ლ ე ტ

კეთილი იყოს თქვენი მობრძანება.

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

ხელმწიფისშვილო, ეგ ზრდილობა მოსატანი არ გახლავთ. თუ გნებავთ, რიგიანი პასუხი მიბოძოთ, შევასრულებ დედოფლის ბრძანებას! თუ არა, მაშინ კი მომიტევეთ, უკან გაიხლებით და ეს იქნება ჩემდა მონდობილი საქმის დასასრული.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მე არ შემძლიან.

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

რა არ შეგიძლიანთ, ხელმწიფის შვილო?

ჰ ა მ ლ ე ტ

რიგიანი პასუხი მოგცეთ; მე გონებით ავადა ვარ. მაგრამ რა პასუხის მოცემაც კი შემძლიან, თქვენთვის ანუ თქვენის სიტყვისამებრ, დედიჩემისათვის მიმირთმევია. მაშ პირდაპირ საქმეს შევუდგეთ: თქვენა სთქვით, რომ დედაჩემმა...

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

დედათქვენმა ბრძანა, რომ თქვენმა ქცევამ დედათქვენმა ბრძანა, რომ თქვენმა ქცევამ მეტად ააღელვა და განცვიფრებაში მოიყვანა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

რა საკვირველი შვილი ვყოფილვარ, რომ დედაჩემიც კი განცვიფრებაში მომყავს! _ მერე ეს რომ აღარ მითხარით, თუ რა მოჰყვა დედიჩემის ესეთს განცვიფრებას. _ სთქვით.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

დედოფალსა სურს, ვიდრე მოისვენებდეთ, თავიანთ ოთახში მოგელაპარეკოთ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ჩვენ უნდა დავემორჩილნეთ, თუნდა ათჯერად დედაჩვენი იყოს? გაქვთ კიდეც რაიმე ჩემთან?

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

ბატონო ჩემო, თქვენ ერთხელ გიყვარდით მე.

ჰ ა მ ლ ე ტ (თავის ხელეზს აჩვენებს)

ვფიცავ ამ მცარცველებს, ამ ქურდებს, რომ კიდევაც მიყვარხარ.

როზენკრანც

ჩემო ხელმწიფე, რა არის მიზეზი თქვენის უქეიფობისა? თუ მეგობარს მწუხარებას არ გაუბხელთ, მაშინ თქვენვე ხელს შეუშლით თქვენის სენისაგან განთავისუფლებას.

ჰამლეტ

მე სამსახურში კარგ ადგილს არ მაძლევენ.

როზენკრანც

ეგ რა მოსაფიქრებელია, როდესაც თვით ხელმწიფემა ბრძანა, რომ დანიაში მისი მემკვიდრე თქვენა ბრძანდებით.

ჰამლეტ

მართალია, მაგრამ ხომ იცით, „პავლეს ტყავს გააძრობენ, სანამ...“ ეს ანდაზა ცოტა დაობებულია. (შემოდინან აქტორები და სალამურის დამკვრელნი).

აი, სალამურის დამკვრელნიც მოვიდნენ. _ აბა ერთი ეგ სალამური მაჩვენე. _ (გილდენსტერნს) მაშ თქვენთან წამოვიდე? რად მივლით გარს ისე, თითქო ნადირი ვიყო და მახეში გაბმას მიპირებდეთ.

გილდენსტერნ

ბატონო ჩემო, თუ ჩემი მოვალეობა მაკადნიერებს, ჩემი თქვენდამი სიყვარული თითქმის უზრდელობასაც მაბედვინებს.

ჰამლეტ

მე კარგად ვერ გავიგე, რა სთქვი. აბა ეს სალამური დაუკარ.

გილდენსტერნ

დაკვრა არ ვიცი, ხელმწიფისშვილო.

ჰამლეტ

როგორც იყოს.

გილდენსტერნ

გარწმუნებთ, რომ არ ვიცი.

ჰამლეტ

გევედრები, დაუკარ.

გილდენსტერნ

ისიც არ ვიცი, ხელი როგორ მოვკიდო.

ჰამლეტ

ეს ისე ადვილია, როგორც სიცრუის თქმა. აი ამ თვლებზედ თითები აათამაშე, პირით სული ჩაჰბერე და ესეც საამოდ-სასმენელ სამუსიკო ხმას გამოსცემს. აი ხომ ხედავ, როგორ უნდა მოჰკიდო ხელი.

გილდენსტერნ

არ შემიძლიან ეგ საამოდ-სასმენი ხმა გამოვაცემინო. მე მაგ საქმეში დახელოვნებული არ გახლავართ.

ჰამლეტ

ეხლა ხომ ჰხედავთ, როგორი უღირსი და არად ჩასაგდები გგონივართ. თქვენ გინდათ, რომ მე თქვენი საკრავი ვიყო, ჩემი ხელში დაჭერა ადვილად მიგაჩნიათ; გინდათ, ჩემს საიდუმლოს გული ამოაცალოთ და ჩემის სულის სიმებს სათითაოდ ხმა ამოაღებინოთ... და ამ მცირე მუსიკის

საკრავს კი, რომელიც წყაროა ჰარმონიისა, ამბობთ, ხმას ვერ ამოვალეზინებთო. როგორ? თქვენა გგონიათ, მე ამ პატარა სალამურზედ უფრო ადვილად დასაკრავი ვიყო! მიწოდეთ მე, რა საკრავის სახელიც გინდათ, მაგრამ ესეც იცოდეთ, რომ შეგიძლიანთ გამაწვალოთ რამდენიცა გსურთ, და ჩემზედ დაკვრას კი ვერ მოახერხებთ.

(შემოდის პოლონიუს)

მშვიდობა შენი ნახვა.

პოლონიუს

ბატონო ჩემო, დედოფალს თქვენთან ლაპარაკი სურს და სურს ეხლავე.

ჰამლეტ

ჰხედავ ზეით იმ ღრუბელს, რა საშინლად ჰგავს აქლემს?

პოლონიუს

წირვის მადლმა, ძალიანა ჰგავს.

ჰამლეტ

მე მგონია, კვერნასა ჰგავს.

პოლონიუს

ზურგი კვერნასი აქვს სწორედ.

ჰამლეტ

თუ უფრო ვეშაპსა ჰგავს

პოლონიუს

ზედგამოჭრილი ვეშაპია.

ჰამლეტ

ეხლავ მოვდივარ დედაჩემთან. _ ლამის ამ ჩაციებით მართლა ჭკუიდან შემშალონ. ეხლავ მოვდივარ.

პოლონიუს

მამ ეგრე მოვახსენებ.

((გადის პოლონიუს).

ჰამლეტ

არ გაჭირდება ამისი თქმა: „ეხლავ მოვდივარ“. გთხოვთ, რომ ეხლა კი, მეგობრებო, მარტო დამტოვოთ. _ (გადიან როზენკრანც და გილდენსტერნ, ჰორაციო და სხვანი).

აწ დადგა ლამის ბნელი ჟამი გრძნეულთ საფერი,

ოდეს საფლავნი პირს იხსნიან და ჯოჯოხეთიც

სნებას ამოხეთქს და მოაფენს დედამიწასა.

ეხლა შემემლო, თბილსა სისხლსა დავწაფებოდი

და მომეხდინა ისეთი რამ საქმე საზარო,

რომ თვით დღის ნათელს მისის ხილვით თრთოლა მოსვლოდა,

ჩუმად! წავიდე დედაჩემთან. ოჰ, გულო ჩემო,

მაგ შენს ბუნებას ნუ დაჰკარგავ, ნუ მისცემ ნებას,

ნერონის გრძნობამ ამა მკერდქვეშ დაიბინადროს.

უნდა სასტიკი ვიყო, მაგრამ არ კი უწყალო,

ენით მივმართო იარაღსა და არა ხელით,

დავაფარვინო გრძნობა ჩემი მედგარსა სიტყვებს
და თუმც მუქარა, საყვედური ვასმინო ბევრი,
მაგრამ მუქარა იგი საქმით კი არ შესრულდეს.
(გადის).

სურათი III

ოთახი იმავე სასახლეში.
შემოდინ ხელმწიფე, როზენკრანც და გილდენსტერნ.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

იმისი ქცევა მე არ მომწონს და საფრთხილოა,
რომ მის სიგიჟეს ვაძლევეთ ამდენს თავისუფლებას.
თქვენ მოემზადეთ მასთან ერთად ინგლისს წასვლისთვის
და მეც ეხლავე გამოვგზავნი ბრძანების ქაღალდს
ჩვენი ქვეყანა ვერ აიტანს, რომ ისე ახლო
თქვენ მოემზადეთ მასთან ერთად ინგლისს წასვლისთვის
და მეც ეხლავე გამოვგზავნი ბრძანების ქაღალდს.
ჩვენი ქვეყანა ვერ აიტანს, რომ ისე ახლო
დასტრიალებდეს მას ხიფათი, რაც მის სიგიჟეს
ერთად მოჰყვება და თან-და-თან უფრო შიშს გვაგდებს.

გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

ჩვენ შეეუდგებით სამზადისსა, ჩემო ხელმწიფე;
და ნება დამრთეთ, მოგახსენოთ, რომ ეგე შიში
საკეთილოა და წმიდაა, რადგან თქვენ ზრუნავთ
მთელის ერისთვის, რაიც თქვენით სცხოვრობს, სულდგმულობს.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

თვით უბრალო, და კერძო კაციც მოვალე არის,
ყოვლის თავისის სულისა და ჭკვის ძლიერებით,
უბედურების წინააღმდეგ აღიჭურვოდეს
და მით უმეტეს ვალად სდევს მას, ვის სიკეთეზედ
მრავლის-უმრავლესთ დღეგრძელობა დადგენილია.
როდესაც მოდის მეფისათვის აღსასრულის დღე,
მაშინ სიკვდილი მართო იმას არ კმარობს მსხვერპლად
და თან ჩაითრევს, ვით მორევი, რაც მის ახლოა.
მეფეა მზგავსი მაღალ მთაზედ დადგმულის ჩარხის,
რომლის დიდროვან სოლებს თითქო ზედ აჭედიათ

მრავალ-ათასი უმნიშვნელო, მცირე საგანი.
როს იგი ჩარხი წაიქცევა, მაშინ ამათაც
მოელით ბოლო საშინელი. ოდეს ხელმწიფე
ამოიოხრებს - ხალხს ეს ოხვრა კვნესად ექცევა.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

გთხოვთ, რომ სამგზავროდ მოემზადოთ დაუყოვნებლივ,
სჯობს, ამ შიშს მალე გავუყაროთ ფეხში ბორკილი
და თავისუფლად უწინდელეზრ აღარ ვატაროთ.

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც და გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ

მოსამზადებლად გაიხლებით.

(გადიან როზენკრანც და გილდენსტერნ. შემოდის პოლონიუს.)

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

ჩემო ხელმწიფევ,

ჰამლეტ თვის დედის ოთახისკენ გაიხლათ ეხლა
და თუ ინებებთ, მათ საუბრის მოსასმენელად
დავიმალეები ფარდის უკან. მე თქვენ გარწმუნებთ,
რომ დედოფალი არ დასტოვებს დაუტუქსავსა.

თქვენ თითონ ბრძანეთ, თუ გახსოვთ და კარგადაც ბრძანეთ, _
კარგი იქნება დედას გარდა სხვაც რომ დაესწროს _
რადგან ბუნებით დედას შვილის მხარე უჭირავს _
და ყური უგდოს ჩუმიად სითმე მათ ლაპარაკსო.
მე გაიხლებით თქვენთან, ვიდრე მოისვენებდეთ,
და რასაცა ვცნობ, მოგახსენებთ, ჩემო ხელმწიფევ.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

დიდადა გმადლობ. –

(პოლონიუს გადის.)

რა საზარი ცოდვა ვიტვირთე,

მას ზეცის მიმართ ასდის კვამლი და იქ ღალადებს;
იგია, რასაც უძველესი წყევლა ხვდა წილად.

კაენის ცოდვა... ძმის სიკვდილი... ლოცვას ვერ ვბედავ,
თუმც სურვილი და ნებისყოფა მისთვის მიმიწევს, -
ძლიერს განზრახვას მისპობს ცოდვა უძლიერესი
და მსგავსად კაცის, რომელს ორი საქმე ვალად სძევს,
უძრავად ვდგავარ და არ ვიცი, ჯერ რა დავიწყო.

განა ამ წყეულს ხელს ძმის სისხლი ისე სქლად სცხია,
რომ ვერ გაჰბანოს მადლიანის ცის წვიმამ იგი

და თეთრ თოვლივით არ აქციოს? ან თუნდ ეს მაღლი
რად არ იკისრებს ცოდვიანის შემსუბუქებას?
მაშ რა ძალა აქვს ლოცვას, თუკი ორსავ ვერ შესძლებს:
არ შეგვაფერხებს იგი, ვიდრე შევცოდებთ რასმე
და ვერ მოითხოვს მოტევებას შეცოდებისთვის!
მაშ ვილოცავ მე, -ცოდვა იგი წარსული არის, -
მაგრამ რა ლოცვა მოუხდება ჩემს შეცოდებას?
„მომიტევე მე საზიზღარი კაცის მკვლელობა!“
ეს არ იქნება, რადგან ეხლაც კიდევ ვმფლობებლობ
ყოველსავე მას, რისთვისაც ის ცოდვა ვიკისრე:
ჩემსა დიდებას, ჩემსა გვირგვინს, ჩემსა მეუღლეს.
ვინც სტკბება ცოდვით, მიტევებას ვით ეღირსება?
ამა წარმავალს და გარყვნილსა წუთისოფელსა
ოქროს ვარაყით დაფერილსა ცოდვიანობას
შეუძლიან, რომ უკუაგდოს მართლმსაჯულება
და ხშირად კანონს ჰყიდულობენ ბოროტეულად; -
მაგრამ იქ, მაღლა, სხვაფრივ არის: იქ ცბიერებას
არ აქვს ადგილი, იქ ვერა რა დაიფარება;
ჩვენც ხომ იქ უნდა გამოვცხადდეთ და ბოროტ საქმეთ
ფარდა ავხადოთ, განძარცვულნი გამოვამჟღავნოთ.
მაშინ რაღა ვქნა, ან რა ღონეს უნდა მივმართო?
ვცადო, რა ძალუმს სინანულსა? და რა არ ძალუმს?
მაგრამ რა ძალას გამოიჩენს იგი იმისთვის,
ვინც სინანულსა ვერ ახერხებს, ვერ მისწვდომია!
ვაიმე ბედვრულს! ვაი გულო, სიკვდილებრ შავო!
მახეს გაბმულო, სულო ჩემო, სცდილობ თავდახსნას
და ამა ცდითა უფრო ებმი. ოჰ, ანგელოზნო,
სცადეთ დამიხსნათ! კერპნო მუხლნო, მოიდრიკენით
და ფოლადისა ძარღვებითა ნაქსოვო გულო,
ჩჩვილის ყრმის გულსა მიემზგავსე ღმობიერებით.
იქნება იყოს საშველი რამ?

(კუთხეში დაიჩოქებს და ლოცულობს. შემოდის ჰ ა მ ლ ე ტ)

ჰ ა მ ლ ე ტ

აგერ ლოცულობს!

მარჯვე დრო არის და მარჯვედაც მოვიხმარ ამ დროს:

მოვკლამ და ზეცას ავა იგი. ამითი ვითომ

მერე ჯავრს ვიყრი? მოფიქრება არის საჭირო.

მამა მომიკლა ავაზაკმა და მე კი, ნაცვლად,

მის მკვიდრი შვილი ზეცას ვგზავნი იმავე ავაზაკს.

ეს ხომ ჯილდოა, სად არის აქ შურისძიება!
მამაჩემს სული, ამოხდა როდესაც იგი
განცხრომით იყო სადილ შემდეგ და ჰფუფუნებდა,
როცა ყოველნი მის ცოდვანი ისე ჰყვოდენ,
ვითა ყვავილნი მაისისა და აწ ვინ იცის,
გარდა ზეცისა, რა განკითხვა ერგო მას წილად!
დასაჯერია უფრო იგი, რომ მისი ხვედრი
სამძიმო არის. მერე ამით ვითომ ჯავრს ვიყრი,
რომ აწ სიცოცხლე გამოვწირო, როს მისი სული
განწმენდილია და ამოსვლად განმზადებული?
არა და არა! იქით, ხმალო, და მას ეცადე,
დრო უარესი შეურჩიო: ოდეს ლოთობდეს,
შფოთსა და ბრაზსა მისცემოდეს, ან როს ეძინოს,
ან მეძავობდეს თვის საწოლში სისხლის შერევით,
ანუ ღვთის გმობით, თამაშობით გართული იყოს,
ან ჩადიოდეს სხვა უწმინდურს რამ საქციელსა,
მაშინ დაჰკარ და ყირამალად ჩააგდე ქვესკნელს,
რომ მისი სული იქმნეს ბნელი, შეჩვენებული,
ვით მის სამყიფი ჯოჯოხეთი. - ეხლა წავიდე;
იქ მომელის მე დედაჩემი. - შენ მაგ წამალმა
კიდევ მცირე ხანს ეგ ბედშავი დღე გაგიგრძელოს.
(ჰ ა მ ლ ე ტ გადის. ხ ე ლ მ წ ი ფ ე ადგება.)

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

სიტყვა მიფრინავს, მაგრამ ფიქრი აქ, დაბლა, მრჩება;
უფიქროდ სიტყვა ვერ მისწვდება ცას ვერაოდეს.

(გადის)

სურათი IV

მეორე ოთახი.

(შემოდიან დ ე დ ო ფ ა ლ ი და პ ო ლ ო ნ ი უ ს).

პ ო ლ ო ნ ი უ ს

იგი ეხლავე გეახლებათ. კარგად გაჰკიცხეთ
და უბრძანეთ, რომ უცნაური იმისი ქცევა
ზომას გადვიდა და მოთმენა ძნელიდა არის;
თან დაუმატეთ: მე ჩავდექ-თქო შუამავლად
მეფის რისხვასა და შენ შორის. მეც, დედოფალო,
აქ დავიმაღვი. გთხოვთ, შერისხოთ გამომეტებით.

ჰ ა მ ლ ე ტ(გარედან)

დედაა, დედა, დედა!

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

მაგას ყველაფერს შევასრულებ, ნუ გეშინიან.

ფეხის ხმა მესმის, დაიმაღლე, მგონია, მოდის.
(პოლონიუს დაიმალება. შემოდის ჰამლეტ).

ჰამლეტ

რა ამბავია, დედაჩემო, რად დამიბარე?

დედოფალი

ოჰ, შვილო, დიდად შეურაცხვე შენ მამაშენი!

ჰამლეტ

არა, დედაო, მამაჩემი შენ შეურაცხვე!

დედოფალი

არ არის კარგი, უკმეხ ენით რომ მიპასუხებ.

ჰამლეტ

არ არის კარგი, ბოროტ ენით რომ მეკითხები.

დედოფალი

რას ნიშნავს ესა, შვილო, ჰამლეტ?

ჰამლეტ

რაო, რა გნებავთ?

დედოფალი

მე ველარა მცნობ?

ჰამლეტ

კარგად გიცნობ, ჯვარს გეფიცები:

დეფოლი ხარ და მეუღლე შენის ქმრის ძმისა.

ესეც არ იყოს, - ხომ ვიცი, რომ დედა ხარ ჩემი.

დედოფალი

მაშ კარგი, მე სხვას გამოვგზავნი, სათქმელს ის გეტყვის.

ჰამლეტ

აქ იყავ მეთქი, ადგილიდამ ნულარ დაიძვრი.

ვერ წახვალ, ვიდრე შენს თვალთა წინ სარკეს არ დავდგამ,

რაშიც შეგემლოს შენის სულის სიღრმის დანახვა.

დედოფალი

რა გინდა მერე, იქნება თუ მოკვლას მიპირობ?

მომეშველენით!

პოლონიუს (ფარდის უკან)

ეი, ჩქარა მოდით, გვიშველეთ!

ჰამლეტ

ეს რაა? თაგვი?

(მახვილს ამოიღებს და ფარდას მახვილით გახვრეტს).

მოკვდა, მოკვდა, თუნდ ნამღევსა ვდებ!

პოლონიუს (ფარდის უკან)

ვაიმე, მოვკვდი!

(დაეცემა და კვდება).

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ეგ რა ჰქენი, რა მოიქმედე?

ჰ ა მ ლ ე ტ

მე თვით არ ვიცი... მეფეა თუ?

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

რისთვის გაცოფდი?

რად შეიბღალე წმინდა სისიხლით?

ჰ ა მ ლ ე ტ

მე შევიბღალე?

ეგ მართალია და ეს თითქმის იგივე ცოდვაა,

ვით მეფის მოკვლა და მერე ქმრად იმის ძმის შერთვა.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ვით მეფის მოკვლა?

ჰ ა მ ლ ე ტ

დიაღ, დიაღ, ეგ მოგახსენეთ. –

(ფარდას ახდის და პ ო ლ ო ნ ი უ ს ს გამოათრევს).

შენ, საცოდავო, მეტიჩარა, უჭკვო მასხარა,

მე სხვა მეგონე, უფრო დიდი; გთხოვ, რომ შემინდო.

ეტყობა, შენი ბედისწერა ეგა ყოფილა,

არ ვარგებულა მეტისმეტი გულმოდგინება. -

რისთვის იკაწრავ აგრე ხელებს, დაწყნარდი, დაჯეგ!

მე მინდა, გული დაგიკაწრო და დაგიღვლარქნო,

თუკი სინდისს აქვს მაგაზედა ზედმოქმედება;

თუ ბოროტებამ შეჩვეულმა, ზეცით გმობილმა

ეგ არ გარდაქმნა მიუდგომელ, უგრძნობელ ზღუდედ!

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

რა ვქენ ისეთი, რადა მკიცხავ აგრე სასტიკად,

რისთვის მაკადრებ მაგისთანა შეურაცხებას?

ჰ ა მ ლ ე ტ

ეგეთი საქმე ჩირქსა სცხებს თვით უმანკობას,

უსპობს მორცხვობის სიწითლესა, შვენებას უსპობს;

ფარისევლობის სახელსა სდებს სათნობასა,

უბიწო ტრფობას ყვავილსა ჰგლეჯს შვენიერს შუბლზედ

და იმის ნაცვლად აჩენს იგი წყლულს და იარას;

ცოლ-ქმართ პირობას მოთამაშეთ ცრუ ფიცს ამსგავსებს,

აუქმებს სრულად ქორწინების წმინდა უღელსა,

სარწმუნოებას, სასოს და ტკბილს ფუყე სიტყვად ჰხდის,

ოჰ, მაგვარ საქმით ზეცის სახე რისხვით ელვარებს

და ესე მყარი დედამიწაც შექმუხვნილია

და ნაღვლიანი, თითქო იყოს დღე განკითხვისა.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

რა საქმე არის ისეთი, რომ ეგრე ღაღადებს,
ან რასა ჰკიცხავ მედგარის და მქუხარე სიტყვით?

ჰ ა მ ლ ე ტ

შეხედე ერთი ამ სურათსაც და მეორესაც,
აი ამ სახეს ორივე ძმისას. ნახე, თუ პირველს
როგორი მაღლი გადაჰკვრია შარავანდედად;
ჰიპერიონის ხუჭუჭ თმასა ჰგავს ამისი თმა
და შუბლი თითონ იუპიტრის შუბლს ემსგავსება;
თვალნი მარსისა მრისხანებით ღვთაებრ მჭვრეტელნი,
ახოვანება მერკურისა, ციურთ შიკრიკის,
წარმოგზავნილის ცად მიბჯენილ, მაღალ მთის წვერზედ;
შეხედულობა დიდებული, რომელიც თითქო
თავიანთ ბეჭდით სათითაოდ ღმერთთ აღბეჭდოთ,
რომ კაცის სახედ დაესახათ სრული ქმნილება!
აი ეს იყო შენი ქმარი. ახლა შეხედე
ამ მეორესაც: ეს არ ინდობს თავის ღვიძლ ძმასა
და დაობებულ, წამხდარ ჰურის თავთავის მზგავსად
სპობს მის სიცოცხლეს. სადა გქონდა შენ ეგ თვალები?
ვით დასტოვე ეს შვენიერი მთის სამოვარი
და ამ მყრალ ჭაობს მიაგენი გამოსაკვებად?
სად გქონდა-მეთქი ეგ თვალები? სიყვარულს ხომ ვერ
მოიმძივნეებ; ხომ იცი, რომ შენს ხანში სისხლი
მიყურებული არის და ჰკვას ემორჩილება.
მერე რა ჰკუა უნდა იყოს, ეს აირჩიოს
და ის უარჰყოს! უგრძნობელი არა ხარ, ვგონებ, -
გრძნობა თუ არ გაქვს, ვერ შესძლებდი მოძრაობასაც, -
მაგრამ მაგ გრძნობას მოჰკლებია გრძნობიერება,
თორემ გიჟიც კი ამ საქმეში არ შესცდებოდა!
სიგიჟეს გული ისე ხომ ვერ დაემონება,
რომ ვედარ შესძლოს გამორჩევა კარგის და ავის,
მაშ რა ეშმაკმა გადაგაკრა თვალებზედ ბინდი?
ვინ შესცდებოდა ასე მწარედ, თუნდ რომ ჰქონოდა
მარტო თვალები, ხელნი მარტო, მხოლოდ ყურები,
ან მხოლოდ ყნოსვა სხვა გრძნობათა დაუმატებლად,
ან თუნდ მცირედი რამ ნაფლეთი ნამდვილ გრძნობისა?
ვაი, სირცხვილო, სადღა არის შენი სიწითლე!
ჰოი, ბოროტო ჯოჯოხეთო, თუ შეგიძლიან
დარბაისელის დედაკაცის გულის ანთება, -
მაშ ალტკინებულ სიყმაწვილის გრძნობა ძლიერი

თუნდ ცვილად იქცეს და საკუთარს ცეცხლზედვე გადნეს!
რალად უწოდებ სირცხვილეულს ნორჩ გულთა ღელვას,
რაკი ყინულიც იწვის ასეთ მხურვალე ცეცხლით
და გულის თქმასა ემონება გონიერება?

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ოჰ, შვილო, ჰამლეტ, ჩუმად იყავ, ნულარას ამბობ,
შენმა სიტყვებმა ჩემს გულშივე ჩამახედვინა
და დამანახვა ცოდვის კვალი ამოუშლელი.

ჰ ა მ ლ ე ტ

როგორ, განცხრომით უნდა იწვე ჭუჭყიან საწოლს,
ქონსა და ოფლში უწმინდურად ითხუპნებოდე,
უნდა სტკებოდე მურტალს გუბეს გარყვნილებისას...

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ოჰ, ნულარ მეტყვი, ჰამლეტ, ჰამლეტ, ნულარას მეტყვი;
მე ეგ სიტყვები ხანჯლებივით ყურს მიტრიალებს.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ის ავაზაკი, კაცისმკვლელი, უმზგავსი მონა,
შენის პირველის მეუღლისა ფრჩხილის არღირსი,
მეფე, მასხარა, სახელმწიფო ტახტის მპარავი,
ჯიბეს-ჩამდები უძვირფასეს დიადიმისა...

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

კარგია, კმარა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მეფე მწვრებში გამოხვეული...

(შემოდის აჩრდილი)

ცის ანგელოზნო, თქვენის ფრთების ქვეშე მიმიღეთ
და მფარველადა მექმენით მე! – რა გსურს, ნეტავი,
რომ ეგეთისა ამო სახით გამომეცხადე?

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ვაი ჩემს თავსა, ჭკვიდამ შესცდა!

ჰ ა მ ლ ე ტ

სთქვი, თუ მოხვედი,
რათა შენს შვილსა დააყვედრო დაგვიანება,
დააყვედრო, რომ გულისთქმასა არ აჰყვა თვისას
და საშინელი სიტყვა შენი არ აღასრულა.

ა ჩ რ დ ი ლ ი

ნუ დაივიწყებ, რომ ამ მოსვლით მე მწადის მხოლოდ,
ისუსტებული ნებისყოფა გაგიცხოველო,
მაგრამ შეხედე დედაშენსა, როგორ თრთის შიშით.
ჩადეგ შენ იმის შემკრთალ სულსა და იმის შორის,
თორემ ოცნება სუსტზედ უფრო ძლიერ მოქმედობს.
უთხარი რამე .

ჰ ა მ ლ ე ტ

დედაჩემო, რა გემართება.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

რა გემართა შენ თვითონვე, ოჰ, შვილო ჰამლეტ,
რომ გაშტერებით ჩასცქერიხარ ცარიელ სივრცეს
და თითქო ჰაერს უსხეულოს ესაუბრები,
შენი თვალები გვაუწყებენ სულისკვეთებას
და შენი თმაცა აწეწილა, ყალფზედ დამდგარა
მსგავსად ძილიდამ აშლილისა ბანაკის ჯარის,
თითქო თვითეულ ბეწვისათვის სული ჩაედგათ.
ოჰ, ტკბილო შვილო, შენის სევდის მწვავსა ნაღვერდალს
გთხოვ, მოთმინების ცივი წყარო უხვად აჰკურო. –
რას უკვირდები?

ჰ ა მ ლ ე ტ

იმას, იმას! შეხედე, როგორ
ნაცრისფრად ელავს. იმის სახე რომ დაანახვო
და გააგონო იმის საქმე, მაშინ თვით ქვებსაც
გრძნობიერებას აღუძრავდი. ოჰ, ნუ მიყურებ!
თორემ საბრალო სახე შენი წინ დაუდგება
ჩემის სასტიკის განზრახვისა აღსრულებასა, -
მაშინ იქნება, სისხლის ნაცვლად ცრემლი ვანთხიო.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ვის ეუბნები მაგ სიტყვებსა?

ჰ ა მ ლ ე ტ

იქ ვერას ჰხედავ?

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ვერაფერს, თუმცა უხედავი არა მრჩება რა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

არცა -რა გესმის?

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

არაფერი, ჩვენის ხმის მეტი.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ერთი შეხედე, ნახე, როგორ მიიპარება;

მამაჩემია თავისსავე შესამოსელში

კარგად შეხედე, აი, აი, აგერ გავიდა!

(აჩრდილი გადის)

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ეგ მხოლოდ შენის წარმოდგენის ნაყოფი არის, _

ბნელით მოცულს ჭკვას მოჩვენება ეწვევა ხშირად.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ბნელით მოცულს ჭკვას! შენ გგონის, მე გიჟი ვიყო?

ვით შენი მაჯა, ჩემი მაჯაც ზომიერად სცემს

და თანაბრობით ამტკიცებს ჩემს ჯანის სიმრთელეს.

რაც ეხლა მე ვთქვი, ეს სიგიჟით როდი მომსვლია;

თუნდ გამომცადა, სიტყვა -სიტყვით გაგიმეორებ,

გამეორებას აბა მითხარ, გიჟი ვით შესძლებს?

ოჰ, დედაჩემო, გაფიცებ მადლს მაღალს ზეციურს,

ნუ ინუგეშებ თავს იმითი, ვითომც სიგიჟე

და არა შენი ცოდვა ამას მალაპარაკებს.

ეს სანუგეშო საცხებელი მაგ შენს იარას

მხოლოდ თხელს კანსა გადააკრავს და შიგნიდამ კი

გარყვნილებისა ბილწი გესლი გულს ჩაგაკვდება.

გაუტყდი ზეცას, შეინანე შენი წარსული;

ზღუდე აღმართე მომავლის წინ და ღვარძლის ბალახს

ნუ აპატივებ -უფრო ძლიერ არ გაღონივრდეს;

ოჰ, მომიტევე მისწრაფება სიმართლისაკენ;

მართლაც, ამ მურტალს და სიმსუქნით დამპალსა დროსა

რომ სათნოება მუხლმოდრეკით ბიწის წინაშე,

კეთილის ქმნისა ნებას უნდა გამოითხოვდეს.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ოჰ, მაგ სიტყვებით ჩემი გული ორად გაგლიჯე.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მამ შორს გასტყორცნე უწმინდური ნაგლეჯი მისი

და იმ მეორე ნახევრითა იცხოვრე წმინდად.

მშიდობის ღამემ მოგცეს ღმერთმა, მაგრამ ნუ წახვალ

და ბიძაჩემის საწოლს ნულარ მიეკარები
თუ სათნო არ ხარ, სათნო სახე მაინც მიიღე.
ეს იცოდე, რომ ეშმაკისა მსგავსად მომქმედი
და ყოველ გრძნობათ შემმუსვრელი კაცთ ჩვეულბა
ამ შემთხვევაში ანგელოზის სიკეთს იჩენს:
იგი კარგსა და კეთილს საქმეს სდებს ისეთს სახეს,
თითქო ეგ სახე დაბადებით შეგთვისებოდს.
სცადე, ნუ წახვალ შენ ამაღამ და მერე კვლავაც
წაუსვლელობას ეს ადვილად შეგაძლებინებს.
ბუნების სჯულის შეცვლა ძალუმს ჩვეულებასა
და ძლიერებით თვისით იგი ეშმაკეულ ძალთ
ან თვის ნებაზე მოსდრეკს, ანუ სრულად განდევნის.
კიდეც და კიდეც მშვიდობასა ვისურვებ შენთვის,
და თუ სურვილი გულს აღგეძრა, დაგლოცოს ვინმემ
მე თვით მოვითხოვ, დედაჩემო შენგან დალოცვას
(პოლონიუსზედ უჩვენებს)
ვწუხვარ, რომ მე ეს შემომაკვდა, მაგრამ ეტყობა,
ასე განაგეს ზეცის ძალთა მე აღმირჩიეს
თავიანთ ბჭედ და განზრახვისა აღმასრულებლად,
ამ კაცით მსაჯეს და მეც იგივე დამასჯევინეს,
წავალ, ვიზრუნებ მე იმისთვის და ანგარიშსაც
ვინც მომთხოვს, მევე ჩავაბარებ. ღამე მშვიდობის.
თუ სასტიკი ვარ, ეს სიკეთის ნაყოფი არის,
ცუდს შევხვდით კიდეც და უარესს წინ შევეყრებით.
კიდეც ერთი რამ უნდა გითხრა:

დ ე დ ო ფ ა ლ ი
მითხარი, რა ვქნა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ნუ იზამ იმას, რაც მე გითხარ, რაც დაგარიგე.
დეე, იმ მეფემ გარყვნილს საწოლს კვლავ მიგიტყუოს,
გადგისვას ხელი მაგ ლოყებზედ, მოგეაღერსოს,
მაშინ შენ იმის უწმინდურსა, მხურვალე კოცნას
და დაწყევლილის თითებითა გაფუფუნებას,
შესწირავ ჩემსა საიიდუმლოს, ყველას გაუმხელ, -
ეტყვი, რომ გიჟი კი არა ვარ, ვიგონებ მხოლოდ, -
კარგი იქნება, ყველაფერი გამოამჟღავნო.
ან ვით შეჰფერის შენბრ ლამაზს, ჭკვიან დედოფალს,
მას დაუმალოს ესოდდენნი მძიმე საქმენი,
მას, იმ ღამურას, ქვემძრომ ჯოჯოს, ქეციანს კატას!

ნულარ მიხედავ ნურც ჭკუას და ნურც საიდუმლოს,
ბანზე ყაფაზა აიტანე, გააღე კარი
და ტყვე ფრინველნი დააფრინე, მერე შენ შეძვერ
იმ ყაფაზაში საარაკო მაიმუნთ მსგავსად
და მალლიდამ ძირს ჩამოვარდი კისრის მტვრევითა.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

სიტყვა სუნთქვას, სუნთქვას კიდევ სიცოცხლე მოსდევს,
და მომესპოს მე როგორც სუნთქვა, ისე სიცოცხლე
შენი ნათქვამი საიდუმლო თუ გავამხილო.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მე ინგლისს მივალ, ეს ხომ იცი.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ვაიმე ბედკრულს
დამავიწყდა, რომ ეგრე არის გადაწყვეტილი.

ჰ ა მ ლ ე ტ

დაბეჭდილია წერილი და თან ბრძანებაც
მიცემული აქვს ორს თანშეზრდილს ამხანაგს ჩემსას,
რომელთაც ისე ვენდობი, ვით შხამიან გველსა,
გზა იმათ უნდა გამიკვლიონ ჩემის მახისკენ.
დეე, იშრომონ; საამოა, როს მემანქანეს
მისგან ნამზადი იარაღი მალლა აფეთქებს.
ცუდად მომივა საქმე, თუ რომ მეც არ გავთხარე,
არ მოვუქციე იმათ ნაღმებს ქვეშით სხვა ნაღმი
და მთვარემდე არ ავაფრინე. რა საამოა,
როს ხედავ როგორ ორი ძალა ერთმანეთს ებრძვის. _
ამ კაცმა ლამის ტვირთთა მზიდველ მუშად მაქციოს.
მეტი რა გზა მაქვს, უნდა სხვაგან წავილო იგი.
ღამე მშვიდობის, დედაჩემო, ეს რჩევის წევრი,
როგორც ეხლაა, ისე ჩუმად არსად ყოფილა,
არსად ყოფილა ასე წყნარი მესაიდუმლე, _
სიცოცხლეში ხომ სულელ-ყბედას მას ეძახოდენ. _
წამოდი, ბარემ მაგ შენს საქმეს ბოლო მოვულო,
რადას ვუყურებ, დედაჩემო, ღამე მშვიდობის.
გადიან სხვადასხვა მხარეს, ჰამლეტ პოლონიუსს მხარზედ მოიკიდებს და გაიტანს)

მოქმედება მეოთხე

სურათი პირველი

იგივე ოთახი

შემოდინ ხელმწიფე, დედოფალი, როზენკრანც და გილდენსტერნ.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

უნდა რაღაცას ნიშნავდეს ეგ ოხვრა და კვნესა;

ნამდვილი მითხარ, ვერ დავტოვებთ გაუგებარსა.

ჰამლეტ სად არის?

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

(როზენკრანცს და გილდენსტერნს, რომელნიც გადიან)

პატარა ხანს მარტო ყოფნა გვსურს. _ რა საქმე ვნახე ამაღამა, ბატონო ჩემო!

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

რა ნახე მითხარ, ანუ ჰამლეტ როგორღა არის?

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

გაცოფებული არის ისე, ვით ქარიშხალი,

შეჯიბრებული მღელავ ზღვასთან ძლიერებაში;

და როს სიგიჟემ მოუარა, უცებ მოესმა,

რომ ფარდის უკან მორიდებით რაღაც იძვროდა,

მყისვე მახვილი ამოიღო, სთქვა, თაგვიაო

და უხილავად, წარმოდგენილ შიშისა ძალით

იგი საბრალო ბერიკაცი მან მოაკვდინა.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ეს რა ამბავი გავიგონე! ხომ ეგეთი დღე

დაგვადგებოდა, ჩვენც რომ იქა ვყოფილიყავით.

თავისუფლება მისი მეტად საშიში არის

შენთვის, თუ ჩვენთვის, ყველასათვის. ახლა არ ვიცი,

ვით უნდა გავცეთ ჩვენ პასუხი ამ კაცისკვლამში.

ცხადი არის, რომ ყველაფერი ჩვენ დაგვბრალდება,

რაკი იმ გიჟსა აქამომდე ხალხში ვურევდით

და მის შელაგმვას არ ვცდილობდით ყოველის ღონით.

მაგრამ ჩვენ მისმა სიყვარულმა მოგვისპო ხედვა

და ვერ ვამჩნევდით, რომელი გზა რომელსა სჯობდა.

ისე ცუდისა სწეულებით შეპყრობილს კაცსა

ჩვეულებად სჭირს უთქმელობა თავის სენისა,

თუნდაც უღრღნიდეს იგი ჭირი ჩუმად სიცოცხლეს._

ეხლა სად არის?

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

თან წაიღო საბრალოს გვამი,

რომლის წინაშეც მის სიგიჟემ გრძნობა იჩინა,

როგორც უბრალო მადანთ შორის ძვირფასმა თვალმა

და ეხლა იგი თვის საქციელს მწარედ დასტირის.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

დროა, გერთრუდა, რომ წავიდეთ. იგი აქედგან
გავგზავნოთ ვიდრე მზე მთის წვერებს მიუალერსებს
და ამ საქმესაც მოვუაროთ, მოვაბოდიშოთ,
ვით ჩავგვაგონებს ჩვენი ჭკუა და ძლიერება.

(შემოდინ როზენკრანც და გილდენსტერნ.)

აი, გილდენსტერნ; - მეგობრებო! სხვებიც მიიმხრეთ,
და ეხლავ წადით თქვენ ჰამლეტის მოსაძებნელად.

მას სიგიჟეში პოლონიუს შემოჰკვდომია

და თავის დედის ოთახიდან იმისი გვამი

თან წაუღია. ნახეთ, ტკბილად ელაპარაკეთ

და მიასვენეთ იგი გვამიც ეკლესიაში.

გთხოვთ დააჩქაროთ.

(გადინ როზენკრანც და გილდენსტერნ.)

აწ, გერთრედა, უნდა შევყაროთ,

ვინც გონიერნი გვეგულება საქმის მრჩეველნი,

ვაცნობოთ იმათ, თუ რა არის ჩვენი განზრახვა

და სამწუხარო ეს ამბავიც შევატყობინოთ.

იქნება, მაშინ ვერ მოგწვდეს ჩვენ ცილისწამება,

რაიც სისინით დედამიწას გარშემო უვლის,

თავის ბედრკულ მსხვერპლს ჰგმირვას იგი გესლიან

ისრით,

და როგორც ტყვია ზარბაზნისა, ნიშანში მიდის.

იქნება იგი მოხვდეს მხოლოდ უვნებელ ჰაერს.

წავიდეთ, სული მიშფოთავს და მეთავადება.

ს უ რ ა თ ი მ ე ო რ ე

მეორე ოთახი იქვე.

შემოდის ჰამლეტ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ეხლა საიმედო ადგილს არის.

რო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც და ს ხ ვ ა ნ ი (გარედამ)

ჰამლეტ, ბატონო ჰამლეტ!

ჰ ა მ ლ ე ტ

ჩუმაღ! ვის უძახიან? ვინ მიძახის ჰამლეტს? აგერ აქ მოდიან.

(შემოდინ როზენკრანც და გილდენსტერნ)

რო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

გვამი სად წაასვენეთ, ბატონო ჩემო?

ჰ ა მ ლ ე ტ

შევურიე მიწას, რომელიც მას ნათესავად მოხვდება.

როზენკრანც

სწორედ გვიბრძანეთ, სად სწორედ გვიბრძანეთ, სად არის, რომ ეკლესიაში მივასვენოთ.

ჰამლეტ

თქვენ ეგნუ გჯერათ.

როზენკრანც

რანუ გვჯერა?

ჰამლეტ

ის, რომ ვითომ მე თქვენის საიდუმლოს შენახვა შემეძლოს და

ჩემისა კი არა. მერე ვინა მკითხავს ამას? - უბრალო ღრუბელი!

რა პასუხი უნდა აღირსოს მას დიდის ხელმწიფის-შვილმა?

როზენკრანც

ბატონო ჩემო, ღრუბელს მე მიწოდებთ?

ჰამლეტ

დიაღ, შენ გიწოდებ ღრუბელს, რომელიც შეისვამს ხელმწიფის

სახის მეტყველებას, საჩუქრებს და უფლების ნაგლეჯს. მაგრამ

ბოლოს ამისთანა მოხელენი ხელმწიფისათვის მეტად სასარგებ

ლონი არიან. იგი ამათ მაიმუნივით პირის ერთ-ერთ კუნჭულში

ინახავს, ყველაზე ადრე იდებს პირში და ყველაზე გვიან კი

ჰყლაპავს. როდესაც დასჭირდება, ხელს მოგიჭერთ, გამოგწუ

რავთ, რაც შესმული გაქვთ, და ისევ მშრალ ღრუბლად გადა

გაქცევთ.

როზენკრანც

მე არ მესმის თქვენი ლაპარაკი, ხელმწიფის შვილო.

ჰამლეტ

მით უფრო კარგი: მოსწრებული სიტყვა რეგენის ყურს ვერ

გამოაღვიძებს.

როზენკრანც

ბატონო ჩემო, უნდა გვიბრძანოთ, გვამი სად არის და ხელმწი-

ფესთან წამოგვყვით.

ჰამლეტ

ხელმწიფეს გვამი თანა აქვს, მაგრამ ხელმწიფე კი გვამთან

არ არის. ხელმწიფე რაღაც არის.

როზენკრანც

როგორ თუ რაღაც?

ჰ ა მ ლ ე ტ

ანუ სრულიად არა არის რა. წამიყვანე იმათთან, თვალხუჭობა
მინდა ვითამაშო.

(გადიან)

ს უ რ ა თ ი მ ე ს ა მ ე

მეორე ოთახი იქვე

შემოდის ხელმწიფე ამალით

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

კაცი გავგზავნე ჰამლეტის და გვამის საძებნად.

საშიში არის, თავისუფლად რომ დადის იგი,

მაგრამ კანონის სრულ სიმკაცრით ვერ მოვეპყრობით:

იგი თვის კერპად დაუსახავს უმეცარს ერსა, რომელიცა

სჯის მხოლოდ თვალით და არა ჭკუით, რაიც არ იმჩნევს

დამნაშავის დანაშაულსა და თავის სასწორს აწონინებს

მძიმედ მის სასჯელს . თუ გვსურს, რომ ყველა დავაწყნა-

როთ, დავაშოშმინოთ, ჩვენ ეს ხმა უნდა გავავრცელოთ,

ვითომც ჰამლეტის აქედამ წასვლა მოხდა დიდი თათბი-

რის შემდეგ. რა სნეულება განწირულსა სახეს მიიღებს

მის განკურნება ძალუმს მხოლოდ გამწირველ წამალს.

(შემოდის რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც)

რა ამბავს მეტყვით?

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

ვერ გავტეხეთ, ჩემო ხელმწიფევ,

და გვამი თუ სად შეუნახავს, ვერ ვათქმევინეთ,

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

თითონ სად არის?

რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც

გარეთ გახლავთ, დარაჯის ხელში

და იქ მიელის თქვენს ბრძანებას.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

აქ დაუმახეთ.

როზენკრანც

აბა, გილდენსტერნ, მოიყვანე მეფის წინაშე.

(შემოდინ ჰამლეტ და გილდენსტერნ.)

ხელმწიფე

სად არის, ჰამლეტ, პოლონიუს?

ჰამლეტ
ვახშმად არის.

ხელმწიფე

ვახშმად?

ჰამლეტ

მაგრამ ის კი არა სჭამს, იმასა სჭამენ; პოლიტიკოსი
მატლები შეკრებილან და ახლო მისხდომიან. თუ ჭა-
მაზე მივარდება საქმე, თქვენი ერთადერთი პატრონი და
მბრძანებელი მატლია. ჩვენ სხვა ცხოველებს იმისთვის
ვასუქებთ, რომ ჩვენ დაგვასუქონ და ჩვენ თვითონ კი
მატლებისათვის ვსუქდებით. მსუქანი ხელმწიფე და
მჭლე გლახაკი ორივე მათი საქმელია, ეს მხოლოდ ორი
თავია ერთსა და იმავე სუფრაზე მისატანი, ყველას ბო-
ლო ეს არის.

ხელმწიფე

ოღონდაც, ოღონდაც!

ჰამლეტ

კაცს შეუძლიან თევზი დაიჭიროს იმისთანა ჭიაყე-
ლათი, რომელსაც ხელმწიფის ხორცი უჭამია და სჭამოს
თევზი, ამ ჭიაყელათი გამამდარი.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

მაგითი მერე რა გინდა სთქვა?

ჰ ა მ ლ ე ტ

არაფერი იმის გარდა, რომ მინდოდა მეჩვენებინა,
ხელმწიფე გლახაკის ნაწლავებში როგორ დაძვრება.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

პოლონიუს სად არის?

ჰ ა მ ლ ე ტ

სამოთხეში. იქ გაგზავნეთ, მოსძებნონ, და თუ თქვენი შიკრიკი ვერ იპოვის, თქვენ თითონ სხვაგან
მოსძებნეთ. ამ ერთ თვეში თუ ვერ იპოვით, მაშინ ცხვირით მიაგნებთ კიბეზე, დერეფნის
ასავალთან.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე (ზოგიერთ მხლებლებს)

წადით და იქ მონახეთ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მოგიცდით, თქვენს მისვლამდის არსად არ წავა.

(გადიან რამდენიმე მხლებელნი)

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ჰამლეტ, აქედამ შენ საჩქაროდ უნდა წახვიდე,
თორემ ამ საქმეს შეუძლიან რამ აგიტეხოს
და ეს ამბავი მეტისმეტად გვაფიქრიანებს.
ვსწუხვართ, რომ ესეთს განსაცდელსა გადაევიდე.
მამ მოემზადე წასასვლელად; ხომალდი გელის.
ქარიც საგზაო უბერავს და შენნი მხლებელნიც
სულ მზად არიან, ყველა გიწვევს ინგლისისაკენ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ინგლისისაკენ!

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

სწორედ,სწორედ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ძალიან კარგი.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

კარგი გვსურს ჩვენცა, თუ ჩვენს სურვილს თვალს
დააკვირებ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მე ქერუბიმსა ვხედავ და ის ჰხედავს მაგ სურვილს.
კარგი, კმარა, უნდა ინგლისს წავიდე! მშვიდობით,
ძვირფასო დედაჩემო!

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ჰამლეტ, მე მოსიყვარულე მამა ვარ შენი.

ჰ ა მ ლ ე ტ

დედაჩემო-მეთქი. მამა და დედა ცოლქმარნი არიან და
ცოლქმარნი ერთს სისხლსა და ხორცს შეადგენენ. მაშ,
მშვიდობით, დედაჩემო. _ წავიდეთ ინგლისს.

(გადის)

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

წაჰყეთ ფეხდაფეხ. მიიტყუეთ გემზედ საჩქაროდ.
ნუღარ აყოვნებთ, ამაღამვე მსურს, მოვიშორო.
რაც კი გზისათვის საჭიროა, ყველა მზად არის.
გთხოვთ, დააჩქაროთ, ერთ წუთს აღარ დააგვი-
ანოთ.

(გადიან რ ო ზ ე ნ კ რ ა ნ ც და გ ი ლ დ ე ნ ს ტ ე რ ნ)

შენ კი, ინგლისო, ჩემს წყალობას თუ იმჩნევ რადმე,-
და ვგონებ დანელთ ხმაღმა ჩვენი ძალა გაცნობა,
რაკი ჭრილობა მისგან ჯერ არ გაგრმთელებია
და ჩვენს ძლიერ ტახტს ხარკსაც აძლევ
ქვეშევრდომულად--

შენ გულმხურვალედ მოეპყარ ჩვენს მაღალსა სურვილს,
რაც წარმოგზავნილს წერილებში გამოთქმულია
და სიკვდილს მიეც მყის ჰამლეტი. ასე მოიქეც,
თორემ ვით სენი გესლიანი გულზედ მკბენს იგი
და უნდა მიხსნა ამ სენისაგან. მის სიკვდილამდე
ვერავითარი სიხარული ვერ გამახარებს.

ს უ რ ა თ ი მ ე ო თ ხ ე

მინდორი დანიაში

(შემოდის ფ ო რ ტ ი ნ ბ რ ა ს ჯარით)

ფორტინბრას

წადი,იახელ, ასისთავო, დანიის მეფეს
და ჩემ მაგიერ მოწიწებით სალამი უძღვენ.
მოახსენე, რომ მე,ფორტინბრასს, მის სამეფოზედ
გავლა მწადიან, ვით დართული მაქვს მისგან ნება.
ხომ იგი, სადაც ვიქნებით ჩვენ და თუ სურს მათსა
დიდებულებას პირისპირად საქმის დაჭერა,
ჩვენ ვიახლებით მყისვე იმათ პატივ-საცემლად.

ა ს ი ს თ ა ვ ი

ეხლავ მივდივარ.

ფ ო რ ტ ი ნ ბ რ ა ს (ჯარს)

თქვენც წამოდით ნელის ნაბიჯით
(გადის თავისი ჯარით და შემოდინ ჰამლეტ, როზენკრანც,
გილდენსტერნ და სხვანი)

ჰ ა მ ლ ე ტ

ბატონო ჩემო, გთხოვთ მიბრძანოთ, ეს რა ჯარია?

ა ს ი ს თ ა ვ ი

ნორვეგიიდან გახლავს იგი.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მერე, სად მიდის?

ა ს ი ს თ ა ვ ი

იგი აპირობს დაიჭიროს პოლონთ ქვეყანა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ჯარს ვინ უფროსობს?

ასიათავი

ნორვეგთ მეფის ძმის ძე, ფორტინბრას.

ჰამლეტ

სრულიად პოლონთ დაპყრობა სურს, თუ ნაწილისა?

ასისთავი

თუ სწორე ამბის გაგება გსურთ, ბატონო ჩემო,-
რაცას ჩვენ ვდავობთ,ფრიად მცირე კუნჭული არის,
იგი სახელის მეტს ვერაფერს ვერავის შესძენს,_
მე ხუთს ოქროსაც არ მივცემდი მისს იჯარაში
და ამაზედ მეტს სარგებლობას, მგონი,ვერ ნახვენ
ვერც პოლონთ მეფე და ვერც მეფე ნორვეგიისა.

ჰამლეტ

თუ ეგრე არის, ხომ მაგ ადგილს არც კი დაიცვენ.

ასისთავი

როგორ არ იცვენ, გაამაგრეს ჯარებით კიდევ.

ჰამლეტ

მაშ მაგ უბრალო კამათობას ვერ ამყოფინებთ
ორი ათას კაცს და ოქროსაც თუნდ ოცი ათასს.
ეგ სიმდიდრის და მოსვენების ნაყოფი არის,_
იგი მუწუკად შიგნით გვამში რომ დაწყულულდება,
გარედამ, თითქო უმიზეზოდ, ჰკლავს ადამიანს. _
გმადლობთ, ბატონო.

ასისთავი

ღმერთი იყოს თქვენი მფარველი.

(ასისთავი გადის.)

როზენკრანც

არ მობრძანდებით?

ჰამლეტ

თქვენ წინ წადით, მე მოგეწევით.

(გადიან როზენკარანც და გილდენსტერნ)

თითქო ყოველი შემთხვევა მე თვალ-წინ მესახვის,
რომ დამაყვედროს, რად ვგვიანობ ჯავრის-ამოყრას...

რა არის კაცი, თუ იგი თვის კმაყოფილებას
ჰამას და ძილში ჰპოობს მხოლოდ? მხეცი, სხვა რა?

ვინც მოგვანიჭა ჰკვა-გონების შორსმხედველობა,
ჩაგვახედვინა ჩვენს წარსულსა და მომავალში,_

ის არ მოგვცემდა ამ ღვთაებრივს ნიჭიერებას,
თუ სასარგებლოდ მოხმარებას ვერ შევიძლებდით.

მე ეს არ მესმის, მუდამ უქმად რისთვის ვიძახი:

„ეს საქმე უნდა შევასრულო“, როს ყველაფერი

შესასრულებლად ხელს მიმართავს: როგორც მიზეზი,
ისე გულისთქმა, ძლიერება, საშუალება.
მაშ რაღა მიშლის? პირუტყვეული თავმინებება,
თუ რაღაც ეჭვი სიმხდალისა, რაიცა ცდილობს
დასაწყისამდე ზედმიწევნით საქმის შეგნებას?
ამ ეჭვში მხოლოდ ერთი წილი ერგება ჭკუას
და სამი წილი ხომ სიჯაბნის ნაყოფი არის.
ქვეყნის ოდენნი მაგალითნი მე მაქეზებენ:
აი თუნდ იგი გაწყობილი, ძლიერი ჯარი,
თუნდ მის მოთავე, ახალგაზრდა, ნორჩი მთავარი,
რომელს სურვილი ღვთაებრივი სახელის პოვნის
უპირდაპირებს უხილავსა და საშიშ ხიფათს;
იგი არ ინდობს თვის არსებას სუსტსა და მოკვდავს,
და არ არიდებს ფუყე ჩალის ნაფასვეისთვის
არც შიშს, არც სიკვდილს, არც მუხთალ ბედს დაუდგრომელსა.
სახელოვანი კაცი მარტო დიდს საქმეს არ სდევს,
იგი უბრალო საქმისთვისაც თავს გამოიღებს,
თუ შელახული არის იმის პატიოსნება.
მე რაღას ვდგავარ? ამ ძილიდამ რად არ მალვიძებს
ან მამის მოკვლა, ან შერცხვენა დედიჩემისა,
ან გონების სჯა, ან მღელვარე სისხლის დუღილი?
ხომ ვხედავ, ჩემდა სამარცხვინოდ, რომ ამ ურიცხვ ჯარს,
რაღაც ოცნების ნაყოფისა-სახელისათვის,
სასიკვდილოდა გაუწირავს თავისი თავი
და საფლავისკენ, როგორც საწოლს, მიისწრაფება!
უნდა იბრძოლოს რაღაც მცირე მიწის გულისთვის,
რაიც მაჩხუბარ მეომართა ვერც კი დაიტევს
და არ იკმარებს მისთვის მკვდართა მისაბარებლად!
ამ დღიდამ ჩემ ფიქრს სისხლს გამოვრწყობ, ან მოვსპობ
სრულად.
(გადის)

სურათი V

ოთახი ციხე-დარბაზში. ელსინორა.

შემოდინან დედოფალი და ჰორაციო

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

არ შემოდინან, ეხლა იმას ვერაფერს ვეტყვი.

ჰ ო რ ა ც ი ო

აღარ გვეშვება, დედოფალო, სრულად შეშლილა

და რომ შეხედოთ, მეტისმეტად შეგებრალებათ.

დედოფალი

მერე რა უნდა?

ჰორაციო

თავის მამას იგონებს მხოლოდ.

ამბობს, ამ ქვეყნად ცბიერებამ დაიბუდაო,
კვენესის, გულს იცემს, შფოთავს იგი მცირე მიზეზით,
ექვიანობით ლაპარაკობს და მის სიტყვები
თუმც ნახევარზედ უაზროა და უმნიშვნელო,
მანც მსმენელნი აზრის პოვნას მათში ცდილობენ
და განაგონსა უფერებენ თავიანთ ნაფიქრს.

მართლაც, კაცს ძალუმს ოცნებითა წარმოიდგინოს, _
მის სახის შეშლას, ხელის ქნევას აქვს რაიმე აზრი
და იქნება რომ დიდ წყენასაც გადავეკიდოთ.

დედოფალი

მართლა, სჯობიან, ვუთხრათ რამე, თორემ იქნება
უმეცარ ხალხში საშიშარი ხმები გავრცელდეს.

უთხარ, მოვიდეს.

(ჰორაციო გადის)

ეს ყოფილა ცოდვის ბუნება:

შემთხვევა მცირე, უმნიშვნელო, ჩემს დატანჯულ სულს
ჰგონია დიდის ხიფათისა წინა-მორბედი,
და დანაშაულს ეს სასჯელი ჰქონია ჰირად,
რომ არ-გამხელის მორიდება თვითვე ამხილებს.

(შემოდინა ჰორაციო და ოფელია)

ოფელია

სად ბრძანდება შვენიერი დედოფალი დანიისა?

დედოფალი

როგორ ხარ, ჩემო ოფელია?

ოფელია (მღერის)

„ქალო, ვით ვცნა შენი სატრფო,
მითხარი, რა აქვს ნიშანი?
ყავარჯენი ხელთ უჭირავს,
ფეხთ აცვია ქალამანი“.

დედოფალი

ვაი ჩვენი ბრალი! რას ნიშნავს, ჩემო ტკბილო ოფელია, ეგ
სიმღერა?

ოფელია

რაო, რა ბრძანეთ? გთხოვთ რომ ყური დაუგდოთ,
(მღერის)

„იგი მოკვდა და დამარხეს,

იგი მოკვდა, დამარხეს;
ფეხით დიდი ლოდი დასდევს,
და თავით მწვანე ხე დარგეს“.

ოჰ, ოჰ!

დ ე დ ო ფ ა ლ ი
შვილო ოფელია...

ო ფ ე ლ ი ა
გთხოვთ, ყური დაუგდოთ. (მღერის)
„თოვლივით თეთრ სუდარაში...“
(შემოდის ხელმწიფე)

დ ე დ ო ფ ა ლ ი
შეხედეთ ერთი, ბატონო ჩემო, რა საშინელი სანახავია!

ო ფ ე ლ ი ა
„ჩვენ იგი გამოვახვიეთ;
ლამაზ ყვავილებით მოვრთეთ
და უხვად ცრემლი ვაფრქვიეთ“.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე
როგორა ხარ, საყვარელო ოფელია?

ო ფ ე ლ ი ა
კარგად გახლავართ, ღმერთმა მშვიდობა მოგცეთ. ისინი ამბობენ, ჭოტი მეპურეს ქალი არისო.
ღმერთო ჩემო, ეს ვიცით, რა ვართ, და ის კი არ ვიცით, რა ვიქნებით. ღმერთმა ეგ სუფრა
გიკურთხოთ.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე
სულ თავის მამაზედ ჰფიქრობს.

ო ფ ე ლ ი ა
გთხოვთ, ამ ლაპარაკს თავი დავანებოთ და როცა ისინი გკითხავენ, ეს რას ნიშნავსო, აი რა პასუხი
მიუგეთ:

„ხვალ ვალენტინას დღე არის,
მე ვალენტინა ვიქნები,
დილას ადრე შენთან მოვალ
და შენს სარკმელთან დავდგები.
ტანთ ჩაიცვავ, კარს გაუღებ,
მიიწვევ უმანკო ქალსა
და მანკიერს, გაისტუმრებ
საბრალოს, თვალცრემლიანსა“.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ძვირფასო ოფელია!

ო ფ ე ლ ი ა

მართალს მოგახსენებთ; ფიცი რა საჭიროა. აი ეხლავ გავათავებ:

„ზეცის ძალნო, კარგად ჰხედავთ
ყმაწვილ კაცთა შერცხვენასა!
ყმაწვილ ქალნო, ნულარ მისდევთ
იმათ მომხიზვლელ ენასა.
ქალმა უთხრა: აკი ცოლად
მპირდებოდი შერთვასაო.
გვერდით რომ არ დამწოლოდი,
არ გავტეხდი სიტყვასაო“.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე
დიდი ხანია, რაც ამ ყოფაშია?
ო ფ ე ლ ი ა

იმედი მაქვს, ყველაფერს კარგი ბოლო მოსდევს. უნდა მოვიტოვო; მაგრამ მე ტირილის მეტი არა დამრჩენია-რა. ის ხომ ცივს სამარეში ჩააწვინეს. ჩემი ძმა შეიტყობს ამ ამბავს. გმადლობთ კეთილი რჩევისათვის. აბა, სად არის ჩემი ეტლი? მშვიდობით, ქალებო; ღამე მშვიდობისა, ჩემნო ძვირფასნო, ღამე მშვიდობისა, ღამე მშვიდობისა.

(გადის)

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

უკან გაჰყევით და თვალ-ყური გეჭიროთ მასზედ.

(ჰორაციო გადის)

ეგ გესლი არის უდიდესის სატანჯველისა, _
ქკუა-გონება მამის სიკვდილს წაურთმევია.
ჰხედავ, გერტრუდა, მწუხარება კაცის გულს როგორ
რაზმად დაწყობილ ჯარივითა მოეჯარება
და არა მარტოდ, ვით ჯაშუში, მალვით მოსული.
ჯერ ხომ მაგისი მამა მოჰკლეს, მერე ჰამლეტიც
თვითონვე თვისის განძევების მიზეზი გახდა.
პოლონიუსის მოკვლამ კიდევ უბრალო ხალხი
მეტისმეტადა აამღვრია, აამღელვარა
და საშიშ ჭორებს მითქმა-მოთქმით ავრცელებს იგი, _
ჩვენც ცუდად ვქმენით, რომ ფარულად დავამარხვინეთ.
ოფელიაც ის აღარ არის, რაც უწინ იყო,
თავის გონებას გაეყარა, და უგონებოდ
ხომ სურათნი ვართ, ანუ უფრო მხეცნი პირუტყვნი;
ბოლოს ეს უდრის ყოველს ამას, რაც ჩამოვთვალე,
რომ საფრანგეთით იმისი ძმა ჩუმად მოსულა,
გაოცებულა, ეს ამბები რომ გაუგია
და შავს ფიქრებში, ვით ღრუბელში, გამოხვეულა.
ჩამგონებელნი, რა თქმა უნდა, არ მოაკლდება;

ესენი ლაერტს ყურში მამის მოკვლის შესახებ
გესლიან ამბებს ჩააწვეთენ, გულს მოუწამლვენ,
და როდესაც კი დამნაშავე მათ დასჭირდებათ,
დასაჯერია უფრო, რომ ჩვენ დაგვასახელონ.

ჰოი, გერტრუდა, სასიკვდილოდ რამდენ-გზის მგმირავს
მე ეს ამბავი, ვით მანქანა ჯოჯობხეთისა.

(გარეთ ხმაურობაა. შემოდის ერთი მხლებელი).

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ეს ხმაურობა რასა ნიშნავს?

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

აქ დაუმახეთ

ჩქარა ჩემ მცველთა და უთხარით კარს უდარაჯონ.

რა ამბავია?

მ ხ ლ ე ბ ე ლ ი

თავს უშველეთ, ჩემო ხელმწიფევ!

თვით ოკეანე, ოდეს იგი კიდეთ გადახეთქს,

არ მუსრავს ისეთ სისწრაფითა ნაპირის მინდვრებს,

როგორც ლაერტი მრისხანებით, გამძვინვარებით

თქვენთ მხლებელთ პირქვე ამხობს, ახლის ერთი-ერთმანეთს.

ხალხი უწოდებს იმის ბატონს, თავის ხელმწიფეს,

და თითქო ეხლა იწყებოდეს ქვეყნის ტრიალი,

დავიწყებოდეთ ჩვეულება ძველი და წმიდა,

რაც აძლევს კაცის სიტყვას ძალას და მნიშვნელობას, -

ჰყვირიან: „ლაერტ, ლაერტ იყოს ჩვენი ხელმწიფე!“

ქუდების სროლა, ცხარე ტაში ერთვის კიჟინას

და ადის ზეცას ეს ხმა: „ლაერტ იყოს ხელმწიფედ!“

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ჰხედავ, როგორის სიხარულით მისდევენ ცრუ კვალს!_

დანიის ძაღლნო, ნუ ჰყევთ, სწორე გზა გაიგენით

(ხმაურობა უფრო ახლო მოისმის, შემოდის ლ ა ე რ ტ შეჭურვილი. დანელნი უკან მოსდევენ)

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

კარებს ამტვრევენ.

ლ ა ე რ ტ

აქ ნუ მოხვალთ. _ მეფე სად არის?

ხ ა ლ ხ ი

ჩვენც მანდ შეგვიშვით.

ლ ა ე რ ტ
დამაცადეთ.

ხ ა ლ ხ ი
კარგი, მოვიცდით.

ლ ა ე რ ტ
მადლობელი ვარ, გადით და კარს უკან დადევით.
(ხალხი გავა)

საზიზლო მეფევ, დამიბრუნე მე მამაჩემი!

დ ე დ ო ფ ა ლ ი
დამშვიდდი, ლაერთ.

ლ ა ე რ ტ
ერთი წვეთიც ჩემის სისხლისა
რომ მშვიდი იყოს, ჩემს ბუშობას დაამტკიცებდა,
შეურაცხყოფდა მამაჩემსა და თვით დედაჩემს
უმანკო შუბლზედ დასვამდა გარყვნილების დაღს.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე
რა მიზეზია, ლაერთ, ეგრე აღბორგებულხარ? _
გერტრუდავ, თავი დაანებე; ჩემთვის ნუ შიშობ,
მეფეს ისეთი ღვთაებრივი მადლი იფარავს,
რომ ღალატს მარტო შორით ძალუმს იმის შეხედვა,
ახლო კი საქმეს ვერ უფერებს თავის განზრახვას. _
მითხარ, რადა ხარ, ლაერთ, ეგრე აღელვებული? _
დაეხსენ-მეთქი, ოჰ, გერტრუდა. _ სთქვი და ყურს გიგდებ.

ლ ა ე რ ტ
სად არის-მეთქი მამაჩემი?

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე
გარდაიცვალა.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი
მაგისი ბრალი არ ყოფილა.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე
დაეხსენ, მკითხოს.

ლ ა ე რ ტ

მერე რამ მოჰკლა? მე თქვენ მაგით ვერ მომატყუებთ.
რად მინდა ფიცი, ანუ გრძნობა ქვეშევრდომული!
ემშაკებსაც კი წაულიათ და ღრმა ჯურღმულში
დეე, ჩავარდეს სინიდისიც და მორიდებაც.
არ გავექცევი მე დაწყევლას თუნდ საუკუნოს,
არად ჩავაგდებ სააქაოს და საიქიოს,
და რაც მომივა, მომივიდეს. მაგრამ ეს კია,
რომ მამაჩემის სიკვდილს მალე გადავუხდი მკვლელსა.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

მერე ვინ გიშლის?

ლ ა ე რ ტ

ცისქვეშეთს არ შევეპოები
და ისე ვიხმარ ამ ჩემს მცირე ღონე-შემღლებას,
რომ დიდსა საქმეს მოვიქმედებ მის შემწეობით.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ლაერთ, შენ გინდა, რომ შეიტყო სწორე ამბავი
ძვირფასის მამის სიკვდილისა, მაგრამ ეს მითხარ,
განა გსურს, ყველას შური აგო, ავსაც და კარგსაც
და მტერ-მოყვარე ერთმანეთში არ გაარჩიო?!

ლ ა ე რ ტ

მარტო მტერს ვდეენი...

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

არ გინდა კი, იპოვო იგი?

ლ ა ე რ ტ

და მეგობრებსა აქ, ამ მკერდზედ მაგრად მივიკრავ,
მზა ვარ, ვაწოვო ჩემი სისხლი, მით გამოვკვებო,
როგორც ერთგული ვარხვი თავის ბარტყებსა ჰკვებავს.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

შენ ეხლა ისე ლაპარაკობ, როგორც შეჰფერის
მამიშენის შვილს, როგორც დიდკაცს, კეთილად აღზრდილს.
დღის ნათელსავით ცხადი უნდა იყოს ეს შენთვის,
რომ იმ სიკვდილში უბრალო ვარ, წილი არ მიდევს

გარდა უზომო, ფრიად საგრძნობ, მწუხარებისა.

ხ ა ლ ხ ი (გარედამ)
გზა, გზა მიეცით!

ლ ა ე რ ტ
რას ჰყვირიან, რა ამბავია?
(შემოდის ო ფ ე ლ ი ა, უცნაურად მორთული ჩალათი და ყვავილებით)
ოჰ, ცეცხლის ალო, გამომიშრე სრულად გონება,
შენც ცხარე ცრემლო, ეგ სიმლაშე გაიშვიდკეცე
და ამომიწვი ამ თვალთაგან გრძნობა და ხედვა.
ზეცასა ვფიცავ, მე გადვუხდი შენს ჭკვაზედ-შემშლელს,
წონით მივაგებ, ვიდრე სასწორს ძალზედ არ დავხრი.
მაისის ვარდო, ოფელია, ძვირფასო დაო!
ტკბილო, უმანკო! ჰოი, ზეცავ, ყმაწვილის ქალის
ჭკუა-გონება განა ისე წარმავალია,
როგორც სიცოცხლე მოხუცებულ ადამიანის?!
ნამდვილ სიყვარულს ეს სცოდნია: იგი თვის საგანს,
რაც უკეთესი გააჩნია, უკან ადევნებს.

ო ფ ე ლ ი ა
„კუბოსმდებარე მიჰქონდათ
პირბადე გადახდილიო,
სამარეში რომ ჩაუშვეს,
მოვრთეთ კვნესა-ტირილიო...“
მშვიდობით, ჩემო მტრედო!

ლ ა ე რ ტ
შენი ჭკუა რომ შეგრჩენოდა და გექადაგნა
შურისძიება, _ ვერ გასჭრიდა ეგრე ძლიერად.

ო ფ ე ლ ი ა
უნდა ასე იმდეროთ:
„ქვეით, ქვეით, სამარეში ჩაიხმეთ იგი...“
ოჰ, როგორ მოუხდება ამ ლექსს ჯარასტრიალი. ის მატყუარა მოურავია, თავის ბატონის ქალი
შეაცდინა და გააპარა.

ლ ა ე რ ტ
ეს უაზრო ლაპარაკი აზრიანსა სჯობს.

ო ფ ე ლ ი ა

აი საკმელას-ბალახი: ეს ნიშნავს, არ დამივიწყო.

გთხოვ, ჩემო საყვარელო, არ დამივიწყო. აგერ კიდევ ქვეყნისგულა, გულიდამ არ ამომიღო.

ლ ა ე რ ტ

გიჟია, მაგრამ სიგიჟემიაც ჭკუა შერჩენია, სულ დავიწყებასა და მოგონებაზედ ჰფიქრობს.

ო ფ ე ლ ი ა

აი კამა შენთვის და ღიღილოები. აი შენთვისვე მარიამსაკმელა; ცოტა მეც დამრჩა... შეიძლება ამას ღვთისმშობლის ყვაველი დავუძახოთ... შენ გაგახარებს ამის ტარება და მე კი... მე საკმელად უნდა ვუკუმიო. აგერ გულისაბა... მინდოდა იაც მომეცა, მაგრამ სულ ერთიანად დაჰკნა, როცა მოკვდა მამაჩემი... ამბობენ, კეთილი ბოლო ჰქონდაო.

(მღერის)

„რობინ, ჩემო სიხარულო,
ჩემო კარგო, თვალის-ჩინო...“

ლ ა ე რ ტ

სევდას და დარდსა, მწარე ტანჯვას, თვით ჯოჯოხეთსა იგი სახეს სდებს საამოსა და საკეთილოს.

ო ფ ე ლ ი ა

(მღერის)

„მაშ არ მოვა თავის დღეში?

თავის დღეში აღარ მოვა?

წავიდა და გაჰქრა?

სამარეში ჩამვრა,

თავის დღეში აღარ მოვა!

თმა ჰქონდა თითქო დართული,

წავიდა ის შორსა,

გზას მნელს, არა-სწორსა,

დაილოცოს იმის სული!“

და ყველა ქრისტიანის სული! ჩემი ლოცვა ეს არის. ღმერთი იყოს თქვენი მწყალობელი.

(გადის)

ლ ა ე რ ტ

ღმერთო, ჰხედავ კი ამ ამბავსა?

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

უნდა გაგიყო,

ლაერთ, ეგ ტანჯვა. შენ ხომ ამის უარს ვერ მეტყვი.

შეჰყარე, ვინც რომ გაგებული მეგობრები გყავს

და მე და შენი საქმე იმათ გავასჯელონოთ;

თუკი დარწმუნდნენ, რომ რაშიმე გარეული ვარ,

ანუ პირდაპირ, ანუ მრუდე, მოხვეულის გზით, _
შენ ხელთა მოგცემთ საზღაურად ჩვენ ყოველსავე,
რაც გვაბადია: ჩვენს სამეფოს, გვირგვინს, სიცოცხლეს,
და თუ გამტყუნდი, მოთმინება სასჯელად გქონდეს
და ერთად ვცადოთ, მოვუპოვოთ შენს სულს მშვიდობა.

ლ ა ე რ ტ

მე თანახმა ვარ. უცნაური მისი სიკვდილი,
ჩუმად დამარხვა უხმლოდა და უსამკაულოდ,
აუგებლობა დიდებულთა შესაფერ წესის, _
ესე ყოველი ცად ღალადებს და მეც მაქეზებს,
რომ ანგარიში მოვითხოვო.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ძალიან კარგი;
და რომელიც კი ბრალეული აღმოჩნდეს, იმას
სამართლის ცელი, დეე, მოხვდეს. წამოდი ჩემთან.
(გადიან)

ს უ რ ა თ ი მ ე ე ქ ვ ს ე

მეორე ოთახი იქვე

შემოდიან ჰ ო რ ა ც ი ო და მ ს ა ხ უ რ ი.

ჰ ო რ ა ც ი ო

ვის უნდა ჩემთან ლაპარაკი?

მ ს ა ხ უ რ ი

მეზღვაურებსა.

ასე მითხრეს, რომ წერილებიც ჰქონიათ თქვენთან.

ჰ ო რ ა ც ი ო

შემოიყვანე.

(მ ს ა ხ უ რ ი გადის)

მე წერილი სიდამ მომივა,

ანუ რომელი მომიგონებს, თუ არ ჰამლეტი?

(შემოდინან მეზღვაური.)

პირველი მეზღვაური

ბატონო ჩემო, ღმერთი იყოს თქვენი მწყალობელი.

ჰორაციო

აგრეთვე შენიც.

პირველი მეზღვაური

იყავნ ნება მისი. _ აი, ბატონო, თქვენთან ერთი წერილი გახლავთ. ეს ინგლისში გაგზავნილმა ელჩმა მოგართვათ თუ თქვენ მართლა, როგორც მითხრეს, ჰორაციო ბრძანდებით.

ჰორაციო

(ჰკითხულობს)

ჰორაციო, როცა ეს წერილი გადაათვალიერო, ისე მოახერხე, რომ ამ მეზღვაურთ ხელმწიფე უჩვენო, _ წერილები აქვთ იმასთანაც. ჩვენ ჯერ ორი დღე არ გვევლო ზღვაზედ, როცა უეცრად გამოგვიდგა მეკობართა გემი, მთლად საომრად შეჭურვილი. რაკი მეტად ნელა მივცურავდით, სხვა გზა არ იყო, უნდა ძალად გვემამაცნა და გვებრძოლა. შეტაკების დროს მე იმათს გემზე ავვარდი. მაშინვე მოშორდენ ჩვენს გემს და მარტო მე შევრჩი ტყვედ ხელში. ძალიან ზრდილობიანად მომექცენ ეს ავაზაკები. მაგრამ კარგად იცოდენ, რასაც სჩადიოდენ _ იცოდენ, რომ გადაუხდელს არ დავტოვებდი. ჩემგან გამოგზავნილი წერილები უეჭველად ხელმწიფისათვის ჩააბარებინე და მაშინვე ჩემთან წამოდი ისეთისავე სიჩქარით, რა სიჩქარითაც სიკვდილს გაექცეოდი. მე ისეთი სიტყვები მაქვს შენთვის სათქმელი, რომ ყურებში თითოს დაიცობ, თუმცა სიტყვები შორს მოვლენ თვით მათ შინაარსთან. ეს კაცებივე მოგიყვანენ ჩემთან. როზენკრანც და გილდენსტერნ ინგლისისკენ წავიდენ. იმათზედაც ბევრი რამა მაქვს შენთვის სათქმელი. მშვიდობით.

შენი და საუკუნოდ შენად საგულეზელი ჰამლეტ“.

წამო, გაჩვენებთ, ეგ წერილნი სად მიიტანოთ და თქვენსა საქმეს საჩქაროზედ ბოლო მოუღეთ. _ უნდა წამიძღვეთ მასთან, ვინც რომ აქ გამოგზავნათ.

(გადიან.)

სურათი მეშვიდე

სხვა ოთახი იმავე ციხე-დარბაზში

შემოდინან ხელმწიფე და ლაერტ.

ხელმწიფე

ეხლა ხომ უნდა გრწამდეს ჩემი უბრალოება

და მიგულეზდე შენს განუყრელ, ერთგულ მეგობრად,

რაკი დარწმუნდი, გაიგონე შენის ყურითვე,

რომ მამიშენის მკვლელი სიკვდილს მეც მიპირებდა.

ლ ა ე რ ტ

ცხადია ეხლა, მაგრამ ერთი ესეც მიბრძანეთ,
რად არ მიაგეთ ამ საზარელ ბოროტებისთვის
სამაგიერო დამნაშავეს? ყველა გიწვევდათ,
რომ დაგესაჯათ: როგორც სიბრძნე და ძლიერება,
ისე საკუთარ თქვენის ტახტის უშიშროება.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ორი მიზეზი ხელს მიშლიდა. ამ მიზეზთ შერთვის
იქნება კიდევ მნიშვნელობა არა ჰქონდეთ რა,
ჩემთვის კი დიდი ყურადღების ღირსნი არიან.
ჯერ ეს რომ დედას უყვარს იგი სულზე უტკბესად
და ჩემსა სულსა და სიცოცხლეს მეუღლე ჩემი
ისეთის მჭიდრო კავშირითა დაუკავშირდა,
რომ ვით ვარსკვლავი ვერ იძვრის თვის სფერის გარეშე,
ისე უმისოდ სიცოცხლე მე არ შემიძლიან _
არ ვიცი, ეს ბედს დავაბრალო, თუ უბედობას.
კიდევ საქვეყნოდ ვერ დავსაჯე იმავ მიზეზით,
რომ დაბალ ხალხსა უყვარს იგი გარდამეტებით,
სიყვარულითა თვისით ჰფარავს ერთგულად მის ბრალს
და წყაროს მზგავსად, რაც ბრწყინვალედ აქვავებს ხესა,
მის ბორკილთ გახდის სამკაულად, სადიდებელად.
ჩემნი ისარნი ვერ დასძლევენ ამ ქარიშხალსა
და მის მაგივრად, რომ მივიდენ დანიშნულ მიზანს,
უკანვე ჩემდა გასაგმირად მოისწრაფებენ.

ლ ა ე რ ტ

მაშ აგრე! უნდა დავკარგო მე სულდიდი მამა,
უნდა ვხედავდე განწირულსა საყვარელს დასაც;
დასა, რომელსაც, _ თუ წარსულის ქების ნება გვაქვს,
ტოლს ვერ ვუპოვით ღირსებითა ამ მიწის ზურგზედ...
მაგრამ მე მალე დამიდგება დღე გარდახდისა!

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ნუ შესწუხდები, ნუ გაიტეხ მაგითი ძილსა;
იქნება ჰფიქრობ, ვითომც ვიყოთ ჩვენ შედგენილნი
ისეთის უფხო და უგრძნობელ ნივთიერებით,
რომ წვერზედ ხელი ჩვენსა მტერსა წავავლებინოთ
და ჩავთვალოთ ეს თავხედობა დროსგატარებად?
სხვასაც გაიგებ მალე კიდევ. მე მამაშენი
მიყვარდა ფრიად და არა გვძულს არც ჩვენი თავი...

მგონია, მიხვდი, რასაც ვამბობ. _

(შემოდის შ ი კ რ ი კ ი.)

რა ამბავს იტყვი?

შ ი კ რ ი კ ი

ჰამლეტს, მეფეო, წერილები მოურთმევია,

ერთი საკუთრივ თქვენთვის, ერთიც დედოფლისათვის.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

რას ამბობ, ჰამლეტს წერილები? ვინ მოიტანა?

შ ი კ რ ი კ ი

მეზღვარები გახლავანო, თუმც არ მინახავს.

ეგ მე კლავდიომ გადმომცა, მას გამოერთმია.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

შენც შეგიძლიან, მოისმინო _ კარგია, წადი.

(შ ი კ რ ი კ ი გადის.)

(ჰკითხულობს.) „მაღალო და ძლიერო ხელმწიფეო. უნდა გაცნობოთ, რომ თქვენს სახელმწიფოში შიშველი გადმომსვეს. ხვალ უნდა ვითხოვო ნება თქვენის დიდებულების თვალთა ხილვისა. მაშინ მოგთხოვთ ჯერ მოტევენას და მასუკან მოგახსენებთ მიზეზს ასე საჩქაროდ და უეცრად დაბრუნებისას.

ჰამლეტ“.

ეს რასა ნიშნავს, მერე სხვებიც უკან დაბრუნდენ

თუ ყველა ესე სამაცდუროდ მოუგონიათ?

ლ ა ე რ ტ

ხელზედ ვერ იცნობთ?

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ეს ჰამლეტის ნაწერი არის.

დახე ამ სიტყვას და მიწერილს: „შიშველი“, მარტო“.

რას მირჩევ, რა ვქმნა?

ლ ა ე რ ტ

მეც, ბატონო, არა მესმის რა.

დეე, მოვიდეს, ეგ მაღამოდ ეცხება ჩემ გულს,

მიმსუბუქდება სულის ტანჯვა, რაკი შევიძლებ

მაღე ამ სიტყვათ პირში მიხლას: „შენ მოჰკალ იგი!“

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

თუ ეს ამბავი მართალია, _ ვეჭვობ კი ფრიად, _
მაგრამ არ ვიცი, მამ ტყუილს ვინ მოიგონებდა? _
ხომ ნებას მაძლევ, გიწინამძღვრო?

ლ ა ე რ ტ

როგორცა გასურდეთ,
ოღონდ ჩვენ შორის მშვიდობას კი ნუ ჩამოაგდებთ.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

შენის სულისთვის მსურს მშვიდობა. _ თუ დაბრუნდება
და უარს იტყვის სხვა ქვეყნებში კვალად წასვლისას,
მოფიქრებული მაქვს ერთი რამ ხიფათი მისთვის, _
იგი ამ ხიფათს უსიკვდილოდ ვერ გადურჩება
და ეს სიკვდილი ეჭვს და კიცხვას არ გამოიწვევს, _
თვით დედამისი დააბრალებს მხოლოდ შემთხვევას.

ლ ა ე რ ტ

მე მზა გახლავართ, მაგ საქმეში მოგყვეთ, ხელმწიფევ,
მით უფრო დიდის სურვილითა, თუ მოახერხებთ
და მე მომანდობთ იმის მოკვლას.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ძალიან კარგი, _
მას აქეთ, რაც შენ მოგზაურობ უცხო ქვეყნებში,
ხშირად უქიათ, ჰამლეტისა თანა-დასწრებით,
შენი სიმარჯვე ერთ საგანში; სხვა შენს ღირსებას
ჰამლეტის გულში არ აღუძრავს ისეთი შური,
როგორც ამ ნიჭსა, ჩემის აზრით, არადჩასაგდებს.

ლ ა ე რ ტ

რა ნიჭსა ბრძანებთ, ხელმწიფეო?

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ეგ ყვავილია,
ახალგაზრდობის ნიჭთა შორის უქმად ბრწყინვალე,
თუმცა საჭირო არის იგი. ყმაწვილთა კაცთა
აყვავებული სამკაული ისე შეჰფერით,
ვით დარბაისელთ, სუსტთა მოხუცთ თალხი და მძიმე,
ორის თვის წინად საფრანგეთით აქ იყო ერთი
ნორმანდიელი. უნდა გითხრა, მე ვიცნობ ფრანგებს;
მათ წინააღმდეგ მიომნია; ვიცი, მხედარნი

კარგნი არიან, მაგრამ იგი სრულად სხვა იყო.
იტყოდი, ანუ გრძნება აქვსო, ან ბავშვობიდან
უნაგირზედა აღზრდილაო. იგი თავის ცხენს
ისე საკვირვლად, გულმომტაცად ათამაშებდა,
თითქო ბუნება ერთი აქვთო, ერთი სისხლ-ხორცი.
იმდენ სიმარჯვეს, იმდენ ხერხს მე ვით მოვიაზრებ,
რამდენსაც საქმით ასრულებდა იგი ჩვენ თვალ-წინ.

ლ ა ე რ ტ

ნორმანდიელი გახლდათ იგი?

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ნორმანდიელი.

ლ ა ე რ ტ

უთუოდ ლამონდ იქნებოდა.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ის იყო სწორედ.

ლ ა ე რ ტ

ვიცნობ მე კარგად; თავის ხალხის თვალთა იგი.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

შენი ამბავი მან გვიამბო: ფრიად გაქებდა,
აქებდა შენსა ხელოვნებას, ხმალში სიმარჯვეს,
მეტადრე უფრო აკვირვებდა დაშნის ხმარება.
სთქვა: ჩინებული სანახავი იქნება მეტად,
თუ ვინმე შესძლებს და მას ხმალში გაუსწორდება.
ჩემ ქვეყანაში ვინც გაჰბედავს მასთან ცილობას,
თვალთ უზნელდება და ესპობა მოძრაობაო.
ჰამლეტს ამ ამბით შურის გესლი გულს ჩაებუდა
და ღმერთსა სთხოვდა მალე შენსა დაბრუნებასა,
რომ შენზედ თავის ხმლის სიმარჯვე გამოეცადა.
ამას რად ვამბობ, ხომ მიმიხვდი?

ლ ა ე რ ტ

ვერა, ბატონო.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ლაერთ, ეს მითხარ, მამაშენი მართლა გიყვარდა,

თუ ჰგავხარ სურათს მწუხარების გამომეტყველსა,
მაგრამ უგულოს?

ლ ა ე რ ტ

მაგას, აბა, როგორა მკითხავთ!

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

არა იმისთვის, შენს სიყვარულს ვითომ ვეჭვობდე,
მაგრამ ეს ვიცი, სიყვარული დროს ნაყოფია
და მას ამტკიცებს მაგალითიც, გამოცდილებაც,
რომ დრო ასუსტებს მისგან ნაკვესს ცეცხლს და ნაპერწკალს.
თვით სიყვარულის ალში არი პატრუქი, ნამწვი,
რაიც სპობს იმის ბრწყინვალეობას, მის ძლიერებას.
ვერას ვუწოდებთ გამუდმებით თანაზრად კარგსა,
რადგან სიკეთეს მოსპობს ხშირად მისივე ჭარბობა.
რაკი საქმესა რომელსამე გულს განვიზრახავთ,
მაშინვე უნდა შევასრულოთ; თორემ განზრახვა
ანუ უქმდება, ან იმდენგზის სახესა ცვლილობს,
რამდენს ენასაც, ხელს, შემთხვევას იგი შეხვდება.
მაშინ სურვილი ეგვანება მხარჯავ კაცთ ოხვრას
და უფრო მეტი ვნება მოაქვს შემსუბუქებით.
სჯობს, ეხლა ისევ დავუბრუნდეთ ჩვენს სატკივარსა:
ჰამლეტ აქ მოდის, აბა, მითხარ, რას მოიქმედებ,
რით დაამტკიცებ, რომ შენ მართლა არა თუ სიტყვით,
საქმიტაც სწორედ მამიშენის ღირსი შვილი ხარ?

ლ ა ე რ ტ

ეკლესიაში რომ გამექცეს, იქაც კი მოვკლავ.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

წმიდა-წმიდათაც ვერ დაიცავს მართლაც კაცისმკვლელს
და შურისგებას ხომ საზღვრები არ უნდა ჰქონდეს. _
ლაერტ, თუ მისი მოკვლა გასურს შენ, ნუ ეჩვენები
და როცა ჰამლეტ, დაბრუნების შემდეგ, შეიტყობს
შენს აქ მოსვლასაც, ჩვენ დაგიწყებთ უზომო ქებას
და ერთიორად, რაც ფრანგმა სთქვა, გავაზვიადებთ.
მასუკან ერთად შეგყრით ხმალში გამოსაცდელად
და ნამლევს დავდებთ, თუ რომელი რომელს აჯობებს.
ის ეშმაკობას მოკლებული, მიმნდობი არის
და არ გასინჯავს კარგად დაშნებს. შენ კი, თუ იხმარ
ცოტაოდენ ხერხს, იმისთანა დაშნას აირჩევ,

რომელიც განგებ არ იქნება დაჩლუნგებული
და ერთის დაკვრით გადაუხდი მამის მოკვლისთვის.

ლ ა ე რ ტ

მე თანახმა ვარ და რომ უფრო ადვილად შევძლო
ამა განზრახვის შესრულება, მოვიშველიებ
ერთ-გვარ საცხებელს, _ ის მომყიდა ქუჩის ექიმმა, _
დანა ოდნავ რომ იმ საცხებელს ამოაწებოთ
და სისხლს შეეხოთ მერე იმით, მის განკურნებას
ვერა წამალი ვეღარ შესძლებს, თუნდ რომ ცისქვეშეთ
რაც სამკურნალო ბალახია, ერთადა სცადოთ.
იმით შეხება და სიკვდილი ერთი იქნება.
მე ჩემსა დაშნას ზედ წავუსვამ სწორედ ამ შხამსა
და თუ გაკვარე, უსიკვდილოდ ვერ გადამრჩება.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ჩვენ ესე საქმე კარგად უნდა ავწონ-დავწონოთ,
მხედველობაში მივიღოთ დროც, გარემოებაც
და თუ იმედი არა გვაქვს რა, ან საიდუმლოს
უხერხულობით გავამჟღავნებთ, სჯობს, არ დავიწყოთ.
ანუ დაგებულს ესრეთ მახეს სხვაც მივაყოლოთ
და ვცადოთ იგი, თუ პირველი არ გამოგვადგა.
აბა, ვიფიქროთ... დამაცადე... თქვენს სიმარჯვეზედ
ჩვენ დიდის ამბით ერთმანეთში ნაძლევესაც დავდებთ...
კარგად მივაგენ: მამ ეცადე, ცხარედ იბრძოლო
და ამ ბრძოლის და სიცხარის დროს რომ მოგწყურდებათ,
ის ხომ მოითხოვს სასმელს რასმე... მეც მზად ვიქნები
და მივაწოდებ სავსე ჭიქას... ოღონდ ამ ჭიქას
როგორმე ტუჩი დააკაროს... მორჩა, გათავდა.
ჩვენი განზრახვა შესრულდება, თუნდ შენი დაშნა
შხამით ნამზადი აიცდინოს. _ ჩუმად, მოიცა...

(შემოდის დ ე დ ო ფ ა ლ ი)

რა ამბავია, დედოფალო, ვინა ხმაურობს?

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ერთი მეორეს მწუხარება ფეხდაფეხ მოსდევს:
ლაერთ, შენი და, ოფელია, წყალში დაიდრჩო.

ლ ა ე რ ტ

რაო, დაიდრჩო?.. ოჰ, სად, როგორ?!

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

მდინარის პირად

ერთი ტირიფი დგას მკრთალ ფოთოლთ წყალში მჩინარე;

იქ მისულიყო ოფელია და მოეგროვა

ჭინჭარ-ყაყაჩო, გულისაბა, ჭრელი ბალახი,

რომელსაც მწყემსნი ენამეტნი ცუდს სახელს სდებენ

და ჩვენნი მორცხენი სოფლის ქალნი უხმობენ ჯიკას.

დაუწნავს მათგან გვირგვინები სხვადასხვა ფერი,

ასულა ხეზედ, იქ ნდომია მათ დაკიდება,

მაგრამ უეცრად მოტეხილა ბედკრული ხის შტო

და ოფელიაც ყვავილებით თან ჩაჰყოლია.

წყალზედ სამოსი გარდაშლია, არ ჩაუძირავს,

და სირინოზის მზგავსად იგი ძველსა სიმღერებს,

თვის ბედშაობის უგრძნობელი, ამბობდა თურმე; _

იგი ჰგავდაო წყალში აღზრდილს მდინარის შვილსა.

მაგრამ როდესაც გაჟღენთია ტანთ-სამკაული,

საცოდავს უცბად შესწყვეტია ტკბილი გალობა

და შლამიანს ფსკერს მიუზიდავს უსულო გვამი.

ლ ა ე რ ტ

ნუთუ დაიღრჩო და საშველი არა არის-რა?

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

მკვდარია იგი.

ლ ა ე რ ტ

ოფელია, წყალმა გიმსხვერპლა. _

რა საჭიროა კიდევ ჩემი წყალ-წყალა ცრემლი?!

მაგრამ ბუნება ეს ყოფილა და ჩვეულებას

იგი თავისას ვერ გადავა. დეე, გამკიცხონ!

რაკი დავაფრქვევ ამ ცრემლთ, კიდევ გავვაჟკაცდები.

მშვიდობით, მეფეე; თვალის წყალს რომ არ გაენელა,

გულით სახმილებრ მწვავსა სიტყვებს ამოვანთხევდი.

(გადის.)

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

გავყვეთ, გერტრუდავ, ძლივს რაგვარ ცდით დავაშოშმინე

და ვშიშობ კიდევ, ამ ამბავმა არ ააღელვოს.

(გადიან.)

მოქმედება მეხუთე

სურათი I

სასაფლაო.

(შემოდის ორი მესაფლავე ბარებით, ნიჩბებით და სხვ.)

პირველი მესაფლავე

მაშ იმ ქალს ქრისტიანულად დამარხვენ? თვითონვე რომ მოუკლავს თავი?!

მეორე მესაფლავე

გეუბნები, ქრისტიანულად-მეთქი. ნუღარ უყურებ, თხარე საფლავე. ხელმწიფის მოხელემ აკი შეამოწმა და სთქვა, ქრისტიანულად უნდა დაიმარხოსო.

პირველი მესაფლავე

რავიცი, რავიცი! თავის უნებურად რომ დამღრჩვალყო, მაშინ სხვა იყო.

მეორე მესაფლავე

მაინც აგრე მოიგონეს, ვითომ თავის უნებურად დაიღრჩოო.

პირველი მესაფლავე

საიღამ, მერე! ხომ თითონ მივიდა წყალთან! აი, გამიგონე: თუ მე განგებ თავს ვიღრჩობ, ამას მოქმედება ჰქვიან და ყოველ მოქმედებაში სამი ნაწილია: ესე იგი, მოქმედება, საქმობა და შესრულება, მაშასადამე, განგებ დაულრჩვია თავი.

მეორე მესაფლავე

ახლა, ძმობილო, ერთი ჩემიც გაიგონე.

პირველი მესაფლავე

დამაცადე. ვთქვათ, აქ წყალია, -კარგი. აქ კაცი დგას, - ძალიან კარგი. თუ კაცი მიდის ამ წყალთან და, უნდა თუ არ უნდა, თავს იღრჩობს, სჩანს, თითონვე მიდის. ყური დამიგდე: და თუ წყალი მოდის და აღრჩობს, მაშინ თითონ არ იღრჩვება. მაშ ვინც თავს არ მოიკლავს, არც სიცოცხლეს მოისპობს.

მეორე მესაფლავე

განა კანონი ეგრეა?

პირველი მესაფლავე

ეგრეა, მაშ. მოხელეების კანონი ეგრეა.

მეორე მესაფლავე

იცო, რა გითხრა: თავადის ქალი რომ არ ყოფილიყო, ქრისტიანულადაც არ დამარხავდენ. მართალი თუ გინდა, ეს არის.

პირველი მესაფლავე

მეც მანდა ვარ. ეგ მაწუხებს, რომ დიდ-კაცებს სააქაოში თავის დაღრჩობასა და ჩამოღრჩობაშიც კი მეტი უფლება ჰქონიათ, სანამ ჩვენისთანა საწყალ ხალხსა. აბა ერთი ბარს ხელი გავკრათ. _ ყველაზე დიდი თავადები მეზღვეები, მიწის-მთხრელები და მესაფლავეები არიან, ამათ ადამის ხელობა უჭირავთ.

მეორე მესაფლავე

მერე ადამი თავადი იყო?

პირველი მესაფლავე

თავდაპირველად ის გაჩნდა და თავადი არ იქნებოდა? თავადიც ის იყო, მთაც იმას ეჭირა ხელში და ბარიც.

მეორე მესაფლავე

სტყუი.

პირველი მესაფლავე

ურჯულო ხომ არა ხარ. საღმთო წერილი არ იცი? იქა სწერია, ადამი მიწასა სთხრიდაო. რით გასთხრიდა, თუ ბარი ხელში არა სჭეროდა? კიდევ ერთს რასმე გკითხავ. თუ რიგიან პასუხს ვერ მეტყვი, მაშინ გატყდი, რომ...

მეორე მესაფლავე

სთქვი.

პირველი მესაფლავე

ვინ აშინებს კალატოზზედაც, მენავეზედაც და დურგალზედაც უფრო მაგარ შენობას?

მეორე მესაფლავე

საღრჩობელას დამდგმელი. ეს შენობა ათასს თავის მდგმურს ამოიჭამს.

პირველი მესაფლავე

ეგ კარგად მოგივიდა, ბარაქალა! მართლა რომ საღრჩობელა კარგი რამ არის. მაგრამ ვისთვის არის კარგი? იმისთვის, ვინც ცუდს ჩადის; და აი შენც ცუდს ჩადიხარ, რომ ამბობ საღრჩობელა საყდარზედ მაგარიო. მამ საღრჩობელა შენთვისაც კარგი იქნება. ჯერ იფიქრე ხოლმე და ისე სთქვი.

მეორე მესაფლავე

შენა მკითხავ კალატოზზედ, მენავეზედ და დურგალზედ უფრო მაგარ შენობას ვინ აშინებსო?

პირველი მესაფლავე

ჰო, მითხარ და გაათავე.

მეორე მესაფლავე

ეხლავ გეტყვი.

პირველი მესაფლავე
აბა?

მეორე მესაფლავე
ვერა, ვერ გეტყვი.

(შემოდინა ჰამლეტ და ჰორაციო)

პირველი მესაფლავე

ფიქრით თავს ნუ იხეთქ; შენს ზარმაც ვირს ცემით ნაბიჯს
ვერ მოამატებინებ და თუ კვლავ ეგვე გკითხოს ვინმემ, უპასუ-
ხე, - მესაფლავე-თქო. ამისგან გაკეთებული სახლი მეორედ
მოსვლამდისა სძლებს. წადი ერთი იოგანთაგან და პატარა ყელის
ჩასაკოკლოზინებელი მომიტანე.

(გადის მეორე მესაფლავე)

პირველი მესაფლავე (სთხრის და მღერის)

„ჩემ ბიჭობას გოგოებსა
გულიანად დავდევიდო,
ვთამაშობდი, მიხაროდა,-
ვარი ცუდს დროს დავბერდიო!“

ჰამლეტ

ნუთუ ამას გრძნობა არა აქვს, რას ჩადის; მღერის საფლა-
ვის თხრის დროს?

ჰორაციო

ჩვეულება კაცს გულცივობასაც ადვილად შეუთვისებს.

ჰამლეტ

ეგ მართალია. ვინც კი ხელებს ნაკლებად ამუშავებს, მას
გრძნობა უფრო მღვიძარე აქვს.

პირველი მესაფლავე

„უძღურებამ და სიბერემ
კლანჭი მაგრად ჩამჭიდაო,
უცხო მხარეს გადამტყორცნა,
უცნობ ხეზედ დამკიდაო.“

ჰამლეტ

ამ თავს ერთხელ პირში ენა სდებია და სიმღერაც შესძლე-
ბია. როგორ ისვრის ეს ბრიყვი მიწაზედ, თითქო პირველ კა-
ცისმკვლელის კაენის თავი იყოსო. ვინ იცის, იქნება ეს თავი
პოლიტიკოსის თავი იყო და ეს ვირი კი როგორ უმართებუ-
ლოდ ეპყრობა! იქნება თავის დროზედ იგი ღმერთთანაც გაბ-
ჭობას არ ერიდებოდა. არა, ჰორაციო?

ჰორაციო

შესაძლებელია, ბატონო ჩემო.

ჰამლეტ

ანუ ერთ-ერთ კარისკაცისა, რომელიც ყოველდღე ამბობდა: „დილა მშვიდობისა, ხელმწიფეო ჩემო!“ „როგორა ბრძანდებით, ბატონო ჩემო?“ იქნება ესა და ეს დიდებული იყო და ამა და ამ, დიდებულის ცხენს აქებდა, როცა სურვილი მოუვლიდა, საჩუქრად მიეღო. ესეც ხომ შესაძლებელია, ჰორაციო?

ჰორაციო

რატომ?

ჰამლეტ

და ეხლა კი ბატონ მატლების ულფაა, კანშემხმარი, მე-საფლავის ნიჩბის სასროლ-საგდებელი. აი,ამასა ჰქვიან გარდაცვლა, რომ თვალი გვიჭრიდეს და დანახვა შეგვეძლოს. განა ამ ძვლების პატრონი თავის ძვლებს იმისთვის უვლიდა, რომ ამ უმზგავსებს კოჭებივით ეთამაშებინათ! მე თითონ ძვლები მტკივა, ამას რომ ვფიქრობ.

პირველი მესაფლავე

(მღერის)

„ამისთანა ძვირფას სტუმრის

დასახვედრად თურმე კმარა,

თოხ-ნიჩაბი, ბნელი ორმო,

ფიცრის კუბო და სუდარა.“

(კიდევ თავის ქალას ამოაგდებს)

ჰამლეტ

აი კიდევ... იქნება ეს თავი რომელიმე ვექილის თავი იყო.

სად არის ახლა ამის კილოს-გამობმა, სიტყვების რახარუხი.

ამის შეკამათება, სამართალზედ ლაპარაკი და ათასი სხვა ეშმა-

კობა? რად აძლევს ამ წუწკს ნებას, რომ მის კანონებით სავსე

თავს ტალახიანი ნიჩბით ისვრის და მოქმედებით შეურაცხებისათვის

დავას არ აუტეხს?ან იქნება ეს ვაჟბატონი თავის დროში მამულეებს ჰყიდულობდა

და მისდევდა კანონის მუხლებს,ვალდებულობის ქალაღდებს, გარდასახადებს,

თავდებებს,წამოდავებებს... მაშ ეს არის იმის გარდასახადების გარდასახადი, რომ ამისი

კანგარდახდილი თავი ეხლა მიწითა და მტვრით არის სავსე?მაშ ამის თავდებები სხვა

ნასყიდობაში არ უთავდებებენ, თუ არ ამ ერთ მტკაველ მიწაში? ამას ხომ სიგრძე-სიგანეზედ ორი

ნასყიდობის წერილი კარგად დაჰფარავს; მთელი ამისი ეტრატები ამოდენა ყუთში ძლივს

ჩაეტეოდა და თვით მფლობელსაც მეტი ადგილი არ უნდა ეჭიროს?

ჰორაციო

ეგ არის ადამიანის ბოლო.

ჰამლეტ

ეტრატს, მგონი, ცხვრის კანისას აკეთებენ? არა?

ჰორაციო

დიაღ, ბატონო, ცხვრის კანისასაც აკეთებენ და ხბოს კანისასაც.

ჰამლეტ

ვინც კი მაგ ეტრატის საბუთებს ერწმუნება, ისიც ცხვარი და ხბო უნდა იყოს.
ერთი ამ კაცს გამოველაპარაკები. _ ვისი საფლავია ეგ, ჩემო ძმაო?

პირველიმესაფლავე

ჩემი. (მღერის)

„თოხ-ნიჩაბი, ბნელი ორმო,
ფიცრის კუბო და სუდარა“.

ჰამლეტ

რასაკვირველია, ჯერ შენია, რაკი შიგ გაწოლილხარ.

პირველიმესაფლავე

შენ შიგ არა წევხარ და არც შენია და მე თუმცა შიგ არა ვწევარ, მაინც ჩემია.

ჰამლეტ

სტყუი, რომ შენია, საფლავი მკვდრისთვის არის და არა ცოცხლისთვის.

პირველიმესაფლავე

ახლა ვითომ, დიდ ცოცხალ ტყუილში დამიჭირე, რომ ეგრე სწყრები?! გინდა, შენი წყრომა უკანვე დაგიბრუნო?

ჰამლეტ

რა კაცისათვის სთხრი მაგ საფლავს?

პირველი მესაფლავე
ის კაცი არ არის.

ჰამლეტ
მაშ დედაკაცია?

პირველი მესაფლავე
არც დედაკაცია.

ჰამლეტ
მაშ ვისთვისა სთხრი?

პირველი მესაფლავე
ერთი ვისმისთვის, რომელიც, _ ღმერთმა ულხინოს იმის სულსა, _ დედაკაცი იყო და ეხლა კი
მძოვრია.

ჰამლეტ
ამ წუწკს რა თავისებური სიტყვა-პასუხი აქვს! უნდა რუკა ავიღოთ ხელში და ისე ველაპარაკოთ,
თორემ კილოს-გამობმით რამის გადაგვრიოს. მართლაც და, ჰორაციო, ეხლა ხალხი თითქო ისე
გაოსტატდა, რომ გლეხებიც კი ცდილობენ თავადებს უკან აღარ ჩამორჩნენ და ოხუნჯობაში
ლამის გააფასონ. _ რა ხანია, რაც მესაფლავე ხარ?

პირველი მესაფლავე
მთელი წელიწადი რომ გადავთვალო, მე სწორედ იმ დღეს დავიწყე საფლავეების თხრა, რა დღესაც
ჩვენმა მეფემ ჰამლეტმა ფორტინბრასი დაამარცხა.

ჰამლეტ
რა ხანი იქნება მას შემდეგ?

პირველი მესაფლავე
შენ კი არ იცი? ვინ არის იმისთანა გამოყეყეებული, რომ არ იცოდეს. ეგ სწორედ იმ დღეს მოხდა,
როცა ახალგაზრდა ჰამლეტ დაიბადა, _ აი ისა, რომ გაგიჟდა და ინგლისს გაგზავნეს.

ჰამლეტ
მართლა? რად გაგზავნეს მერე ინგლისს?

პირველი მესაფლავე
იმად, რომ ჭკუა აერია და იქ უნდა დაილაგოს. თუ ვერ მოჭკვიანდა, იქ არც ამითი უჭირს რამე.

ჰამლეტ
როგორ თუ არ უჭირს?

პირველი მესაფლავე

ისე, რომ იქ სიგიჟეს ვერავინ შეამჩნევს. იქ ყველანი გიჟები არიან.

ჰამლეტ

მერე რამ გააგიჟა?

პირველი მესაფლავე

ამბობენ გადაირიაო.

ჰამლეტ

როგორ თუ გადაირია.

პირველი მესაფლავე

ისე, ჭკუა დაჰკარგაო.

ჰამლეტ

რაზედ დაჰკარგა?

პირველი მესაფლავე

რაზედ და აი ამ დანიის მიწაზედ. _ მე ოცდაათი წელიწადია მესაფლავე გახლავარ, ბიჭობიდანვე ვადგავარ ამ ხელობასა.

ჰამლეტ

ადამიანის გვამი რამდენი ხანი გასძლებს გაუხრწნელი მიწაში?

პირველი მესაფლავე

თუ სიცოცხლეშივე არ გაიხრწნა, _ ესეც ხშირად მოხდება ხოლმე, _ რვა- ცხრა წელიწადი გასძლებს; _ დაბალი ცხრას გასძლებს.

ჰამლეტ

დაბალი სხვებზედ მეტი რით არის?

პირველი მესაფლავე

იმას ტყავი ისე აქვს გათელილი თავის ხელობაში, რომ დიდხანობამდის წყალს არ შეუშვებს და რა გახრწნის კაცის გვამს, ის შეჩვენებული წყალი რომ არ იყოს. აი ეს თავი, სწორედ ოცდასამი წელიწადია, რაც მიწაში ძევს.

ჰამლეტ

ეგ ვისი თავი იყო?

პირველი მესაფლავე

ერთი სულელი ტაკიმასხარასი. როგორა გგონიათ, ვისი უნდა იყოს?

ჰამლეტ

არ ვიცი სწორედ.

პირველი მესაფლავე

დასწყევლოს ღმერთმა იმისი ჩერჩეტია თავი! ერთხელ მთელი ბოთლი რაინის ღვინო ზედ გადმომასხა. ეს თავი იორიკისთავია, ხელმწივის ხუმარასი.

ჰამლეტ (თავის ქალას ხელში აიღებს)

ესა?

პირველი მესაფლავე

სწორედ ეგა.

ჰამლეტ

საბრალო იორიკ! მე მახსოვს იგი, ჰორაციო. საკვირველი ხუმარა და მშვენიერი ამბების მომგონი იყო. ათასჯერ მეტად უტარებიათ თავის მხარზე და ეხლა როგორ მეზიზღება იმისი ნახვა. ლამის გული ყელში მომეზღინოს. აი აქ ჰქონდა ის ტუჩები, რომლისთვისაც, ვინ იცის, რამდენჯერ მიკოცნია. სად არის ეხლა შენი მხიარულება, შენი სიცელქე, შენი სიმღერა? ნაპერწკლები შენის ოხუნჯობისა, რაც ყველა მონადიმეთ აცინებდა, ახარხარებდა? რატომ ეს მაინც არ შეგიძლიან, რომ სასაცილოდ შენი კბილების კრეჭა აიგდო? სად არის შენი სავსე, მოცინარი ლოყები? წადი ეხლა ამა და ამ ქალბატონის ოთახში და უთხარ, რომ თუნდ ერთი ადლის სისქე ფერ-უმარილი წაითხუპნოს, იმის ბოლო მაინც ეს არის. უთხარ ეს ამბავი და გააცინე. ჰორაციო, თუ გიყვარდე, ერთი რამ მითხარ.

ჰორაციო

მიბრძანეთ, რა გნებავთ.

ჰამლეტ

როგორ გგონია, ვითომ დიდი ალექსანდრეც საფლავში ამას ეგვანებოდა?

ჰორაციო

უეჭველად.

ჰამლეტ

და სუნიც ასეთი იქნებოდა? ფუჰ!

(თავის ქალას ძირს დააგდებს)

ჰორაციო

სწორედ ეგეთი.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ოჰ, ჰორაციო, როგორ ადვილი ყოფილა ჩვენი გარდაცვლა უბრალო სახმარ ნივთად! რატომ არ შეიძლება ვითომ, რომ გონებით მივყვეთ და დიდი ალექსანდრეს ნაშთი ლუდის ჭურჭლის საცობში ვიპოვოთ?!

ჰ ო რ ა ც ი ო

კაი ძალი საბუთები დაგჭირდებოდათ მაგისტვის.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ეგ ისე მნელი არ არის, როგორც გგონია. არც გადაჭარბება დამჭირდება და არც დაუჯერებელი საბუთების მიდევნა. აი იფიქრე: ალექსანდრე მოკვდა. ალექსანდრე დამარხეს, ალექსანდრე მტვრად იქცა. მტვერი და მიწა ერთი და იგივეა. მიწისას თიხას აკეთებენ და რა არის აქ დაუჯერებელი, რომ ალექსანდრეს მტვრისგან შექმნილი თიხით ჭურჭელს პირი დაუცონ? „თიხად გარდიქცა კეისარი ყოვლად ძლიერი და სახლთ სალესად ხმარობენ მას, მას ქვეყნის მზარავს! ის, ვის წინაშეც შიშით ძრწოდა ურიცხვი ერი, ზამთრის სუსხისგან უბრალო ქოხს ეხლა იფარავს.“ ჩუმად, ჩუმად, შორს მივდგეთ. აქ ხელმწიფე მოდის.

(შემოდის პროცესია, წინ ჰ ა ს ტ ო რ ე ბ ი მოუძღვიან; მოაქვთ კუბო ო ფ ე ლ ი ა ს ი; უკან მოსდევენ: ლ ა ე რ ტ, მ ო ზ ა რ ე ნ ი, ხ ე ლ მ წ ი ფ ე, დ ე დ ო ფ ა ლ ი, ა მ ა ლ ა და სხვ.)

ოჰ, დედოფალიც... კარისკაცნი... ნეტა ვის მარხვენ? მერე ესეთის მოკლე წესით. ეს იმას ნიშნავს, რომ მიცვალებულს თვით მოუკლავს თავისი თავი. უეჭველია, დიდი- კაცი იქნება ვინმე. იქით მივდგეთ ჩვენ, ჰორაციო, და ყური ვუგდოთ.

(კუთხეში დადგებიან.)

ლ ა ე რ ტ

დარჩა რამ წესი ასაგები?

ჰ ა მ ლ ე ტ

აი ლაერტიც

კეთილშობილი, სულმაღალი, ყმაწვილი კაცი.

ლ ა ე რ ტ

დარჩა რამ მეთქი კიდევ წესი?

პ ა ს ტ ო რ ი

ჩვენ შევასრულეთ ყოველივე, რის ნებაც გვქონდა.

საეჭვო იყო მის სიკვდილი და ეკლესიის
წესი უმაღლეს ბრძანებას რომ არ შეეცვალა,
მეორედ მოსვლის დღემდე იგი წესაუგებლად
სამარეს უნდა დებულიყო, ლოცვის მაგივრად,
უნდა აგვევსო მის საფლავი ქვებით, კენჭებით;
მაგრამ გვირგვინი უბიწობის წილად ვარგუნეთ,
ყვაკვითა მოვრთეთ იგი და ზართა რეკით
ამ უკანასკნელ სადგურამდე გამოვაცილეთ.

ლ ა ე რ ტ

მამ ყველაფერი შეასრულეთ?

პ ა ს ტ ო რ ი

ყოველისფერი.

ჩვენ რომ მაგისტვის გვეგალობა საგალობელი,
და უფლისაგან მოგვეთხოვა იგი მშვიდობა,
რაიც კეთილად განტევებულთ სულთ უნდა ერგოთ, _
მიცვალებულთა წირვას მაგით შევაგინებდით.

ლ ა ე რ ტ

კუბო სამარეს ჩაასვენეთ. მაგის მშვენიერ,
უმანკო სხეულს ზედ ამოვა ია და ვარდი. _
შენ კი, მამაო ულმობელო, მე ამას გატყვი, „
ჩემი და ნეტარ ანგელოზთა დასში იქნება,
შენი ხვედრი კი ჯოჯოხეთში კბილთა ღრჭენაა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

რაო, ეს რა სთქვა, ჩემი დაო! ოჰ, ოფელია!

დ ე დ ო ფ ა ლ ი (ყვაკვითებს აბნევს კუბოზედ)
მშვიდობით, ტკბილო ოფელიავ, და ეს ყველანი
სიმშვენიერეს შენსას ერგოს მშვენიერ ხარკად.
მე ვიმედობდი, რომ ჩემს ჰამლეტს შეგრთავდი ცოლად,
შევამზადებდი საქორწილო შენსა საგებელს,
ის კი არა თუ მორთვა მერგო შენის სამარის.

ლ ა ე რ ტ

ოჰ, ათას-კეცო მწუხარებავ, თავზედ დაატყდი

მრავალ ათასჯერ იმ წყეულ სულს, ვის ბოროტებამ
გონება შენი გამოგწირა, ჭკვა შეგირყია.
მიწას ნუ ჩაპყრით, დამაცადეთ კიდეც ცოტა ხანს,
რომ ერთხელ კიდეც დაწყლულეზულს მკერდზედ მივიკრა.

(ჩახტება საფლავში)

გადმოგვაყარეთ უხვად ეხლა ცოცხალსაც, მკვდარსაც,
ვიდრე ამ ვაკე ადგილს მიწის მთად არ გარდაჰქმნით,
რაიც ზემოდამ დაჰყურებდეს მაღალს პელიონს
და თვით ზეცამდე აღმართულსა ლაჟვარდსა ოლიმპს.

ჰ ა მ ლ ე ტ (წინ წამოდგება)

ვინ არის იგი, ვისიც სევდა ასე დაღადებს,
ვისიც გოდება მიმომავალთ ვარსკვლავთ აძრწუნებს
და ერთ ადგილას აჩერებს, ვით შემკრთალსა მგზავრსა?
მე ვარ დანიის პრინცი, ჰამლეტ. (საფლავში ჩახტება.)

ლ ა ე რ ტ

ტარტაროზების კერძად გავხდი.
(შეეტაკება.)

ჰ ა მ ლ ე ტ

იქით დადეგი.
ლოცვა-ვედრება არ გცოდნია. გაუშვი ხელი,
ყელში ნუ მიჭერ; თუმც არა ვარ ავი და ცხარე,
მაგრამ გირჩევ, რომ მომერიდო, არ ამაღელვო.
ხელი გაუშვი.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

გააშველეთ.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ოჰ, ჰამლეტ, ჰამლეტ!

ყ ვ ე ლ ა ნ ი

როგორ კადრულობთ!

ჰ ო რ ა ც ი ო

ნუ ინებებთ, ბატონო ჩემო.
(კ ა რ ი ს კ ა ც ნ ი გააშველებენ და საფლავიდან ამოიყვანენ.)

ჰ ა მ ლ ე ტ

მე ამ საგნისთვის მზა ვარ, ბრძოლად გავიხმო იგი,
ვიდრე თვალი ჩინი საუკუნოდ არ მომეშლება.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

რა საგანს ამბობ, შვილო ჩემო, გამაგებინე.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მე ოფელია მიყვარდა და ორმოც ათას მმას
ერთად მოგროვილთ ჩემსავით ვერ ეყვარებოდათ.
მითხარ შენ იმის გულისთვის რას მოიქმედებდი?

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ლაერთ, ეგ ჭკვიდამ შემცდარია.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

გემუდარები,
ღვთის გულისათვის, მოუთმინო.

ჰ ა მ ლ ე ტ

აბა მაჩვენე,
შენ რას იზამდი? იტირებდი? იმარხულებდი?
იბრძოდი, ანუ დაიგლეჯდი კბილით შენს სხეულს?
შესვამდი სრულად მდინარესა, ჯოჯოებს სჭამდი?
მეც მას ვიზამდი. თუ, მოხვედი აქ სავალალოდ
და მის საფლავში ჩახტი ჩემის გამოჯავრები?
გინდა, ცოცხალი დაიმარხო? მეც შენთანა ვარ.
შენ კიდევ მთებზედ ლაპარაკობ, მეც თანახმა ვარ,
ურიცხვნი ქედნი თავზე დაგვატყდნენ, ზე აღიმართონ,
ვიდრე თვის წვერით მგზნებარე მზეს არ მისწვდებიან,
ვიდრემდე ოსა ფეტვის მარცვლად არ გამოჩნდება.
შენ ჰყვირი, მაგრამ მეც შევიძლებ შენოდენ ყვირილს.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

ეს ჭკვიდამ შეშლის ბრალი არის. ხშირად სიგიჟე
მოუვლის ხოლმე ცოტა ხნობით, თუმც მალე ჰქრება
და მაშინ იგი მოთმინებით ემზგავსება მტრედს,
თვის ოქროსფრთიან ბარტყებისთვის გულშემატკივარს
და არის ხოლმე მოღრუბლული, გაჩუმებული.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ეს მითხარ, ლაერთ, აგრე მტრულად რისთვის მეპყრობი?

მე ხო ყოველთვის მიყვარდი შენ, მაგრამ დავეხსნათ...
დეე, თვის ძალა ჰერკულესმა გამოიჩინოს,
დეე, კატამაც იკნავლოს და ძაღლმაც იყეფოს.
(გადის)

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

გთხოვ, ჰორაციო, უკან გაჰყვე და ყური უგდო. _
(ჰორაციო გადის. ლაერტს.)
გაიძლიერე მოთმინება წუხანდელ სიტყვით
და იმ განზრახვას სხობს ამ ამბავს დავამყარებდეთ. _
გერტრუდავ, შენს შვილს შენც ადევნე ერთგულად თვალი. _
ამ საფლავს, მგონი, დასჭირდება ცოცხალი მსხვერპლი...
სჯობს, მოთმინებით ვიმოქმედოთ, იმედი ვზარდოთ, _
ძალე დადგება ჩვენთვისაც ხომ მშვიდობის წამი.

სურათი II

დიდი დარბაზი
(შემოდინან ჰორაციო და ჰამლეტ)

კმარა ამაზე ლაპარაკი, ახლა სხვას გეტყვი.
ხომ გახსოვს ყველა, რაც გიამბე?
ჰორაციო

მახსოვს, ბატონო.

ჰამლეტ

გამიტყდა ძილი, გულს მექნჯნიდა რაღაც ვარამი,
სევდა მომაწვა მეტად მძიმე, თითქო ხელ _ ფეხში
ბორკილი მქონდა მე გაყრილი ავაზაკისა.
წამოვხტი ჩქარა... დაილოცოს იგი სიჩქარე...
ეს უნდა გითხრა, ჰორაციო, _ ხშირად განზრახვა
მოფიქრებული ყოველის მხრით უქმად ჩაგვივლის
და გვშველის მხოლოდ აჩქარებით საქმის დაჭერა.
ეს მოასწავებს, რომ განგება თვით აწყობს საქმეს,
რა გზასაც უნდა ავირჩევდეთ.

ჰორაციო

ჭეშმარიტია.

ჰამლეტ

მსწრაფლად ჩავიცვი მე სამგზავრო ტანისამოსი,

გამოველ ჩემის ოთახიდან და სიბნელეში
ხელის ფათურით ძებნას მოვყევ, მივაგენ კიდეც
იმათ საბუთებს, ვტაცე ხელი, ჩუმად დავბრუნდი
ჩემსავ ოთახში, დამავიწყა შიშმა ზრდილობა
და უკრძალველად უმთავრესი ქალაქი გავხსენ.
ამოვიკითხე იმ ქალაქში მე, ჰორაციო,
ამ უმზგავს მეფის სიავეკაცე. იქ ჩაეწერა
მკაცრი ბრძანება, ვითომ იმით გამოწვეული,
რომ ეს ინგლისის და დანიის კეთილდღეობას
მოუხდებოდა; ვითომ ჩემი სიცოცლე იყოს
შიშის აღმძრავი საფრთხოხელა მთელის ერისთვის;--
იგი ბრძანდება: წაიკითხავთ რამწამს ამ ქალაქს,
ნულარ ადროვებთ თვით ჯალათსაც ცულის გალესას
და ჰამლეტს მყისვე თავი ტანით განაშორეთო.

ჰორაციო

მაგას რას ბრძანებთ?

ჰამლეტ

აი თითონ იგი ბრძანებაც;

როცა დრო გქონდეს, წაიკილხე. ეხლა არ გინდა,

ისიც გაიგო, მე რა ვქმენი?

ჰორაციო

გთხოვ, რომ მაუწყოთ.

ჰამლეტ

რაკი მათ სწადდათ ჩემი ასე მახეში გაბმა,

გონებაც ჩემი სისწრაფითა შეუდგა საქმეს,

ვიდრე ამ საქმეს გავსინჯავდი, მოვიაზრებდი:

დავჯეგ, დავწერე სხვა ბრძანება საუკეთესოდ,---

მე უწინ თუმცა, ვით დიდკაცებს აქვთ ჩვეულებად,

სუფთად წერასა ვთაკილობდი, ვცდილობდი კიდეც

გადავიწყებას, მაგრამ იმ დროს ეს ხელოვნება

გამოვიყენე,--რა დავწერე, გინდა შეიტყო?

ჰორაციო

დიალ, ბატონო.

ჰამლეტ

დიდი თხოვნა თვით ხელმწიფის მხრივ,

თუ ერთგულება აქვსო ჩემი ინგლისთ სამეფოს,

თუ სურს ბზასავით სიყვარული ჰყვაოდეს მუდამ

ორ ქვეყნის შორის, მეგობრობა განმტკიცდებოდეს

და მშვიდობასა ედგას მუდამ თავთავთ გვირგვინი,--

კიდეც სხვაც იყო ამისთანა ფიცი, ვედრება--

რამწამს ამ წერილს გადიკითხავთ,მყისვე მომტანნი
მოაკვლევინეთ,ვითარების განუხილავად,
ისე სწრაფად,რომ არ ჰქონდეთო მონანების დროც.
ჰორაციო

როგორ დაბეჭდეთ მერე იგი?

ჰამლეტ

კიდევ ეგ არის,
რომ მაგაშიაც შემეწია თითონ განგება:
მე ჩემ ქისაში მამიჩემის ბეჭედი მედო,
რომლის ყალიბზედ ასხმენ ბეჭედს სახელმწიფოსას;
ჩემი წერილი გადავკეცე მეორესავით,
ზედ წავაწერე,დავბეჭდე და მყის იქვე ჩავდე.
ისე დავცალე,რომ ვერავინ ეს ვერ შეიტყო.
მეორე დღეს ხომ მეკობრებთან ბრძოლა მოგვიხდა
და რაც შეგვემთხვა,ყველა იცი შენ დაწვრილებით.

ჰორაციო

მაშ როზენკრანცსა და გილდენსტერნს ეგ მისცა ბედმა?

ჰამლეტ

მაინც ისინი მაგგვარ საქმეს სუნით ეძებდენ
და სინიდისიც არა მტანჯავს იმათ გულისთვის,_
მეტეჩრობასა დააბრალონ მათი დალუპვა.
საშიში არის,როდესაც სუსტ-ბუნებიანი
ჩაუვარდება შუაში ორს მოპირდაპირეს,
მოპირდაპირეს ძლიერს,მედგარს,ხმალამოწვედენილს.

ჰორაციო

ღმერთო მაღალო,რა ხელმწიფის ხელში ჩავცვივდით!

ჰამლეტ

ეხლა ხომ მაინც ცხადი არის,რაცა მდევს ვალად:
იგი,ვინც მოჰკლა მამაჩემი,გამირყვნა დედა,
ვინც გამიმტყუნა მე იმედი მეფედ არჩევის,
ვინც მანქანებით სასიკვდილოდ მახე დამიგო,_
ნუთუ არ არის იგი ღირსი,რომ ამ მარჯვენით
ესრეთ დიადი ბოროტება გადაუუხადო?
განა კარგია,ამ იარამ ჩვენს ბუნებაში
დაისადგუროს და საზარელ გესლად გადგვექცეს?!

ჰორაციო

უეჭველია,აცნობებენ მალე ინგლისით,
თუ ვით გათავდა მინდობილი მაგისგან საქმე.

ჰამლეტ

ინგლისით მალე აცნობებენ,მაგრამ იმ დრომდე

კიდევ მაქვს ვადა:კაცს სიცოცხლეც მალე ესპობა;
ხშირად ამისთვის კმარა თვალის დახამხამება.
მე ამას ვწუხვარ,ჰორაციო,რომ წელან ლაერტს
თავდავიწყებით ვაწყეინე;მას თანავუგრძნობ,
რადგან მის ხვედრში სარკესავით ჩემ ხვედრსა ვხედავ.
მე მსურს მოვიგო მისი გული და თუ გავცხარდი,
ეს გაცხარება,დამერწმუნე,გამოიწვია
მისგან სიტყვებით მწუხარების დაფერადებამ.

ჰორაციო

ბატონო ჩემო, მოითმინეთ, აქ ვიღაც მოდის.

(შემოდის ოსრიკ)

ოსრიკ

ნება მიბოძეთ, ხელმწიფეო ჩემო, მოგილოცოთ დანიაში
კეთილად დაბრუნება.

ჰამლეტ

უმაღლესად გმადლობთ, ხელმწიფეო ჩემო: - იცნობ,ჰო-
რაციო, ამ ჭრიჭინას?

ჰორაციო

არა, ბატონო, ვერ ვიცნობ.

ჰამლეტ

ნეტავი შენ, რომ არ იცნობ. მაგისი ცნობა სირცხვილია. მა-
გას დიდძალი მამული აქვს და ჩინებული მამულიც და ეს ხომ
ასეა: თუნდა მხეცა იყო, ოღონდ სხვა მხეცების პატრონად
ითვლებოდა და შენს ახურს მეფის სუფრასთან გამოსჭიმვენ.
ეგ თუმცა ჭილყავია, მაგრამ მრავალს მტვერსა და ტალახს
პატრონობს.

ოსრიკ

მოწყალეო ბატონო, თუ თქვენს უმაღლესობას დრო და
ჟამი აქვს, უნდა რაიმე მოგახსენოთ, დიდებულის ხელმწიფისა-
გან დაბარებული.

ჰამლეტ

ბრძანეთ. მე მოგისმენთ სრულის ჩემის ყურადღებით.-
რატომ ქუდს თავის დანიშნულებას არ ასრულებინებთ? ეგ ხომ
იმიტომ არის გაკეთებული, რომ კაცს თავზედ ეხუროს.

ოსრიკ

გმადლობთ, თქვენო უმაღლესობავ, მეტად ცხელა.

ჰამლეტ

რასა ბრძანებთ? ძალიან ცივა და ჩრდილოეთის ქარიც უბე-
რავს.

ოსრიკ

დიაღ, მართლა, რომ საკმაოდ ცივა.

ჰამლეტ

მაგრამ მე ისე მეჩვენება, თითქო შეხუთული ჰაერი და სიცხეაო. ან იქნება, ჩემი აგებულება...

ოსრიკ

სწორედ ნამდვილსა ბრძანებთ, თითქო შეხუთული ჰაერია თითქო – არ ვიცი რას დავამზავსო. - ბატონო ჩემო, მათმა დიდებულებამ მიბრძანა, მოგახსენოთ, რომ თქვენის გულისთვის ისინი დიდს ნაძლევსა სდებენ. ესე მქონდა მოსახსენებელი.

ჰამლეტ

(ცდილობს, ქუდი დაახურვინოს)

ნუ დაივიწყებთ, რაც გითხარით.

ოსრიკ

არა მიჭირს-რა, ჭეშმარიტად ასე მირჩევიან.-დიდი ხანი არ არის, ბატონო ჩემო, რაც სასახლეში ლაერტ გიახლათ. ეს ყმაწვილი კაცი, ნება მიბოძეთ მოგახსენოთ,ჩინებულად გაზრდილია,შემკული მრავალ სხვადასხვა ღირსებით,ზრდილობიანი და მშვენიერის სანახაობის.სამართლიანად უნდა ითქვას,იგი დღიურად საგონებელი წიგნია ჩვენთა დიდკაცთათვით;მასში გამოხატულია ყოველივე ღირსება,რაც კეთილად აღზრდილს დიდისკაცს შვილს უნდა ჰქონდეს.

ჰამლეტ

თქვენთა ბაგეთ იმის წარმატება უკლებლად აღრიცხეს,თუმცა ამ აღრიცხეს,თუმცა ამ აღრიცხვას შეეძლო მეხსიერების ანგარიში სრულიად დაეზნია და მაინც უკან ჩამორჩენოდა ამის ნიჭიერებათა აღფრთოვანებას..ნამდვილად მოგახსენებთ,რომ მე იგი სულდიდ ადამიანად მიმაჩნია და ისეთის ძვირფასის ღირსებით აღსავსე,რომ სამართლიანად ითქმის:მისი მგზავსი მხოლოდ იმისივე სარკვა და ვინც მისადმი მიბაძვას მოინდომებს,იგი მხოლოდ იმისი ჩრდილი შეიქმნებაო.

ოსრიკ

თქვენმა უმაღლესობამ უნაკლულად განსაჯა იგი.

ჰამლეტ

საქმე ბრძანეთ,ბატონო ჩემო.რისთვის ვიხვევთ იმ ყმწვილკაცს ჩვენის სუნთქვის ხამ სამოსელში?

ოსრიკ

რა ბრძანეთ?

ჰორაციო

რატომ გასაგონის ენით არ ბრძანებთ?

ჰამლეტ

რისთვის დავიწყეთ იმ ყმაწვილკაცზედ ლაპარაკი?

ოსრიკ

ლაერტზედ?

ჰორაციო

ქისა შეუსუსტდა,ოქროს სიტყვები ყველა შემოეხარჯა.

ჰამლეტ

დიაღ, იმაზედ.

ოსრიკ

მე ვიცი,რომ თქვენ გაგებულბრძანდებით

ჰამლეტ

მე მიხარია,რომ ეგ თქვენ იცით,თუმცა მაგით ვერაფერი შემემატება.მერე?

ოსრიკ

თქვენ, ბატონო, გაგებული გექნებათ ლაერტის სიმარჯვე.

ჰამლეტ

მე მაგას ვერ ვიტყვი, რადგან არ მინდა კვებნაში ჩამომართვას ვინმემ, ვითომ მე მას სიმარჯვეში ვეცილებოდე... კაცი სხვას კარგად ვერ გაიცნობს, თუ თავის თავსაც არ იცნობს.

ოსრიკ

მე, ბატონო, იარაღის ხმარებაზედ მოგახსენებთ; როგორც ხალხი ლაპარაკობს, ამ საგანში იმას ბადალი არა ჰყავს.

ჰამლეტ

რა იარაღსა ხმარობთ.

ოსრიკ

დაშნასა და ხანჯალს.

ჰამლეტ

მამ სჯობს, ასე ვთქვათ, ორგვარ იარაღს სმარობოს. მერე?

ოსრიკ

ხელმწიფემ ინება და სანაძლეოდ დასდვა ექვსი არაბული ცხენი და ლაერტ კი სამაგიეროდა სდებს, როგორც ვცანი, ექვსს წყვილს ფრანგულ დაშნა- ხანჯალს თავიანთ თავიანთ მოწყობილობით: ქამრებით, სათრეველებით და სხვანი. სამი სათრეველა მაინც შვენიერი რამ არის, შესაფერი იარაღის ტარისა და თავისუფალ გემოვნებით შექმნილი.

ჰამლეტ

სათრეველას თქვენ რას უწოდებთ?

ჰორაციო

მე ვიცოდი, რომ ვიდრე მაგასთან ლაპარაკს გაათავებდით, სხოლიოები დაგჭირდებათ.

ოსრიკ

სათრეველა საამური გახლავთ, ჩემო ხელმწიფევ.

ჰამლეტ

ეგ სახელი მაშინ იქნებოდა შესაფერი, ხმლის მაგივრად რომ ზარბაზნები გეკიდოს გვერზედ, მინამდის კი მოდი ისევ საბმური დარჩეს. მამ ეგრე, ერთის მხრით ექვსი არაბული ცხენი და

მეორეს მხრით ექვსი ფრანგული საჭურველი თავისი მოწყობილობით და სამიც თავისუფალ გემოვნებით შექმნილი საბმური. ეგ ხომ ფრანგულსა და დანიურის სანაძლეოს ცილობაა. რა სთქვით ეგ სახელი მაშინ იქნებოდა შესაფერი, ხმლის მაგივრად რომ ზარბაზნები გეკიდოს გვერზედ, მინამდის კი მოდი ისევ საბმური დარჩეს. მაშ ეგრე, ერთის მხრით ექვსი არაბული ცხენი და მეორეს მხრით ექვსი ფრანგული საჭურველი თავისი მოწყობილობით და სამიც თავისუფალ გემოვნებით შექმნილი საბმური. ეგ ხომ ფრანგულსა და დანიურის სანაძლეოს ცილობაა. რა სთქვით თქვენ, სანანაძლეოს ცილობაა რამ გამოიწვია?

ოსრიკ

ხელმწიფემ იმაზე ინება სანაძლეოს დადება, რომ ლაერტ თქვენ თორმეტში სამზედ მეტს ვერ დაგკრავთ და ის კი ცხრაჯერ დაკვრას იქადის, თუ თქვენის უმაღლესობის ნება იქნება, ამ საქმეს ახლავ შეუდგებიან.

ჰამლეტ

მე რომ უარი ვთქვა?

ოსრიკ

მეც ის მოგახსენეთ, ხელმწიფეო ჩემო, თუ თქვენს წინ არ აღუდგებით ამ სანაძლეოს-მეთქი.

ჰამლეტ

კარგი, მაშ მე დარბაზში ვივლი; მათ დიდებულებას ნუეწყინება, ეხლა ჩემი დასვენების დროა. დაშნები მოატანინონ და თუ იმ ყმაწვილს კიდევ სურვილი აქვს და მეფესაც არ გამოუცვლია თავისი განზრახვა, ვეცდები, სანაძლეო მოვუგო. თუ საქმე კარგად ვერ მომიხდა, მე მოვიგებ მხოლოდ ჩემს შერცხვენას და რამდენსამე დაშნის ნაკრავს.

ოსრიკ

მაშ ეგრე მოვახსენო?

ჰამლეტ

აზრი ეგ არის და თქვენ იცით, სიტყვით როგორც გაამვენიერებთ.

ოსრიკ

ნუ მომეშალს, ხელმწიფეო ჩემო, ნურაოდეს თქვენი წყალობა.

(გადის)

ჰამლეტ

გმადლობთ, გმადლობთ. _ კარგად ჩადის, რომ თვითონვე ზრუნავს თავის თავისთვის, თორემ ერთს კაცსაც ვერ იპოვი, მაგის სასარგებლოდ ხმა ამოიღოს.

ჰორაციო

სწორედ წიწილასა ჰგავს, რომელსაც ჯერ კიდევ კვერცხის ნაჭუჭი სრულად ვერ მოუშორებია.

ჰამლეტ

ეგ ბავშვობისას რძესაც ვერ მოსწოვდა ისე, რომ ძუძუსთვისაც კი ქება- დიდება არ ეთქვა. ეგ და მრავალნი მაგის მზგავსნი, რომელთაც ეს წამხდარი საუკუნე სწყალობს, აჰყენენ დროების ჰანგს, შეითვისეს მხოლოდ მისი გარეგანი სახე და მზგავსად შუშხუნა სასმელისა, პატივცემულნი არიან საუკეთესო საზოგადოებაში, მაგრამ აბა გამოსაცდელად შეუბერეთ და ნახავთ, რომ ეს გარეგანი ბრწყინვალეობა საჰნის ბუმტივით საჩქაროდ გაჰქრება.

(შემოდის ერთი დიდებული)

დიდებული

ბატონო ჩემო, მათმა დიდებულებამ გაახლათ ახალგაზრდა ოსრიკ, რომელმაცამბავი მოართვა, რომ თქვენ ამ დარბაზში ელით მათ განკარგულებას. ეხლა მე მიბრძანეთ, თქვენთან გაიხლოთ და მოგახსენოთ, გაქვთ სურვილი ამჟამადვე შეებათ ლაერთს, თუ სხვა დროისთვის გადადებას ინებებთ?

ჰამლეტ

მე მტკიცედ ვადგავარ ჩემ განზრახვას და ეს განზრახვას ხელმწიფის სურვილს ემორჩილება. თუ ამ ჟამად იმათთვის კარგი დროა, მეც მზადა ვარ. ჩემთვის სულ ერთია, ეხლა იქნება თუ მერე ეხლანდელივით შემემდლოს.

დიდებული

ყველანი აქ მობრძანდებიან: ხელმწიფეც დედოფალიც და ამაღაც.

ჰამლეტ

მობრძანდნენ.

დიდებული

დედოფალსაცა სურს, ვიდრე ერთმანეთს შეებმოდეთ, ლაერთს რამდენიმე მეგობრული სიტყვა უბრძანოთ.

ჰამლეტ

ეგ რჩევა სასიმოვნო რჩევაა. (დიდებული გადის)

ჰორაციო

წააგებთ ამ სანაძლეოს.

ჰამლეტ

მე არა მგონია. მას აქეთ, რაც ის საფრანგეთში წავიდა, სულ მუდამ ვარჯიშობაში ვარ და ჩემის ანგარიშით მე უნდა ვაჯობო. მაგრამ ვერ წარვიდგენ, ჰორაციო, გულს რა რიგი დარდი შემომაწვა, თუმცა ამითი მე არა მგონია. მას აქეთ, რაც ის საფრანგეთში წავიდა, სულ მუდამ ვარჯიშობაში ვარ და ჩემის ანგარიშით მე უნდა ვაჯობო. მაგრამ ვერ წარვიდგენ, ჰორაციო, გულს რა რიგი დარდი შემომაწვა, თუმცა ამითი არა უჭირს-რა.

ჰორაციო

თუ ეგრეა...

ჰამლეტ

უბრალო ფიქრებია, სხვა არაფერი, თუმცა წინადგრძნობას დედაკაცის უბრალო ფიქრებია, სხვა არაფერი, თუმცა წინადგრძნობას დედაკაცის შემინება შეუძლიან.

ჰორაციო

თუ გული რაზედმე არ გერჩით, არ უნდა გაუჭირვეულდეთ, წავალ, ვეტყვი, აღარ მოვიდნენ, შეუძლოდა ბრძანდება-მეთქი.

ჰამლეტ

არამც და არამც არ წახვიდე. მე წინადგრძნობებისა არ მეშინიან. ხომ იცი, ჩიტიც კი უგანგებოდ არ მოკვდება. თუ ეხლა მოხდება, მერე ხომ აღარა იქნება-რა; თუ მერე არ იქნება, ხომ ეხლა უნდა მოხდეს; და თუ ეხლა არ იქნება, მერე ხომ მაინც არ აგვცდება. საქმე ეს არის, ყოველთვის მზად უნდა ვიყოთ და რაკი კაცმა არ იცის, თუ სიცოცხლესთან ერთად რასა ჰკარგავს, _ რა მოხდება,

რომ ეს უცნაური საქონელი პატარა ადრე დაჰკარგოს!
(შემოდინ ხელმწიფე, დედოფალი, ლაერტ, დიდებულნი, ოსრიკ და მხლებელნი, რომელთაც
დამნები მოაქვთ).

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

აქ მოდი, ჰამლეტ, ჩაიბარე ეს ხელი ჩემგან!
(ხელმწიფე ლაერტსა და ჰამლეტს ერთმანეთს ხელს მიაცემინებს)

ჰ ა მ ლ ე ტ

ბრალი მიმიძღვის, ლაერტ, შენთან, - მოტევებას გთხოვ.
მე ვითხოვ შენგან მოტევებას, ვით ვაჟკაცისგან.
მთელმა ამ კრებამ იცის და შენც გაგეგონება,
გონების სენით საშინელით ცამ ვით დამსაჯა.
რა საქმითაც კი მე შევბღალე ბუნება შენი,
შევბღალე შენი სახელი და პატიოსნება, _
მე აქ ვაცხადებ საქვეყნოდ, რომ ყოველ ამ საქმეს
მიზეზად მხოლოდ ჰქონდა ჩემის გონების შეშლა.
ჰამლეტმა ლაერტ შეურაცხჰყო? არა, არას დროს.
როდესაც ჰამლეტ ის არ არის, რაც უნდა იყოს
და შეურაცხჰყოფს იგი ლაერტს ესრეთ შეცვლილი, _
ამის ბრალს ჰამლეტ ვერ იკისრებს, ეს ბრალი უნდა
იმის სიგიჟეს კისრად დავდოთ. თუ ეს ასეა,
თითონ ჰამლეტიც გულნატკენტა დასში ჩასთვალეთ, _
საბრალო ჰამლეტს მტრად ჰყოლია თვისივ სიგიჟე.
ამხადე ბრალი ამ ბრწყინვალე კარის წინაშე;
ნუ ირწმენ, ვითომც განზრახ ცუდი რამ მომექმედოს
და დააჯერე, ლაერტ, შენი მაღალი სული,
რომ მე ისარი გადავტყორცნე სასახლის ბანსა
და იგი ჩემდა უხილავად ჩემსავ ძმას მოხვდა.

ლ ა ე რ ტ

ჩემი ბუნება დამიწყნარდა, თუმც ამ საქმეში
უფრო ის უნდა მაქეზებდეს შურისძიებად.
მაგრამ ვით ითხოვს ვაჟკაცთ წესი, მე შორს გავდგები
და შერიგებას უარსა ვყოფ, ვიდრე უფროსნი,
პატივცემულნი და განთქმულნი გამოცდილებით
თვით არ მეტყვიან: „შერიგდიო“. მაშინ ეს სიტყვა
ჩემსა სახელსა დაიფარავს შერცხვენისაგან.
იმ დრომდე შენი სიყვარული მე მიმიღია
და უარყოფას მაგისას გულს არ გავიტარებ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

სიამოვნებით მესმის ეგ მე, მაშ ჩვენ ამ ჟამად
ძმურად შევიბათ სანაძლეოს მოგებისათვის.
ჩქარა დაშნები მოიტანეთ. - აბა დავიწყეთ.

ლ ა ე რ ტ

კარგი, დავიწყეთ. - ერთი დაშნა მეც მომაწოდეთ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ლაერთ, ამ შებმით შენს შვენებას შევმატებ მხოლოდ:
უხერხულობა ჩემი მოჰფენს უფრო ნათელს შუქს
შენს ხელოვნებას, ვით ვარსკვლავსა მწყვდიადი ღამე.

ლ ა ე რ ტ

რისთვის დამცინი?

ჰ ა მ ლ ე ტ

არ დაგცინი, ვფიცავ მარჯვენას.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ოსრიკ, მართვი მათ დაშნები. - ხომ იცი ჰამლეტ,
რა სანაძლეოც დავაწესეთ?

ჰ ა მ ლ ე ტ

ვიცი, ბატონო,
თუმც ამას გეტყვით, რომ თქვენ სუსტის მხარე გიჭირავთ.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

არ მეშინიან მე მაგისი, ორივეს გიცნობთ
და რადგან იგი ამ ბოლოს დროს მეტს ვარჯიშობდა,
ჩვენ ვეცადეთ და ორთავ მხარე გავათანაბრეთ

ლ ა ე რ ტ

ეს მძიმე არის, სხვა მაჩვენეთ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ეს ხელში მომწონს.
ხომ ყველა ერთის სიგრძისაა?
(საბრძოლველად ემზადებიან)

ო ს რ ი კ

დიალ, ბატონო.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ღვინით აავსეთ ფიალები და აქ დამიდგით.-
თუ ჰამლეტ დაჰკრავს ან პირველად, ანუ მეორედ,
ანუ მეესამედ პასუხს უგებს, მაშინ ციხიდან
ასტეხონ სროლა ზარბაზნების; თითონ ხელმწიფე
დალევს ჰამლეტის სადღეგრძელოს და ძვირფასს თვალსა,
ისეთს, რის ცალიც მათ გვირგვინში ოთხს უკანასკნელს
ხელმწიფეს დიდის დანიისას არა ჰქონია, _
ჩააგდებს იგი ფიალაში - ფიალა-მეთქი!
წინწილ - ეზნის ხმას ბანი მისცეს საყვირის ხმამა,
საყვირმა კიდევ მეზარბაზნეთ შეატყობინოს,
ზარბაზნის სროლამ ცას აცნობოს და ცამ ქვეყანას,
რომ ჰამლეტისა სადღეგრძელოს მეფე მიირთმევს.
დაიწყეთ. და თქვენ, მსაჯულებო, ადევნეთ თვალი.

ჰ ა მ ლ ე ტ

აბა, მობრძანდი.

ლ ა ე რ ტ

მზად გახლავარ. (იბრძვიან)

ჰ ა მ ლ ე ტ

ერთი ხომ დაგკარ.

ლ ა ე რ ტ

არ მომხვედრია.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მსაჯულთ საჯონ.

ო ს რ ი კ

მოხვდა ნამდვილად.

ლ ა ე რ ტ

კარგი. ხელახლად ვსცადოთ, აბა.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ჯერ შეიცადეთ.

მომეცით ღვინო. - შენი არის, ჰამლეტ, ეს თვალი.

შენს სადღეგრძელოს ვსვამ ამ ჭიქით. _

(საყვირის ხმა. გარეთ ზარბაზნებს ისვრიან)

მიართვით ჰამლეტს

ესე ფიალა.

ჰ ა მ ლ ე ტ

მერე იყოს, ჯერ გავათავო.

აბა, კვლავ ვცადოთ.

(იბრძვიან)

მოგხვდა კიდეც, უარს ვერ მეტყვი.

ლ ა ე რ ტ

მართალი არის, მომხვდა სწორედ.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

ჩვენი ძე სჯობნის.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

მძიმეა იგი, დაიღალა და ძლივსღა სუნთქავს._

აქ მოდი, შუბლი შეიწმინდე ამ ხელსახოცით.

დედოფალი სვამს, ჰამლეტ, შენის დღეგრძელობისთვის.

ჰ ა მ ლ ე ტ

დიდადა გმადლობთ, დედაჩემო.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

გერტრუდავ, ნუ სვამ...

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

უნდა დავლიო. გთხოვ ბატონო, ნუ ამიკრძალავთ.

(სვამს)

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე (იქით)

ეს მოწამლული ფიალაა, გვიანდა არის.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ჯერ ვერ გავბედავ მე დალევას, მასუკან დავლევ.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

მოდი აქ, სახე შეგიწმინდო.

ლ ა ე რ ტ

ბატონო ჩემო,

ეხლა კი დავკრავ.

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე
მე მგონია, გაგიძნელებდა.

ლ ა ე რ ტ (იქით)
ამ საქმეს თითქო სინიდისი ჩემი უარობს.

ჰ ა მ ლ ე ტ
მესამედ ვცადოთ, ლაერტ, კიდევ.შენ თითქო ხუმრობ.
გთხოვ, ყოველივე მოიხმარო ხერხი და ძალი,
მე მეშინიან, ეგ ცელქობით არ მოგდიოდეს.

ლ ა ე რ ტ
ეგრე გგონია?კარგი, ვნახოთ.
(იბრძვიან)

ო ს რ ი კ
ორივეს ასცდა.

ლ ა ე რ ტ
ეხლა ხომ მოხვდა!
(ლაერტ დასჭრის ჰამლეტს.ჩხუბში და არეულობაში დაშნებს დასცვლიან
და ჰამლეტიც ლაერტს დასჭრის).

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე
გააშველეთ.მეტად გაცხარდენ.

ჰ ა მ ლ ე ტ
კვლავ მივყოთ ხელი.
(დედოფალი დაეცემა)

ო ს რ ი კ
ოჰ,მიჰხედეთ ჩქარა დედოფალს,_
ჰხედავთ რა მოსდის?!

ჰ ო რ ა ც ი ო
ორსავ მებრძოლს სისხლი ჩამოსდის -
ბატონო ჩემო,როგორა ხართ?

ო ს რ ი კ (ლაერტს)
თქვენ როგორღა ხართ?

ლ ა ე რ ტ

მე ჩემს დაგებულს მახეშივე თავი გავიბი
და რაც რომ სხვისთვის განვიზრახე მოღალატობით
სამართლიანად მისპობს იგი თვით მე სიცოცხლეს.

ჰ ა მ ლ ე ტ

როგორ ბრძანდება დედოფალი?

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

სისხლის დანახვამ
წაუღო გული.

დ ე დ ო ფ ა ლ ი

არა, არა, ეს სასმელმა ჰქმნა.
ოჰ, შვილო ჰამლეტ, იმ სასმელით მოვიწამლე მე
(ჰკვდება)

ჰ ა მ ლ ე ტ

ოჰ, ავკაცობავ! გადაჰკეტეთ ყველა კარები.
აქ ლალატია, უნდა იგი მოვნახოთ ყველგან
[(ლაერტი ეცემა)]

ლ ა ე რ ტ ი

აქ არის იგი ჰამლეტ, ჰამლეტ, და შენც მკვდარი ხარ,
ვერა წამალი ვედარ გიხსნის სიკვდილისაგან;
ნახევარ საათს რომ იცოცხლო, ისიც ბევრია.
ხელში გიპყრია შენ ამ ჟამად ის იარაღი,
რამაც გვიმუხთლა, მოწამლული შუბივით მკვეთი.
ხომ ჰხედავ, ჩემი ბოროტება მევე გადამხდა
და აქა ვწევარ სასიკვდილოდ გადადებული.
მოწამლულია დედაშენიც... აღარ მაქვს ღონე...
ეს ყველაფერი ბრალი არის თვით ხელმწიფისა.

ჰ ა მ ლ ე ტ ი

მოწამლულია ეს დაშნაცა! - მაშ, საწამლაჲო
ჰქმენ შენი საქმე!
(ხელმწიფეს დაშნას ჩასცემს)

ყ ვ ე ლ ა ნ ი

ოჰ, ლალატი! დიდი ლალატი

ხ ე ლ მ წ ი ფ ე

მომეშველენით, მეგობრებო, მე დამჭრა მხოლოდ.

ჰ ა მ ლ ე ტ

ოჰ, კაცისმკველო, დაწყველილო, სისხლის-შემრევო
აჰა, დალიე! შიგ იპოვი შენს ძვირფასს თვალსაც.

დედიჩემის კვალს გაჰყევ შენცა!

(ხელმწიფე ჰკვდება)

ლ ა ე რ ტ

მაგისტვის ეგე

სამართლიანი ულუფაა. ეს საწამლავი

თავის ხელითვე შეამზადა.- ჰამლეტ, მე და შენ

ერთმანეთს უნდა მივუტევოთ. ნუ მოგეკითხოს

ნურც მამიჩემის სიკვდილი შენ და ნურცა ჩემი

და შენც შემინდე შენი სისხლი.

(ჰკვდება)

ჰ ა მ ლ ე ტ

შეგინდოს ზეცამ;

მეც ახლავ მოგდევე.- ჰორაციო, ვკვდები, მივდივარ.-

მშვიდობით შენცა, დედოფალო საწყალობელო.

თქვენც, ვინც აქ დგახართ ფერმკრთალნი და ძრწით ამ ამბითა,

ვინც კი უსიტყვოდ მოწმობთ ამა საშინელებას,-

ჟამი რომ მქონდეს... ოჰ, სიკვდილი მკაცრი ყოფილა,

მზგავსი მძვინვარე ციხის მცველის... მე გაიმბობდით...

მაგრამ დავეხსნათ... ჰორაციო, ვკვდები და მას გთხოვ,

შენ იცოცხლე და შეასმინე ჩემზედ ნამდვილი;

ჩემი ამბავი უთხარ ყველას, ვინც კი მოისმენს.

ჰ ო რ ა ც ი ო

აბა, რას ბრძანებთ, კიდეც დამრჩა ამ ფიალაში...

მე ძველს რომალეს უფრო ვგავარ, ვიდრე დანელსა!

ჰ ა მ ლ ე ტ

გაფიცებ შენს ქველ ვაჟკაცობას, მომეც ფიალა,
მომეცი-მეთქი! ზეცას ვფიცავ, არ დაგანებებ.

ოჰ, ჩემო კარგო ჰორაციო, რა საზიზღ სახელს

დავტოვებ, თუკი ეს ამბავი არ გამჟღავნდება.

მამ თუ როდისმე გყვარებივარ, რამდენიმე ხნით

განშორდი მუდმივს ნეტარებას, ტანჯვით იცხოვრე

და ამ კრულ მიწას მიმოჰფინე ჩემი ამბავი.
(მოსიმა შორიდან მარში და ზარბაზნების სროლა)
ეს რა ხმა არის? ომისას ჰგავს?

ო ს რ ი კ
ინგლისის ელჩებს
საომარ სალამს უძღვნის ამით პრინცი ფორტინბრას,
პოლონთ ქცევიდან გამარჯვებით დაბრუნებული.

ჰ ა მ ლ ე ტ
ოჰ, ჰორაციო, იმ სასმელმა სრულად შემხუთა.
მე ვერ ვიცოცხლებ კიდეც იმდენს, რომ ინგლისიდან
მოტანილ ამბებს ყური მოვკრა, მაგრამ კი გეტყვი,
რომ არჩევანი უნდ ერგოს სწორედ ფორტინბრასს.
მე ჩემს მომაკვდავს ხმას მას ვაძლევ. ეს ასე უთხარ
და მიზეზებიც აუხსენ, მას რად ვამჯობინებ.
სხვა რაღა დარჩა? საუკუნო სიჩუმე მხოლოდ.
(ჰკვდება)

ჰ ო რ ა ც ი ო
ჩაქრა ლამპარი დიდებული! მშვიდობით, პრინცი;
ანგელოზთ გუნდთა განგასვენონ ტკბილის გალობით.-
სიღამ მოისმის ასე ახლო დაფდაფების ხმა?
(გარეთ მარშს უკვრენ, შემოდინ ფორტინბრას, ინგლისის ელჩები და სხვ.)

ფ ო რ ტ ი ნ ბ რ ა ს
აბა სად მოხდა ეგ ამბავი?

ჰ ო რ ა ც ი ო
რა გნებავთ, ნახოთ?
თუ ეძებთ რასმე საკვირველსა, ან სამწუხაროს,
შორს ნუღარ წახვალთ, აქ გაჩერდით.

ფ ო რ ტ ი ნ ბ რ ა ს
რა საშინელი
სანახავია! ოჰ, სიკვდილო ამპარტავანო,
შენ საუკუნო სადგომში რა ნადიმს იმართავ,
რომ ერთის დაკვრით სპობ სიცოცხლეს ამდენ დიდებულ

პ ი რ ვ ე ლ ი ე ლ ჩ ი
სწორედ საზარელს საქმეს ვხედავთ.- დაგვიგვიანდა,

ინგლისის მიერ მონდობილის ამბის მოტანა.
უქმნი არიან იგი ყურნი, რომელთაც უნდა
მოესმინათ, რომ ნაბრძანები აღსრულდა მათი,
რომ როზენკრანცი და გილდენსტერნ მკვდარნი არიან.
ამის მადლობას ვილა გვეტყვის?

ჰორაციო

ის არ გეტყოდათ,
ვისგანც ელოდით, მადლობის თქმაც თუნდ რომ შეემლოს.
მას სრულიადაც მათ მოკვლა არ უბრძანებია,
მაგრამ სჯობს, ისევ დავუბრუნდეთ ამ ბედშავ საქმეს.
რაკი ზოგნი ხართ აქ მოსულნი ინგლისის ქვეყნით,
ზოგნი პოლონში ნაომარნი,- მის გასაგებად
ბრძანეთ, რომ გვამნი გამოაწყონ ერთ მაღალ ადგილს
და მე ყველაფერს გავუმჟღავნებ უმეცარ ერსა
თუ ეს ამბავი როგორ მოხდა. მაშინ გაიგებთ,
სისხლის-შემრევთა, უბუნებოთ ნამოქმედარსა,-
განსამართლებას უცაბედსა, შემთხვევით სიკვდილს,
კაცთკვლას ბოროტის მანქანებით, ძალდატანებით,
ბოლოს განზრახვას ჯოჯოხეთურს, თვით მომგონთ თავზედ
რისხვით მოსეულს, მე გამბობთ ყველას სიმართლით.

ფორტინბრას

აბა საჩქაროდ მოვემზადოთ და მოვისმინოთ;
უხმეთ დიდებულთ, აქ დაესწრენ. მე მწუხარებით
ჩემს ბედისწერას უნდა ავყვე. ამ სამეფოზედ
მაქვს რამ უფლება და ვაცხადებ ამას საქვეყნოდ.

ჰორაციო

მე მაგაზედაც სათქმელი მაქვს. უნდა გაუწყოთ,
რომ თქვენ იმანაც აღვირჩიათ. რომლის მძლავრსა ხმას
მოწიწებითა მოისმენდა მთელი სამეფო.
მაგრად დაჩქარდით, შეასრულეთ ეხლავ ეგ აზრი,
ვიდრე მღელვარე არის ხალხი და ბოროტება
ვერ იმოქმედებს ხერხით, ანუ სხვა მანქანებით.

ფორტინბარს

უბრძანეთ, ოთხმა ასისტავმა ჰამლეტის გვამი
მაღლა საკაცეს აასვენონ, როგორც სარდალი.
მას ხომ ხელმწიფედ, ტახტზე ჯდომა დასცალდებოდა,
ექვი არ არის, განაგებდა დიდებულებით.

უნდა მიაგონ დამარხვის ჟამსა მხედართ პატივი
და სამარემდე მიაცილონ გლოვის მუსიკით.
უბრძანეთ კიდევ, გაასვენონ ეს გვამნიც გარეთ.
ამგვარს სანახავს ბრძოლის ველი უფრო შეშვენის,
ვიდრე დარბაზი დიდებული, ჯარსაც აცნობეთ,
რომ მიცვალებულთ პატივი სცეს ზარბაზნის სროლით.
(სამგლოვიარო მარშს უკრავენ. გადიან და გააქვთ
მიცვალებულნი. გარედამ მოისმის მიცვალებულნი. გარედამ მოისმის ზარბაზნის ხმა).